

Poetinis Druskininkų

ruduo 2007

Druskininkai *Poetic*

Fall 2007

Poetinis Druskininkų
ruduo 2007

Druskininkai *Poetic*
Fall 2007

Sudarytojas ir redaktorius / Compiler and editor
KORNELIJUS PLATELIS

Angliškus tekstus redagavo / English texts edited by
Kerry Shawn Keys and Jonas Zdanys

Almanacho leidybą parėmė:

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
Goethe institutas
Ispanijos ambasada Vilniuje
Servanteso institutas
Lenkų institutas Vilniuje
Portugalijos ambasada Vilniuje
Velso literatūra užsieniui / Llenyddiaeth Cymru Dramor

The anthology was supported by:

Ministry of Culture of the Republic of Lithuania
Embassy of Portugal in Vilnius
Embassy of Spain in Vilnius
Cervantes Institute
Goethe Institute
Llenyddiaeth Cymru Dramor / Welsh Literature Abroad
Polish Institute in Vilnius

Turiny s / Contents

Poetinis Druskininkų ruduo 2007 / 7
Druskininkai Poetic Fall 2007 / 8

Alis Balbierius (Lietuva/ Lithuania) / 10
Gérard Augustin (France/ Prancūzija) / 24
Natalka Bilotserkivets (Ukraine/Ukraina) / 36
Leons Briedis (Latvia/ Latvija) / 50
Xavier Farre (Catalonia/ Katalonija) / 58
Felix Grande (Spain/ Ispanija) / 70
Vytautas Dekšnys (Lietuva/ Lithuania) / 86
Sebastiano Grasso (Italy/ Italija) / 98
Paul Henry (Wales/ Velsas) / 106
Mihkel Kaevats (Estonia/ Estija) / 120
Paul Muldoon (Ireland/ Airija) / 130
Gytis Norvilas (Lietuva/ Lithuania) / 140
Irina Nechit (Moldova/ Moldova) / 152
Edita Page-Petrauskaitė (Canada/ Kanada) / 166
José Luís Peixoto (Portugal/ Portugalija) / 182
Leszek Szaruga (Poland/ Lenkija) / 194
Jan Wagner (Germany/ Vokietija) / 206
Viktoras Rudžianskas (Lietuva/ Lithuania) / 218

IN MEMORIAM

Mantas Gimžauskas (Lietuva/ Lithuania) / 230
Remigijus Audiejaitis (Lietuva/ Lithuania) / 231

Bibliografija / Bibliography 232

Kronika / Chronicle / 238

Jotvingių premijos laureatas/ Jotvingiai Prize Winner

Kęstutis Navakas / 242

Jaunojo jotvingio premija / Young Yotvingian Prize

Vytautas Dekšnys / 244

Vieno anoniminio eilėraščio konkursas / Competition of One Anonymous Poem

Kornelijus Platelis / 244

Pia Tafdrup / 246

Donatas Petrošius / 248

Maria Grech Ganado / 252

Agnė Biliūnaitė / 254

Anoniminio eilėraščio „Poezijos medis – pasaulio medis“ konkursas/

Anonymous competition Tree of Poetry – Tree of the World

Donatas Petrošius / 256

Gintaras Patackas / 258

Antanas A. Jonynas / 260

Anonimai ir mimai:

Jūri Talvet. Du eilėraščiai / 262

Nuotraukų autoriai / Authors of photos / 266

Premijų laureatai, rengėjai, rėmėjai / Prize winners, organizers, sponsors / 266

Sudarytojo žodis

XVIII Poetinio Druskininkų rudens tema: *Eldorado už kampo: artima ir tolima literatūroje*. Ją pasiūlė Laurynas Katkus. Štai jo komentaras:

„Kiekvienas rašytojas ir kiekviena literatūra piešia įsivaizduojamą žemėlapi, perteikiantį jų pasaulio viziją. Šiame žemėlapyje ryškiausiai matome savo kaimą ar miestą, savosios literatūros tradicijas, regiono paveldą. Daugeliui rašytojų šie artimiausi dalykai yra priešnuodis paviršutiniškumui ir unifikacijai. Antra vertus, nuo neatmenamų laikų literatūra neatsiejama nuo „troškimų objekto“, iki kurio kelias būna netrumpas. Antikinė kultūra ar Pietų jūrų salos, Šiaurės paprastumas ar egzotiškos religijos bei ideologijos – šie utopiniai dariniai ne tik suteikia prasmę rašytojo kūrybai, bet ir rodo kryptį kitiems, juo sekantiems.

Poetinio Druskininkų Rudens dalyviams, tarp kurių šiemet yra būrys poetų iš romaniškų šalių, norėtume pasiūlyti pasvarstyti, kaip šie dalykai funkcionuoja šiuolaikinėje literatūroje. Ar mūsų laikais persveria artimasis, ar tolimasis polius? Ar šiandien galime artimais, įgimtais dalykais laikyti ne tik nacionalinę literatūrą, bet ir regiono kultūrą? Kas sudaro jų pagrindą: panaši kalba, istorinė patirtis, kraštovaizdis ir klimatas? Ar dar egzistuoja rašytojų svajonių žemė? Ar ji turi turėti prototipą realybėje, ar jos buvimą pateisina vien tai, kad jis žadina kūrybingumą? O gal tai tik pavojingas mirazas, su kuriuo reikia kovoti?

Visa kita Druskininkų ir Vilniaus programa tradicinė – vyks visi tradiciniai renginiai: du poezijos vakarai, per metus išėjusių knygų pristatymas, kameriniai ir naktiniai skaitymai, užsienio svečių kūrybos pristatymas Vilniuje, Šv. Kotrynos bažnyčioje ir vakaras Užupio kavinėje. Penktadienio naktiniai skaitymai „Vieno eilėraščio naktis“ vyks „Širdelėje“. Pageidautina, kad kiekvienas dalyvis turėtų po vieną neilgą eilėraštį, nes gali būti pašauktas skaityti kiekvieną akimirką. Šeštadienio rytą „Dainavos“ kieme veiks rytietiškas turgus.

Numatomi tokie anoniminiai konkursai: vieno eilėraščio; „Kelionės dainos“; ir nerimtas: „Mano gimtasis gėrimas“.

Almanachą tradiciškai sudaro dvi dalys: šiemet pristatomi poetai ir pernykščio festivalio aidai. Kaip šio almanacho sudarytojas dėkoju visiems autoriams vertėjams, redaktoriams ir, žinoma, rėmėjams, kurie išvardinti tituliniam lape.

DRUSKININKAI POETIC FALL 2007

A Word from the Editor

The theme of the XVIII Druskininkai Poetic Fall: Eldorado Round the Corner: the Near and the Remote in Literature. It was proposed by Laurynas Katkus. Here is his commentary:

“Every writer and every literature creates an imaginary map which reflects their vision of the world. In this map one sees most clearly the native village or the city, the traditions of native literature, the heritage of the native region. For many writers these nearest things are an antidote against superficiality and unification. On the other hand, since time immemorial literature cannot be dissociated from the “object of desire“ which is quite far away. Classical Antiquity or the isles of the Southern Seas, the simplicity of the North or exotic religions and ideologies – these utopical formations not only impart sense to writers’ work but also show the direction for others who follow them.

We would like to suggest that the participants of the Druskininkai Poetic Fall discuss the ways in which these phenomena function in contemporary literature. Is it the near or the remote pole which is more important nowadays? Is it possible today to treat not only national literature, but also regional culture as an inborn trait? What is to be considered as their basis: similar language, historical experience, landscape and climate? Does the dreamland of writers still exist? Should it have a prototype in reality, or does it suffice that it fosters creativity? Or is it a dangerous mirage one has to fight against?”

The rest of the program in Druskininkai and in Vilnius will not change too much; all of the traditional activities will take place: two poetry evenings, the presentation of books published during the year, chamber and night readings, the presentation of work by guests from abroad in Vilnius, St. Catherin’s Church, and the evening in the Užupis Café. Friday night’s readings – “The Night of the Single Poem” – will take place in Širdelė. Each participant is required to bring along one short poem because he or she may be called upon to read at any moment. Saturday morning in the *Dainava* Courtyard the Oriental Bazaar with poetry readings will take place.

We anticipate the following anonymous contests: of a single poem; of a “Travel Song”; and the humorous: “My native drink“.

The Anthology is composed of its traditional two parts: this year’s featured poets and echoes from the previous festival. As the anthology’s editor, I am grateful to all of our authors, translators, editors, and, of course, to our sponsors, who are named on the title page.

K. P.

Translated by J O N A S Z D A N Y S

ALIS *Balbierius*
LIETUVA

Alis Balbierius, poetas, eseistas, fotografas, gimė 1954 metais Biržų krašte. Jis yra išleidęs šešias poezijos, vieną eseistikos ir dvi apybraižų ekologine tematika knygas. Dirbo gamtosaugininku, žurnalistu; šiuo metu užsiima tik kūryba – rašo ir fotografuoja. Vizualinė jo kūryba internete – www.alisphotoart.com

I š „TRIEILIŲ“

*ežero sielą
grakščiausiai išreiškia
rūkas prieš aušrą*

✧

*nieko neradęs
džiaugiuosi – vėjo
gyvybė tarp pirštų*

✧

*sekundžių lietus! –
šitiek metų keliauju
be skėčio...*

✧

*prisirišai daugiau
prie žolės prie dangaus nei
prie savo gyvybės*

ALIS *Balbierius*
LITHUANIA

Alis Balbierius, poet, essayist, photographer, was born in 1954, in Biržai region. He has published six collections of poetry and three of essays. He worked as environmentalist and journalist. He is freelance at this time, writing and taking photos. Visual works can be found at www.alisphotoart.com

From „HAIKU“

*fog before dawn
most gracefully divulges
the lake's soul*

✧

*finding nothing
I rejoice – the life
of wind between fingers*

✧

*raining seconds! –
the years I've traveled
with no umbrella...*

✧

*you bound yourself more
to the grass to the sky than
to your own life*

Smėlio laikrodis

*Tekėk kaip smėlis – aš
būsiu ta ranka kuri nuolat
apverčia laikrodį*

*

*žydram dangui
kriaušių smuikais
grojančios širšės*

*

*tavo kūno aksomas
buvo kadaise karališka
mano mantija*

*

*cikadų balsai
virš upės – kaip
debesų atspindžiai*

*

*Baltas žvyrkelis naktį! –
Paukščių Tako šešėlis
krentąs ant žemės...*

Vienišojo sapnas apie namus

*Po kelionės sunkios
lūpų šilkas užmerks
piligrimo akis*

Hourglass

*flow like sand – I
will be the hand that always
inverts the hourglass*

*

*in an azure sky
hornets play
pear violins*

*

*your body's velvet
was once
my regal mantle*

*

*cicada voices
above the river – like
cloud reflections*

*

*White gravel road at night! –
shadow of the Bird Path
fallen to earth...*

A loner's dream of home

*After the journey heavy
lip silks will close
the pilgrim's eyes*

*

*lapkritis: tu
bejėgis prieš kalbą –
rūdijančio lapo tyla*

*

*kaip visas praėjęs laikas
rauda išalus į ledą
sniegenos širdis*

*

*vaizdinių vaizdiniai –
kiek jų sutalpina
dvi vienintelės akys!*

Vaikystės atsiminimas.
2000 metų prieš Kristų

*Didelėj vanago aky
vaikas ir viščiukų
auksinės statulėlės*

*

*Koks gilus
violetas arimų!
Baltas kriaušės fontanas.*

*

*Baltų žaltys
aplink Antikos galvą – kaip
laurų vainikas*

*

*prikala regą
prie sienos
vynvyčio raudonis*

*

*november: you
helpless before language –
silence of rusting leaves*

*

*like all the gone by time
laments frozen into ice
bullfinch heart*

*

*visual images –
how many fit in
two single eyes!*

Childhood memory.
2000 years before Christ

*In a hawk's large eye
a child and chicks
golden statues*

*

*How deep
this ploughed violet!
White pear fountain.*

*

*The Balt's grass snake
around Classicism's head –
a laurel wreath.*

*

*the red ivy
nails your gaze
to the wall*

Pilnatis stebi mirštantį kurmį

*Ryškiau už saulę
apakins mėnulis
kurmį ant tako*

*

*tylos užkalbėtos
debesų kriauklės –
vienintelis garsas virš jūros*

*

*tirpstantis sniegas
tavo plaukuos
nebuvo aš*

Skulptūriškumas

*Plastišką
tylos pumpurą
poliruoja saulėtekis*

*

*kortų namelį
statau – o vėjas
vis pučia...*

*

*tobulas yra
linkis tavo krūties –
ne aš jį sukūriau*

Full moon observes a dying mole

*Brighter than the sun
the moon blinds
the mole on the path*

*

*cloud shells
incanted by silence –
the only sound above the sea*

*

*the melting snow
in your hair
was not me*

Sculptural

*Sunrise
polishes plastic
the bud of silence.*

*

*I build a card
house – and the wind
is blowing...*

*

*the curve of your
breast is perfect –
not my creation*

Asmeninis skelbimas laikraštyje

*Vėjo akademijoje
mielai skaityčiau paskaitas
apie debesų formas*

*

*vėjas šermukšniuos –
lyg uogas raudonas
barstyų rugpjūčio mirtis*

*

*graužia dūmai akis
bohemos tavernoj –
užmiršau kas esu*

Nemiga lietui dulkiant

*nakties žibintai lietus
atspindžiai tų žibintų
kas iš to kad lietus*

*

*išdraskytoj sodyboj
riešutus gliando
rudens voverė*

Trys eilutės iš topografijos istorijos

*Barbarų ordos
visad buvo tikslesnės
už netikslūs žemėlapius*

Personal ad in a newspaper

*At the wind academy
I'd happily give lectures
on cloud formations*

*

*wind in the rowans –
like the berries' redness
scatters August's death*

*

*smoke gnaws eyes
in this bohemian tavern –
I forget who I am*

Drizzling sleeplessness

*night's lights rain
reflections of light
so what if it's rain*

*

*in a ravaged grange
an autumn squirrel
cracks nuts*

Three lines from topographical history

*Barbarian hordes
were always more accurate
than inaccurate maps*

*

*amžinai žydinčių
slyvų soduose –
mirusių bičių sielos*

A l c h e m i k a s

*Vietoj auksa
degančią demono akį
retortoj atmerčiau*

*

*žvaigždė – tarp
buliaus ragų –
aušros pranašystė*

*

*protas šviesėja
kai kalbiesi – su
medžio lapu*

*

*debesys gegužio danguj
šiandien daug baltesni
negu mano siela*

P o k a i t r o s

*Vienaakė katė –
žalia mėnesiena –
palinko virš tvenkinio*

*

*in eternally blossoming
plum orchards –
dead bee's souls*

A l c h e m i s t

*In place of gold
in the flask
I opened a blazing demon's eye*

*

*a star – between
bull's horns –
dawn's herald*

*

*the mind brightens
when you speak – with
a tree's leaf*

*

*clouds in the May sky
today is much whiter
than my soul*

A f t e r h e a t

*One-eyed cat –
green moonlight –
bent over the pond*

*

*senas hipis
drabužiais juodais
meldžias medinėj bažnyčioj*

*

*bitės akį
gyvenau
dar negimęs*

Trumpas vasaros nakties atsitikimas

*Amžinybei sustings
pelėdos plasnojimas
virš veidrodžio pievoj*

*

*Pilnas ilgesio
pilnaties būgnas.
Marmurinė tyla.*

*

*Vėjo šuo
vėl užlaižė
ne kūno žaizdas*

*

*mano sniegas – ne
mano – sniegas – ne
mano – niekas*

*

*a old hippy
black clothes
prays in a wooden church*

*

*not yet born
I lived
in a bee's eye*

The short version of events one summer night

*An owl's beating wings
will freeze in eternity
over a meadow's mirror*

*

*Full of longing
full moon's drum.
Marble silence.*

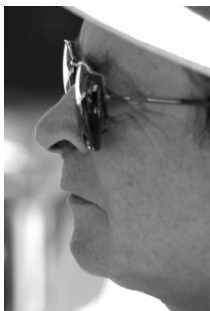
*

*again
the wind's dog licked
non-bodily wounds*

*

*my snow – no
my – snow – no
my – nothing*

Translated from the Lithuanian by MEDEINĖ TRIBNEVIČIUS

GÉRARD Augustin

FRANCE

Gérard Augustin, poet, translator, publisher, was born in Tulon, Southern France, and lives near Paris. Professor of philosophy. He worked as Editor-expert of *Flammarion Publishing House* and Editor-in-Chief of *Digraphe Publishing House*. He is one of the leaders of the series, *Levée d'ancre* (Rising of anchor) at *L'Harmattan Publishing House*. He has published over ten poetry books and translated many works from English, Greek, and Spanish.

Athènes dispersée parmi les fleurs
(extraits)

1

*Le sang monte et irrigue les mains
d'une limaille de lumière c'est
un chantier dont on a emporté tous
les participants – il faut que chacun revienne
pour méditer sur l'absence de ses camarades
le sang monte en fusée quotidienne
en élixir de louange parce que tout
paraît à sa lumière se fond dans
l'éperon ironique de la mémoire plus
téméraire et moins miséricordieux
que le songe comme si la manie
de contrôler les souvenirs qui passent
sur les murs avait cessé d'exiger
qu'on vérifie leur pertinence et mesurait
le degré de lumière dans lequel ils sont pris
le sang monte dans le bureau de la naissance*

GÉRARD Augustin

PRANCŪZIJA

Gérard Augustin, poetas, vertėjas, leidėjas, gimė Tulone, Prancūzijos pietuose, gyvena netoli Paryžiaus. Filosofijos profesorius. Buvęs „Flammarion“ leidyklos redaktorius ekspertas ir vyriausiasis „Digraphe“ leidyklos redaktorius. Šiuo metu vienas iš dviejų leidyklos „L'Harmattan“ serijos *Levée d'ancre* (*Inkaro pakėlimas*) vadovų. Jis yra išleidęs virš dešimt poezijos knygų, išvertęs daug kūrinių iš anglų, ispanų ir graikų kalbų.

Atėnai, išsibarstę tarp gėlių
(ištrauka)

1

*Kraujas kyla drėkina rankas
šviesos drožlėmis toje
statybvietėje kur pradanginti visi
dalyviai – kiekvienam reikia grįžti
ir medituoti draugų nebuvimą
kraujas kyla kasdieniu protrūkiu
garbstymo eliksyrų nes visa kas
rodosi jo šviesoje nyksta
atminčiai dūrus ironiškai
narsiai ir negailestingai
kaip sapnas taryt kokia manija
kontroliuot prisiminimus plaukiančius
ant sienų nebereikalauja
kad svarba būtų patvirtinta ir išmatavo
blyksnis stiprumą šviesos buvo jo užklupti
kraujas kyla gimimų kontoron*

et y déborde personne ne peut vivre
longtemps hors de la masse rouge compacte
même l'instinct de fuite s'illumine en une
bouée de détresse que personne ne réclame
le sang aborde en moussant la ressemblance
la jette par paillettes minuscules sur
le visage de celui qui ose s'aventurer
si près de l'accouchement le sang
branche le blanc de la lumière sur le corps
non pour le disloquer ou pour l'effrayer
comme s'il roulait en mouette effarée
sur la rue déclive qui s'offre en les murs
mais pour le rafraîchir avec l'effusion
de sa semence écarlate et posée
bien plantée dans le croisement du mur
avec la lumière le croisement avec le narratif ébloui
de la lumière pour l'inonder de cette
passion qui emplit maintenant le bureau
et abandonne le jour au moment où
il lui sert à surgir du milieu du monde
de l'affadissement de la dilution des choses
rangées et aimées

2

L'in vraisemblance de la coupure entre
le bonheur et le lieu comme si le lieu
s'était enfui quand les lumières se sont éteintes
quand j'ai oublié le pays coupé en deux
par la liaison lumineuse entre espace et lieu
la coupure qui renaît dès que je me rappelle
les lumières assombries par le gouffre qui
menace la parole dans cette étrangeté
des colonnes maintenues à l'entrée du temple
le gouffre qui compte les tambours échoués

ir čia pasilieja niekas negali ilgai
gyvent be raudonos tirštmės
net ir takumo instinktas sušvinta
užplūdus neprašomam sielvartui
kraujas priplaukia putodamas panašumą
jį gena auksinėm smitelėm ant
veido to kurs taip pavojingai
priartėja prie pat gimimo kraujas
įjungia šviesos baltumą ant kūno
ne kad jį išsklaidytų ir ne kad išgąsdintų
jis blaškytųs tarytum suklaikus žuvėdra
virš nuotakios gatvės besisiūlančios sienų
mūru o kad atvėstų išliedamas
savo sėklą ryškiaraudoną ir svarią
gerai įsėtą kur kryžiuojasi siena
su šviesa kryžiuojas su akinančiu šviesos
pasakojimu kad paskandintų šioje
aistroj dabar kontorą užtvindžiusioj
ir dieną apleidžia tuomet kai
šioji stumia jį pasirodyt iš pat pasaulio vidurio
iš beskonio šleikštumo iš praskeydimo dalykų
surikiuotų ir mylimų

2

Keistumas įpjovos tarp
laimės ir vietos lyg kad vieta
būtų atšokus kai šviesos užgeso
kai pamiršau kraštą perkirstą
švytinčios erdvės ir vietos jungties
įpjova atgijusi mano prisimenama
šviesos užtemdytos prarajės ji
graso kalbai šioje išlikusių
šventyklos vartų kolonų keistybėj
praraja pilna prigarmėjusi būgnų

les pierres éclatées qu'aucune lumière
ne peut relever la coupure qui accentue
le partage entre le substitut symbolique des
colonnes et le vide qui contient le combat
des centaures ou la lutte des géants quand
la lumière s'allume dans ce pays étranger
où plus rien ne peut apparaître si ce n'est
sur une photo prise au moment où tout
s'emplit d'herbe et de poussière la coupure
ne touche pas à la poussière elle explore
le corps planté sur les premières marches
où la lumière miraculeusement ne peut
l'atteindre parce qu'il est dans l'écart
entre les colonnes et le vent du sud
qui ne cesse de souffler il active
l'opposition entre le temps présent et
toutes les imitations que les ans ont
accumulées dans l'attente de ce jour
où la coupure paraît et sépare les colonnes
dressées de l'espace démesurément abandonné
non par l'oubli mais par une liaison
secrète entre la réviviscence de l'amour
trop longtemps mis de côté pour les mutations
du sens et l'histoire d'une vie possible
une liaison sombre comme le gouffre
qui s'est ouvert entre l'acte le fait de monter
les marches et les quelques mots qui
ne peuvent être prononcés qu'à l'abri
du vent

3

L'obscurité douce opère des substitutions
autour du temple il y a un étagement
d'ombres plus légères que l'air que nous

prigrumėjusi akmenų kad jokia šviesa
nejėgia pakeisti įpjovos ji pabrėžia
dalybas simbolinio kolonų pakaito
ir tuštumos pasakojančios kentaurų
kovą ar kautynes milžinų kai
šviesa užsidega šiame keistame krašte
kur nieks atsirast nebėgali nebent
nuotraukoj nutrauktoį tą minutę
kai visa apeina žole ir dulkėmis įpjova
dulkių neliesk jinaį tiria
kūną stačią nuo pirmojo žingsnio
kur šviesa stebuklingai negali
jo kliudyti nes jis yra tarpe
tarp kolonų ir pietvėjo
dvelkti neliaujančio kursto jis
priešpriešą esamo laiko ir
klastočių visų kurias metai
sutelkė į laukimą šitos dienos
kur įpjova pasirodo ir perskiria kolonas
kylančias iš erdvės pernelyg apleistos
ne kad ją kas pamiršo o dėl slaptosios
jungties siejančios atgimimą meilės
per ilgai atidėtos kad jausmas
pakistų ir vieno įmanomo gyvenimo istorijos
tamsi jungtis lyg bedugnė
prasivėrus tarp veiksmo pasilypėt
pakopėlėm ir keleto žodžių kurie
tegali būt ištarti vien
užuovėjoj

3

Švelni tamsuma kūria pakaitus
apie šventyklą susisluoksniuoja
šešėliai lengvesni nei oras kuriuo

30

respirons et nous aspirons l'obscurité
qui tombe de la voûte intacte pour rester
silencieux pour ne pas troubler les corps
déchus qui gisent dans l'herbe et
se mêlent aux blocs éparpillés l'obscurité
fait écran entre notre visage et notre respiration
mais nous l'aspirons parce qu'elle nous rend
la vie que nous risquions de perdre
en faisant le tour du temple à la recherche
d'une entrée plus lisible d'une grotte
dans l'obscurité qui nous permette de nous
souvenir de la première fois où nous avons
vu le temple quand il n'était encore
qu'un écran dans la ville dressé au-dessus
des arbousiers et de l'unique oranger
qui donne des oranges dont on peut manger
la peau et la peau est un nouvel écran
entre l'obscurité et notre respiration
d'étagement inaperçu en arrière-plan
nous aspirons le souvenir qui nous relève
d'entre les morts ceux qui ont attendu
cette visite pour colmater les trous béants
dans l'herbe où devraient reposer des tambours
en surnombre nous dissimulons les coulisses
de l'obscurité lorsqu'elle frôle notre visage
et falsifie les traits auxquels nous tenions
plus qu'à l'écran chaleureux de l'obscurité
mais le souvenir masque l'obscurité
que nous essayons d'étendre à nos pieds
devant les marches trop hautes comme si
nous devions en jouir à notre heure
qui n'est pas encore arrivée à notre
naissance plaquée sur la scène
comme si la perspective de notre visage
devait nous être restituée quand toute
l'obscurité sera sortie des actes de vie
qui s'agitent entre les colonnes trop droites

31

kvėpuojam ir kepiame tamsmę
ji nuo nepaliesto skliauto krinta kad liktų
nutykęs kad netrikdytų puolusių
kūnų jie tyso žolėj ir
visi susimaišę su nuolaužom tamsuma
leidžia uždangą mums tarp veidų ir kvėpavimo
bet kepiame ją nes jinai mums įduoda
gyvenimą tą kurio vos nepraradom
kai sukame apie šventyklą ieškodami
įėjimo aiškesnio į grotą
tamsumoj ji leidžia mums prisiminti
savo pirmąjį kartą kada
išvydom šventyklą kai ji dar tebuvo
tik uždanga miesto iškilusio virš
krūmokšnių ir virš vienintelio apelsinmedžio
vedančio apelsinus kurių galima valgyt
žievelę žievelė tai nauja uždanga
tarp tamsumos ir mūsų sluoksnėto
kvėpavimo nepastebėto toliausiam plane
kvėpuojame prisiminimą mums prikeliantį
iš mirusių tuos kurie laukė šio
apsilankymo kad užtaisytų skylės prasižiojusias
žolėje kur turėtų atgulti būgnai
mes dangstome tamsumos
prorėžas kai palyti ji mūsų veidą
ir bruožus klastoja tuos prie kurių mes stipriau
prisirišę nei prie karštos tamsumos uždangos
bet prisiminimas paslepia tamsumą
mūsų bandomą pasitiesti po kojom
priešais aukštas pakópas lyg kad
ji dar galėtų praversti valandą mūsų
dar neatėjusių mūsų
gimimą paklotą ant scenos
lyg mūsų veido perspektyva
turėtų mums būt sugrąžinta kai ištisa
tamsuma bus išėjus iš šito gyvenimo įvykių
besiblaškančių tarp tiesutėlių kolonų

L'anticipation du sang dans l'herbe sèche
 nous montre le creux de la question
 l'espace intermittent où elle apparaît
 d'un prix inestimable nous n'avons pas posé
 la question parce que dans l'ironie qui
 désigne tous nos écrits de reportage
 nous n'avons pas trouvé la balance où
 peser la question si subite qui nous enserre
 d'une liane folle comme si elle devait
 nous enchaîner aux blanches colonnes
 trop récentes appuyées sur la constance
 de l'observation et de la critique nous
 n'osons pas voiler la scène où la question
 piégée viendrait délivrer son message
 archaïque nous nous obligeons à une quête
 qui n'est pas penser mais promener
 notre regard sur les tessons de céramique
 et les débris de marbre entourant une
 cérémonie secrète à laquelle nous savons
 que nous n'avons pas droit parce que notre
 vie est trop lente pour anticiper le bonheur
 qui nous prendra à suivre deux cavaliers
 sur la peinture noire du temps une force
 inconnue nous incombe et nous entraîne
 dans un pèlerinage obscur où nous
 oublions la question que nous avions protégée
 de notre mieux du froid et de la poussière
 de la réponse une force inconnue nous
 brave dans l'anticipation du silence
 que nous écoutons derrière chaque objet
 enfermé derrière sa vitrine tranquille
 nous découvrons une forme invisible
 que nous n'étions pas venus chercher
 une forme si délicate que rien ne peut

Priešlaikybė kraujo sausojo žolės
 mums rodo klausimo tuštimę
 erdvę su protarpiais kur jinai pasirodo
 neįkainojamos vertės mes
 neklūsėm kadangi ironijoje kuri
 žymi visa kas mūsų reportaže aprašyta
 neradom svarstyklių pasverti
 klausimo tokio nelaukto smaugiančio mus
 laukine liana lyg ji būtų turėjus
 mus pririšt prie baltųjų kolonų
 per naujų pabrėžiančių ištvėrmę sekti
 ir kritikuoti nedrįstam dangstyti
 scenos kurion išėitų užspeistas
 klausimas ir praneštų archajinę savo
 ištarmę pasiryžtame paieškai
 nėra ji galvot bet klajoti
 akimis keramikos šukėm
 ir marmuro nuolaužom supančiom
 slaptąją ceremoniją žinom į ją
 neturintys teisės nes mūsų
 per lėtas gyvenimas kad numatytumėm laimę
 kuri mus paims palydon dviejų raitininkų
 ant juodo laiko paveikslo galia
 nepažįstama mums atitenka ir mus įtraukia
 maldininkystėn slappingon kur mes
 pamirštame klausimą saugotą mūsų
 kaip tiktai galint nuo šalčio ir dulkių
 atsakymo tad galia nepažįstama meta
 mus priešlaikybėn tylos
 mes jos klausomės už kiekvieno
 daikto užverto už jo vitrinos romios
 mes atversim nematomą formą
 kurios nebuvo mums skirta ieškoti
 formą tokią subtilią kad niekas negali

*la comparer à la question une forme
dont la séduction nous prive de la pensée
juste au moment où nous allions retirer
la question de son étui rongée par
les intempéries maintenant domestiquées
et nous sortons sur le seuil avec le clair
espoir d'avoir égaré la question que nous
étions venus proposer aux divinités
endormies la limaille de questions
dont nous saupoudrons le seuil de notre
plus ardente pensée avant qu'elle ne
s'enfuie*

*jos palygint su klausimu formą
kurios žavesys palieka mus be minties
kaip tik tuo metu kai jau trauksim
klausimą iš makštų pagrauztų
bloga oro dabar prijaukinto
ir išeinam per slenkstį aiškiai
vildamiesi pamiršę klausimą
kurį turėjom pateikti dievybėms
įmigusioms klausimų drožlėse
kuriom apibersim slenkstį savo
kaitriausios minties kol ji
nepabėgo*

Vertė VLADAS BRAZIŪNAS

NATALKA *Bilotserkivets* UKRAINE

Natalka Bilotserkivets was born in 1954 and holds a degree in Ukrainian literature from Kiev University. Her first poetry book *Ballad about the Invincibles* was published in 1976, while she was still a student. She has published 5 collections of poems. For the entire younger generation of the post-Chernobyl Ukraine, her poem "We Will Not Die in Paris" served as a kind of prayer. She works as editor of the department of culture and arts at the magazine *Ukrainian Culture* in Kiev.

Синьо-сірий колір

*Забагато мистецтва у цьому нікчемному світі.
Забагато рим у тиші, що крає серце.
Забагато червоного – пристрасть, вона не така.
Принаймні, остання пристрасть.*

*Ні, це не кров, що римується завжди з любов'ю.
І не вогонь, що руйнує мости за собою.
Це верлібр, коли важко звести обважнілі повіки.
Синьо-сірий костюм чоловіка,*

який іде геть.

*Ще хвилину тому він цілував жінку,
від котрої лишився лише поворот голови
на картині художника, що помер шістдесят років тому.
Уявляй себе ними – разом або поодиначі,
уявляй себе жінкою або чоловіком,
поцілунком (так зветься фрадмент) або місячним світлом.*

NATALKA *Bilotserkivets* UKRAINE

Natalka Bilotserkivets gimė 1954 metais. Kijevo universitete studijavo ukrainiečių literatūrą. Jos pirmoji knyga *Baladė apie nenugalimusius* pasirodė dar studijų metais. Iš viso ji yra išleidusi 5 eilėraščių rinkinius. Jos eilėraštis „Mes nemirsime Paryžiuje“ visai počernobylinės Ukrainos jaunimo kartai tapo kultinis. Dirba žurnalo *Ukrainos kultūra* literatūros ir meno skyriaus redaktore, gyvena Kijeve.

Melsvai pilkšva spalva

*Pernelyg daug meno šitame niekingam pasauly.
Pernelyg daug rimų tyloj, raižančioj širdį.
Pernelyg daug raudono – aistra, ji ne tokia.
Bent jau paskutinioji aistra.*

*Ne, tai ne širdis, kuri visada su viltim rimuojasi.
Ir ne ugnis, po savęs paliekanti tiltų griuvėsius.
Tai verlibras, kai sunku pakelti vokus švininius.
Melsvai pilkšvas kostiumas vyro,*

išeinančio.

*Dar tiktai prieš akimirką pabučiavo jis moterį,
tiksliau, tai, kas likę iš jos – palinkusią galvą
prieš šešias dešimtis metų mirusio dailininko paveiksle.
Įsivaizduok juos – abu kartu ar po vieną,
įsivaizduok esąs ta moterim arba vyru,
bučiniu (taip vadinasi fragmentas) arba mėnesiena.*

Її шия напружена, але ось упокориться.
Його плечі похилені - це вже кінець.

...Синьо-сірий відтінок чорно-білих фотографій,
сіро-сині екрани чорно-білих телевізорів,
колір наркозу і операційних,
неонових рамп, театрального залу.
„Автора! Автора!“ - кричать глядачі.
„Автора! Автора!“ - кричить помираючий.

Але автор у сіро-синьому костюмі
іде геть.

Дівчина з кав'ярні

прощаючись – можливо назавжди
напевно назавжди О
старі коханці
в чужому місті забрели сюди

два столики під липами стояли
вони собі сиділи і мовчали
і дівчина їм каву принесла
і неймовірно юною була

було шовкове стрижене волосся
тату довкола ліктя обвилосся
її коліна голі і сумні
вона говорить тільки „так“ і „ні“

і за її тату у вигляді змії
за усмішку просту за кожне „yes“ її
і за останнє „no“ що їм готує Бог
ту каву як вино вони пили удвох

Kaklas jos įsitempęs, tačiau tuoj atsileis.
Jo pečiai nusvirę – tai jau pabaiga.

...Melsvai pilkšvas juodų baltų fotografijų atspalvis,
pilkšvai melsvi nespaltvotų televizorių ekranai,
spalva narkozės ir operacinių,
neoninių rampų, teatro salės.
„Autorių! Autorių!“ – šaukia žiūrovai.
„Autorių! Autorių!“ – šaukia mirštantis.

Tačiau autorius pilkšvai melsvu kostiumu
išeina.

Mergaitė iš kavinės

Atsisveikindami – galbūt amžinai
turbūt amžinai –
įsimylėjęliai du
svetimam mieste užklydo čionai

staleliai du po liepomis stovėjo
o jie abu sėdėjo ir tylėjo
mergaitė atnešė padėklą su kava
net patikėt sunku kokia jauna

trumpi plaukai šilkiniai garbanoti
ir aplink riešą vijos tatuiruotė
nuogi jos keliai blykčiojo liūdnei
tik „taip“ ir „ne“ pratardavo jinai

ir už apvijusias jos ranką gyvates
už drovią šypseną už jos kiekvieną „yes“
ir paskutinį „no“ kurį jiems Dievas lėmė
tą kavą dviese jie kaip vyną gėrė

Куртка телячої шкіри

*Це було, коли імперії догнивали
і останні убиті падали на останні мури,
і ти вперше потрапив по той бік муру –
перестройка, зустріч майбутніх лідерів,
як нам облаштувати Європу та інше бла-бла
на зеленій-зеленій траві європейських університетів.*

*Залишайся там, якщо зможеш, – казала тобі твоя
дівчина; не вертайся сюди, тут не буде нічого хорошого
(так і сталося, вреши). Але ти повернувся:
в шкряпаній жовтій куртці, купленій на товчкуну в
Ліверпулі
за останні п'ять фунтів, заощаджених на автобусах
і платних вбиральнях –
дяка сильним ногам і вечірнім куцям
з гострим запахом дикого жовтого цвіту.*

*Ти не міг не купити її – вона вже була ретро;
може їй було навіть усі двадцять років
і котрийсь старий жук одягав її ще в шістдесяті,
і в потертій телячій шкірі лишилися спогади
про комуну і гіпі, про бітлів і маріхуану.
У нагрудній кишені зберігся клатчик паперу
з телефонним числом – це вже зовсім тебе доконало,
бо ж- у принципі – будь-коли можна було задзвонити
і дізнатися, що ж воно сталося
з тим жуком, Полом, Джоном чи Джорджем,
і чому його куртка тепер продається
за п'ять фунтів на блошинім товчкуну в Ліверпулі.*

*Твоя дівчина (а це була я) одразу
поклала на неї око – адже
ви могли носити її по черзі;*

Veršio odos striukė

*Tai įvyko tada, kai imperijos galutinai baigė pūti
ir paskutiniai žuvusieji krito prie paskutinių sienų,
ir tada pirmąsyk patekai tu kitapus –
perestrojka, būsimųjų lyderių susitikimas,
kaip mums įžengt į Europą ir visi kiti plepalai
ant žalios žalios žolės europietiškuos universitetuos.*

*Pasilik tenai, jei gali, – kalbėjo tavo bičiulė;
nebegrįžki atgal, čia nebus nieko gero
(taip ir nutiko, galiausiai). Tačiau tu sugrįžai:
odine geltona striuke, pirкта Liverpoolio tolkučkėj,
už paskutinius penketą svarų, sutaupytų nuo autobusų
ir mokamų išviečių –
dėkui kojų stiprybei ir vakarėjantiems krūmams,
gaizčiai skleidžiantiems savo geltonai pašėlusį kvapą.*

*Tu negalėjai jos neišsigyti – ji jau tada buvo retro;
gal jai buvo net visos dvi dešimtys metų,
ir koks nors senas vabalas ją dėvėjo dar septintajam
dešimtmety,
ir apsitrynusi veršio oda išsaugojo prisiminimus
apie komuną ir hipius, bitlus ir marihuaną.
Kišenėlėje ant krūtinės išliko popieriaus skiautė
su telefono numeriu – tai jau tave pribaiгė visiškai,
nes juk – iš principo – tu jam galėjai paskambinti
ir sužinoti, kas gi galiausiai nutiko
tam nepažįstamam vabalui, Polui, Džonui ar Džordžui,
ir kodėl gi dabar jo striukę parduoda
Liverpoolio blusų turguj už penketą svarų.*

*Tavo mergiotei (o tai buvau aš) iš pat karto
ji krito į akį – o kaipgi,
juk galėsite paeiliui ją dėvėti;*

*і було щось зворушливе в зашироких плечах
і задовгих рукавах,
і у запаху справжнього чоловіка,
коли гарна хлоп'яча рука лягала
на її засмаглий плаский живіт
(а вона вже була вагітна, на другому місяці),
і вгорі поміж хмар у жовтій субмарині
пропливали безвинно убиті безмовні телята.*

Русалочка

*Русалочка плаче вночі під мостами Дніпра -
вже й літо минає.
Минула любов, сидарета в руці догора -
і не догорає.*

*Три літа, чотири - відкрию вікно на Дніпро,
опівночі встану:
горить сидарета, горить, мов підпалена кров,
вгорі над мостами.*

*Сто літ пролетіло, здригнулися очі мої
в підземному смерчі,
як пальці твої, що тримали мене і її,
згоріли по плечі.*

*За вічністю вічність пала сидарета стара,
і тоскно, неначе
вже під немостами уже не-Дніпра
русалочка плаче.*

*ir kažkas itin jaudinančio buvo tuose pernelyg plačiuose pečiuose,
pernelyg ilgose rankovėse,
ir tame tikro vyro kvape,
kai daili vaikino ranka prisiliesdavo
prie lygaus jos nudegusio pilvo
(o jina! jau buvo nėščia, antrą mėnesį),
o viršuj tarp debesų geltonam submarine
plaukė nekaltai užmušti nebylūs veršeliai.*

Undinė

*Jau ir vasara baigės – undinė rauda nakty
prie Dniepro po tiltais.
Baigės meilė, delne cigaretė smilksta kaitri –
ir vis nesusmilksta.*

*Trys, keturios vasaros – naktį į Dnieprą žiūriu,
atvėrusi langą:
cigaretė blykčioja, blykčioja, dega krauju
virš tiltų padangėj.*

*Šimtas metų prabėgo, mano akys virpa audros
požeminiuos verpetuos,
tarsi tavo pirštai, mane andai bandę paguost,
lig alkūnių sudegę.*

*Tarytum nuo amžių per amžius ji smilksta,
taip ilgu, kad rodos,
lyg jau ne po Dniepro, ir jau ne po tiltais
undinė raudotų.*

*Ти поїзд, що відходить в нуль годин
нового року.*

*Все ті ж купе, освітлені, як дим,
у ніч широку.*

*Ті ж пасажери - маски на лиці,
кохані, рідні.*

*І збуджено затиснені в руці
склянки похідні.*

*Ти поїзд, що палаюче вино
проллєш на тіло,
аби несамовитіше воно
палахкотило.*

*Аби серед подушок і полиць,
обмов, обманів
злітали зграї детективних птиць
нічних романів.*

*...Ти поїзд, ти убивця і мета,
часу знемога;
двотисячна колійна мерзлота
старого Бога.*

*Та навіть в передканицерній імлі,
в інсультній піні -
душа, неначе свічка на столі,
стоїть в промінні.*

*Tu esi traukinys, išvykstant naujų metų
nulinę valandą.*

*Tarsi dūmuose blausios kupė, vis tos pačios,
naktį geliančią.*

*Tie patys keleiviai – veidus pridengusios kaukės,
mielos, malonios.*

*Ir neramiai prie delnų lyg priaugusios
stiklinės kelioninės.*

*Tu esi traukinys, kuris vyno ugnim
kūną pasotini,
vien tik tam, kad jisai niršiam siautuly
aistra suliepsnotų.*

*Vien tam, kad viršum pagalvių ir gultų,
gandų, naivaus pramano,
detektyvinių paukščių suskrietų pulkas
iš naktinių romanų.*

*...Tu esi traukinys, taikiny ir žudikas,
negalia esi laiko;
dūtūkstančiabėgis iššalas plikas
Dievo palaikio.*

*Tačiau net ir migloj priešvėžinėj
ar insulto drumsty
siela spindi ir virpa prieš nežinią
kaip žvakelė skaisti.*

Саксофоніст

*у підземній трубі де квіткарки бліді
де повзуть жебраки від руки до руки*

*де туман сидарет і ошмаття газет
і калюжки сечі замерзають вночі*

*там
на повен зріст
саксофоніст
у блаженну пітьму
гра не знати кому*

*в золоту трубу
у нічній трубі
він сурмить весну
віддану йому*

*як щасливий схлип
як любовний скрик
як терпкий язик
як жертвовний лик*

*як жертвовний лик
як терпкий язик
як любовний скрик
як щасливий схлип*

Saksofonininkas

*Prie metro kur spigiai siūlo gėles pigiai
kur benamiai vaikai ir seni ubagai*

*kur tabako rūke ir šlapimo tvaike
senos skiautės spaudos ir gaižumas veiduos*

*jis
apsiaustu senu
savo saksofonu
prie žibinto blausaus
groja niekam ir sau*

*požeminių stočių
bardas – aukso vamzdžiu
jis pavasarį pučia
iš pačių paširdžių*

*lyg palaimos daina
lyg aistros aimana
nevilties sklidina
atnašos atmaina*

*atnašos atmaina
nevilties sklidina
lyg aistros aimana
lyg palaimos daina*

Ніж

Ніж,

щоб накраяти хліб.

Ніж - майструвати сопілку.

Ніж,

щоб добити ягня,

вовком скалічене.

Так

гола, суха і пісна

піниться раптом поверхня

потом очищених риб

в ющиці Господнього дня.

Знак милосердя і сліз.

Без

благодатного знаку

не доторкайся:

це ніж,

музика, що убива.

Це вже не просто слова –

це та поезія

без

слів,

де трава омива

лезом небес.

Peilis

Peilis

duonai atriekt.

Peilis – išdrožti švilpynei.

Peilis

ėriukui pribaigt,

vilko suplėšytam.

Taip

skurdžiai, sausai ir vargingai

ima putoti paviršius

gleivėm žuvų nuskustų

Viešpaties laiko sriuboj.

Ašarų ženklas ir gailėsčio.

Neprisiliesk

nesulaukęs

ženkelo malonės:

peilis čia,

muzika, kuri žudo.

Tai jau ne šiaip sau žodžiai –

tai jau poezija

be

žodžių,

kur žolės nušluosto

ašmenis skliauto.

LEONS *Briedis* LATVIA

Leons Briedis was born in 1949, in Madona region, Latvia. He studied Latvian language and literature in the State University of Latvia; Spanish Language and literature in Chisinau University in Moldavia; and took High Courses of Literature at M. Gorky Institute in Moscow. Poet, prosewriter, playwright, essayist, columnist, literary critic and researcher, translator from English, Latin, Romance, Slavic, Swahili, Albanian and other languages, he has published 28 original books (poetry, prose, essays) and more than 40 translated books. He wrote all the articles about Romance and African literature for the Latvian Encyclopedia. He established the private literary magazine *Kentaurs XXI* and is its publisher until now. He has been awarded with various literary prizes in Latvia and Romania, and orders in Latvia and Portugal.

mana ģimene

*man pieder vārdi
kuru vārdi man ir sveši
bet tas nekad nav dziedis
mums ik vakarus apsēsties
pie viena galda
ēst vienu un to pašu maizi
baudīt vienu un to pašu vīnu
vienas un tās pašas
bezvārdu lūgšanas gaismā
skarbi apgaismotiem
cits citam ne vārda nepasakošiem*

2005

LEONS *Briedis* LATVIJA

Leonas Briedis gimē 1949 m. Latvijas valstybēs universitēte studijavo latvīu kalbā ir literatūrā, Moldāvijas Kišiniovo universitēte ispanu kalbā ir literatūrā, mokesi Maskvos M. Gorkio literatūros instituto Aukštusiosuo literatūros kursuose. Poetas, prozininkas, dramaturgas, eseistas, publicistas, literatūros kritikas ir mokslininkas, vērtējas iš lotynų, rusų, lenkų, serbų, kroatų, anglų, romanų (rumunų, aromunų, ispanų, prancūzų, portugalų, galisų, italų, sardinų, katalonų, retoromanų), suahilių (bantu tautų), albanų ir kt. kalbų. Jis išleido 28 originalius veikalus (poezija, proza, esė), daugiau nei 40 verstinių knygų. Yra parašęs visus Latvijos enciklopedijos 10 tomų skyrius apie romanų ir afrikiečių tautų literatūrą. 1992 m. L. Briedis įsteigė privatų literatūros žurnalą *Kentaurs XXI* ir iki šiol yra jo leidėjas. L. Briedis apdovanotas įvairiomis literatūros premijomis Latvijoje ir Rumunijoje, ordinais Latvijoje ir Portugalijoje.

mano šeima

*man priklauso žodžiai
kurių žodžiai man svetimi
bet tai niekuomet mums netapo kliūtim
kas vakarą sėstis prie vieno stalo
ir valgyti duoną tą pačią
tą patį vyną ragauti
ir tas pačias
bežodes maldas apšviesti
rūsčia šviesa
vienas kitam nė žodžio nepasakantys*

2005

vārdi un skaitļi

*tad kad es vairs nespēju paciest vārdus
vērsos pie skaitļiem
nez kāpēc iedomādamies
ka skaitļi būs godprātīgāki
nekā vārdi
vai arī to nekritnību un glēvumu
vismaz vieglāk būs panest
bet tie atkal izrādās mani kārtējie maldi
jo pat no visuzticamākajiem
Trīspadsmit skaitļiem
pie Svētā vakarēdiena galda
viens tik un tā tomēr izrādīsies
skaitlis Trīsdesmit*

2005

mīlestības

*viss kas tu neesi: tik sāks un melīgs
viss kas tu neesi: tik bezkrāsains un miris
laiks pret mums abiem izrādījies vēlīgs
jo katrā lappusē ko es vēl neuzšķīris
tavs vārds jau sen ir ierakstīts tik dziļi
un plaši un pilns svētas pārlicības
un nav no svara vairs nekas jo tad kad mīli
tu kļūsti daļa pašas mīlestības*

2004

žodžiai ir skaičiai

*ir kai aš jau nebegaliu pakęsti žodžių
atsigręžiu į skaičius
nežinia kodėl įsivaizduodamas
jog skaičiai bus sąžiningesni
nei žodžiai
ir kad melus jų bei silpnumą
man bus lengviau pakelti
tačiau ir vėlei tai tik mano paklydimai
nes iš visų tų Trylikos
patikimiausių skaičių
prie stalo Šventosios vakarienės
vis tiek tas vienas pasirodys beesąs
skaičius Trisdešimt*

2005

meilės

*visa kas nėra tu: taip menka ir netikra
visa kas nėra tu: netekę spalvų ir mirę
laikas mudviem abiem pasirodė esąs pavėluotas
nes puslapy kiekvieniame kurio atvertęs dar nesu
seniai tavasis vardas įrašytas taip giliai
ir taip plačiai ir pilnas švento įtikėjimo
kad niekas jau nėra svarbu nes kai tu myli
ir pats tos meilės dalimi tampi*

2004

pēdējais šā rudenā Kristus

*stārķis
atpalicis no sava bara:
pēdējais rudenā Kristus*

2005

rudens debesīs

*nogatavojušies eņģeļi:
visaugstākā nots
pirms krišanas*

2004

pavasariġais klusums

*snieg
klusī klusi snieg
it kā no paradīzes
Dievs manas domas lasītu*

bet tā man nepietiek

*vien tas ko izlasīsi Tu
no svāra man*

*tas klusums
kas pavasariġs skān
šāis ziemīġajos vārdos*

2004

paskutinis šio rudens Kristus

*gandras
atsilikęs nuo savojo būrio:
paskutinis rudens Kristus*

2005

rudens dangus

*prisirpę angelai:
aukščiausioji gaida
prieš kryptį*

2004

pavasarinė tyla

*sninga
tyliai tyliai sninga
lyg Dievas rojų
manas mintis skaitytų*

tik man to nepakanka

*vien Tu ką išskaitysi
man svarbu*

*tokia tyla
pavasariškai skambanti
žodžiuos pilnuos žiemos*

2004

atkārtošanās

*visi dzejoļi
kuri vēl tiks uzrakstīti
jau sen ir uzrakstīti:
mēs ar apbrīnojamu neatlaidību
turpinām sacerēt vienīgi citu
jau sen uzrakstītos dzejoļus*

arī es atkārtojos

*šo miesu es jau reiz tiku nēsājis
kad biju mans tēvs
šo dziesmu es jau reiz tiku dziedājis
kad biju mana māte
un šo tauriņu es jau reiz tiku turējis
uz plaukstas
kad biju mans dēls*

*arī Jēzu
es jau reiz tiku ļāvis piesist krustā
kad biju viņa Dievs*

*vienīgi tevi es vēl nekad līdz šim
neesmu mīlējis*

2006

pasikartojimai

*visi eilērašciei
kurie bus sukurti
seniai jau sukurti yra:
mes šitaip atkakliai
iš naujo ir iš naujo vis kartojam
kitų seniai sukurtus jau eilēraščius*

kartojusi ir aš

*ši kūną kartą jau vilkėjau
kai mano tėvas aš buvau
šią dainą kartą jau esu dainavęs
kai mano motina buvau
drugelį šitą aš ant delno
laikiau jau kartą kai buvau
mano sūnus*

*ir Kristų kalt prie kryžiaus esu leidęs
kai Dievas jo buvau*

*vien tik tavęs dar niekad iki šiol
aš nebuvoau mylėjęs*

2006

Vertė ERIKA DRUNGYTĖ

XAVIER *Farre*
CATALONIA

Xavier Farré, poet, translator, was born in 1971 in L'Espluga de Francolí. He has published 3 collections of poetry and another should be published this year. He translates from Polish and Slovenian and has published collections of translated poetry by Czesław Miłosz, Adam Zagajewski, Aleš Debeljak, and Lojze Kovačič.

Í s t r i a

*Els territoris saben com adquirir els pòsits
de la identitat. Són pacients i esperen anys.
Com aquí a la península. En lloc de barreres
per delimitar-se, les capes se superposen.
Una petjada troba el seu model uns metres
més avall. Se'n pot fer una prospecció.
El pòsit és cada cop més rígid, un fòssil
que no ens remet a cap origen (pobre
Darwin ingenu). Un tall i hi veiem les imatges
encastades. Hem de buscar un alfabet
per desxifrar-les, o ja fou inventat.
La terra desprèn una amargor de fel.
A un cantó hi ha el mar, a l'altre, el mar.
Ni la salabror podrà vèncer el pòsit
que seguirà reposant a la península.*

XAVIER *Farre*
KATALONIA

Xavier Farré, poetas, vertėjas, gimė 1971 metais L'Espluga de Frankoli. Išleido 3 poezijos rinkinius, ketvirtojo laukia pasirodant šiais metais. Verčia iš lenkų ir slovenų kalbų, yra išleidęs Czesławo Miłoszo, Adamo Zagajewskio, Alešo Debeljako, Lojzės Kovačičiaus eilėraščių vertimų rinkinius.

I s t r i j a

*Teritorijos žino kaip apsiklot tapatybės
nuosėdom. Kantriai laukia metų metus.
Kaip čia pusiasalyje. Vietoje skiriančių sienų,
sukrenta sluoksniais viena ant kitos.
Pėdsakas randa save atitinkančią pėdą
už keleto metrų. Galima kai ką išžvelgti.
Nuosėdos vis kietėja, fosilija,
jokios kilmės neišduodanti (vargšas
lengvatikis Darvinas). Pjūvis ir matome
susi sluoksniavusius įvaizdžius. Reikia atrast abėcėlę,
kad juos iššifruotume, arba ji buvo jau išrasta.
Žemė tulžies kartumą išskiria.
Vienoje pusėje jūra, kitoje – jūra.
Net sūrimas nepajėgs įveikti nuosėdų,
kurios ir toliau guls ant pusiasalio.*

*El podem marcar com el lloc de l'inici.
I també el lloc del seu final. Podem
establir-ne algun inici, algun final? Fins
aquest moment, fins abir, fins... Potser
l'existència no té dates per fixar-se.*

*Quan va ser? Avui, aquest matí o fa
més de setze segles. Tal vegada ho sap
aquell que després fou sant. Inventà
jocs de signes combinats, dos alfabets,
les crosses que cap llengua no necessita.*

*Ara no sabem on buscar-lo: glagolític
perdut enmig de manuscrits, com una pedra
desfeta enmig de la sorra acumulada al llarg
d'anys d'orígens, de finals, de dates
que no condueixen enlloc, pistes falses, duplicades.*

*Un alfabet per marcar un límit, per veure
la realitat a través d'unes ulleres enfosquides.
Deixen una marca a la pell massa profunda,
uns solcs on es pot llegir la història del món.
Els signes en perfilen la imatge definitiva.*

De Elegies centreeuropees

7

*L'arquitectura domina el pensament, les passes
(sense cap orientació enmig dels grans edificis)
menen a carrerons sense sortida. Sempre una imatge,
un bloc de pedra que és comú al llarg de 1.000 km.*

*Ja galima pažymėti pradžią.
Ir galima pažymėti pabaigą. Ar įmanoma
nustatyt kokią pradžią ar pabaigą? Iki
šios akimirkos, iki vakar, iki... Turbūt
būtis nėra pririšta prie datų.*

*Kada tai buvo? Šiandien, šįryt ar prieš
daugiau kaip šešiolika amžių. Galbūt žino tas,
vėliau tapęs šventuoju. Išradęs
jungtis ženklų bei rinkinius, dvi abėcėles,
lazdas, kurių nereikia jokiai kalbai.*

*Dabar nežinome kur jo ieškoti: glagoliškas,
pasimetęs tarp rankraščių, tarsi akmuo
išmestas vidur smėlio, susikaupusio per
atsiradimų metus, pabaigas, datomis,
kuriomis neįvyko nieko, per klaidingas nuorodas,
susidvejimus.*

*Abėcėlė, pabaigai pažymėti, išvysti
tikrovę pro tamsius akinius.
Lieka odoj gilios žymės, duobutės,
kuriose išskaityti galim pasaulio istoriją.*

Iš Vidurio Europos elegijų

7

*Architektūra užvaldo mąstymą, žingsniai
(be jokio tikslo tarp didelių pastatų)
nuveda į aklagatvius. Nuolatinis vaizdas,
akmens blokai, driekias 1000 km spinduliu.*

*Unes parets escairades perfilant un reflex negre.
Uns angles que parteixen la història en dues
meitats irregulars. La crueltat en pròpia pell,
la nostàlgia deformada en un món novel •lesc.*

*Teulades inclinades, un descens indeturable al fons
buit de les dates que s'escolen, amb una pell
rasposa com peixos assecats. Cada teula
pot recomptar el pes de la neu a cada hivern.
La cobertura temporal, una pàtina que presenta,
en el desglaç, unes marques com de fusta cremada.
Mals auguris que es repeteixen en una cadena
d'edificis. Són ells que han perdut tota noció de centre.*

8

*La gran eclosió, el punt àlgid des d'un segle
de corbes que s'enrosquen com serps per escanyar
la seva presa. L'intent d'omplir el buit.
Tot és la recerca del barrocs en una filera
d'esglésies i de carrers tortuosos que et duen
al destí de totes les províncies. La derrota
que agafa el color verd de les volutes. Una
capa de rovell submergida en els eters rius.*

*Si agafes un mapa dels països inexistents
veuràs com aquí la forma és l'espiral.
Una línia que circumda en si mateixa
per arribar a un centre imaginari. Així
és com s'han de recórrer les ciutats.
El vertigen del mareig en perdre els punts
de principi i final. Saber que el centre
significa una nova corba. Per omplir el buit.*

*Sienų briaunos sukarpo juodąjį atspindį.
Kampai, istoriją padalijantys į dvi
nelygias puses. Žiaurumas paties viduje,
iškreiptas ilgesys išgalvotam pasauly.*

*Pakrypę čerpių stogai, nesulaikomai krintant į gilumą
tuščių lekiant pro šalį datoms, su šiurkščia,
kaip džiovintos žuvys, oda. Kiekviena čerpė
gali atpasakoti kiekvienos žiemos sniego svorį.
Laikina danga, per atlydžius rodanti
lyg ir deginto medžio apnašas.
Blogi ženklai, pasikartojantys pastatų
virtinėj. Jie prarado bet kokią centro nuovoką.*

8

*Didysis klestėjimas, amžiaus posūkiuose,
susirangiusiuos tarsi gyvatė, prieš pasmaugdama
savo grobį. Bandymas užpildyti tuštumą.
Visa tai – tik baroko stebėjimas virtinėj
bažnyčių ir kankinančių gatvių, kurios tave neša
link visokiausių užkampių. Pralaimėjimas,
įgaunantis žalią voliutų spalvą.
Rūdžių sluoksnis, panardintas į amžinąsias upes.*

*Jei nesančių šalių žemėlapi atsiversi,
pamatysi, jog jis spiralės pavidalo.
Pati save juosianti linija,
vedanti link įsivaizduojamo centro. Taip
reikia eiti per miestus.
Pykinimas ir svaigulys, pametus pradžios
ir pabaigos taškus. Žinoti, jog centras –
tai naujas posūkis. Užpildantis tuštumą.*

*Els mesos freds són un vidre lliscant
que deforma totes les figures. La teva cara
es veu com un pàl·lid reflex de la lluna
en una nit de boira. Crea unes bambolines
on tot és possible: l'horror de trobar-se
davant d'un mateix. Aquesta esdevé
la imatge real, com una moneda després
d'un bany de vinagre. Una lluentor agra.*

*Només falta la neu. Els cristalls de les volves
que s'endinsen en els solcs del rostre.
Com una fulla d'afaitar rovellada.
I al terra les pròpies passes que menen
a un destí esborrat. S'ha de recórrer
el camí sense descans. I no queda cap
petjada. Només el blanc a la retina.
Com la imatge illusòria de l'imperi.*

De La disfressa dels arbres

(vii)

*Estar un altre cop a casa, després d'un llarg
viatge. Com una absència que es va estenent
en les parets de la ment, una gota d'aigua
en una gerra de fang. Acaba per dominar-la del tot.
I tocar els objectes a les palpentes, simulant
una ceguesa que t'acompanya, però no als ulls.
Palpar, veure que no s'han mogut de lloc, malgrat
l'oportunitat única que tenien. Segueixen immòbils,
impassibles, distants al tacte d'una pell aliena.
Empolsegats ara, i rugosos, el rebuig inicial com
la mà a repèl damunt d'una serp. L'atracció i la por.*

*Šaltieji mėnesiai – tai banguotas stiklas,
iškreipiantis figūras. Tavo veidas
regisi tartum blyškus atspindys mėnulio
ūkanotą naktį. Sudarantis užkulsius
kuriuose viskas įmanoma: siaubas staiga
atsidurti prieš patį save. Kuris virsta
vis tikresniu vaizdu, tarsi moneta
išmaudyta acte. Rūgštus švytėjimas.*

*Tetrūksta sniego. Snaigių kristalai,
besiskverbiantys į veido raukšles.
It surūdięs skutimosi peiliukas.
Kojos pačios ant žemės neša
link išsitynusio tikslo. Reikia įveikti
kelį be sustojimo. Ir pėdsako jokio
nelieka. Tik baltuma tinklainėje.
Kaip iliuzinis imperijos vaizdas.*

Iš ciklo „Persirengiantys medžiai“

(vii)

*Būti vėl namuose, po ilgos
kelionės. Kaip nebūtis, besiplečianti
tarp mąstymo sienų, vandens lašas
moliniam ąsoty. Jį visą užpildo.
Eiti apgrai bomis, liesti daiktus rankomis,
nuolat apsimetant aklu, o ne akimis.
Čiuopti, tikrinti, ar kas neperstatė jų, nepaisant
to, kad nebuvo kur. Lieka nepajudinami,
nejautrūs, pamiršę prisilietimus svetimos odos.
Dulkini dabar ir grublėti, verčiantys atitraukti
ranką tarsi palietus gyvatę. Trauka ir baimė.*

*El descobriment d'un altre cos en una segona pell.
Només el dit ressegueix nous mons, sense pensar
en l'itinerari que va dibuixant darrere seu. Un camí
enmig de la pols, enmig de la pell que s'ha de descobrir.
On l'absència i la tornada esdevenen dues paral·leles.*

(x)

*Quan són les set, totes les hores esdevenen silencis
repetits. Grans de sorra en un rellotge perpetu
que no gira mai. Silencis en els carrers buits.
L'eco de les teves passes es repeteix encara a casa.
Uns auriculars que sorprenen la memòria. Busca
altres ritmes en el brogit diürn. En l'oblit
de sortir de casa. Endinsar-se en les venes,
una injecció dolorosa. Però aquesta no és la ciutat.
L'única expedició que t'encamina al silenci, hores
repetides, fulles que s'acumulen en la solitud
dels pocs records arrombollats en períodes
de vacances. És així que el refugi que busques
emet tan sols imatges en una pantalla muda.
El carrer queda desert. Les hores inicien
el camí de la foscor, com ratpenats. Miren
el món cap avall. Puja la sorra del silenci.*

*Kitą kūną atrandant naujoje odoje.
Pirštas naujus pasaulius atseka, negalvodamas
apie savo paties paliekamą brūžę. Kelias
dulkių lauku, oda, kurią reikia atrasti. Ten,
kur nebūtis ir grįžimas nusidriekia lygiagretėmis.*

(x)

*Septinta, visos valandos ima kartotis
tyla. Smėlio grūdėliai amžinybės laikrody,
kuris niekada nesiverčia. Tyla tuščiose gatvėse.
Tavo žingsnių aidas tebeskamba namuose.
Ausinės, kurios nustebina atmintį. Ieško
kitokio ritmo dienos šurmuly. Užsimiršus
išeit iš namų. Susileisti į venas
skausmingą injekciją. Tačiau tai ne šitas miestas.
Vienintelė išvyka, vedanti tylumon, besikartojančios
valandos, lapai, besikaupiantys vienumoj
mažame susispietusių atostogų prisiminimų ratelyje.
Todėl prieglobstis, kurio ieškai, –
tai viso labo vaizdai ant nebylaus ekrano.
Gatvė lieka tuščia. Valandos pradeda
kelį į tamsą, kaip šikšnosparniai. Žiūri
į pasaulį žemyn galva. Į viršų kylant tylos smėliui.*

Vertė AUDRIUS STASIULAITIS

*Sí, Celan, sí, hem sabut convertir-nos
en els grans mestres de la mort.
Ella sap que plana damunt de totes
les nostres culpes. Per què buscar-ne una fuga?
La cendra li arriba directament, perquè és
cada un dels núvols que llisquen com barques
en cerca de víctimes. Allí hi ha la teva Margarete.
Allí hi ha la nostra història, la nostra mort
apoderant-se del Nord, del Sud, l'Est i l'Oest.
Ja no tenim on anar, només els núvols
impassibles que ens sotgen, plens de cendres.
Sí, Celan, sí, potser era aquest el nostre destí,
plantar cada cop més endins, a les entranyes
de la terra, la llavor negra de la mort.
L'hem cultivada a consciència, i quan defallia,
l'hem sabuda trasplantar, l'hem empeltada.
Hem sabut convertir-nos, Celan, en els grans
mestres de la mort. Hem aconseguit
que tingui totes les cares possibles. Ara
ja podem descansar. Sotgen els núvols.*

*Mes jau seniai pasidarėme
didžiausi mirties meistrai.
Mirtis puikiai supranta tvyranti
virš visų mūsų kalčių. Kam dar vaikytis fugos?
Pelenai kyla tiesiai pas ją, nes ji – tai visi
iki vieno debesys, plaukiantys tartum laivai
ieškoti aukų. Ten tavo Margarita.
Ten mūsų istorija, mūsų mirtis,
siaučianti Šiaurę, Pietus, Rytus ir Vakarus.
Mums nebeliko kur eiti, tik į tuos abejingus
debesis, stebinčius mus, kupinus pelenų.
Taip, Celanai, taip, tikriausiai mums buvo lemta
vis giliau ir giliau į žemės gelmes
sodinti juodąją mirties sėklą.
Mes puoselėjome ją rūpestingai, ir kai ji nuvyto,
mums pavyko ją persodinti, įskiepyti.
Mes, Celanai, jau seniai pasidarėm didžiaisiais
mirties meistrais. Mes privertėm ją
užsidėti visus įmanomus veidus. Dabar
jau galim ilsėtis. Tie debesys stebi mus.*

FELIX Grande

SPAIN

Poet, prose writer and essayist, Felix Grande was born in Mérida, in 1937. He has worked in a publishing house, and has published and edited literary and art journals, such as *Cuadernos Hispanoamericanos* and *Galería*. Grande has travelled widely, especially in Latin America, lecturing about poetry, flamenco, and contemporary culture. He has published fifteen books of poetry and has been awarded numerous prizes, including the National Prize of Flamencology (1980) and the National Prize of Literature (2004). Grande is married to the poet Francisca Aguirre and has a daughter.

L a r u m i a

Munó mi eternidad y estoy velándola.

... y el abuelo con su pecho de tronco.

Ya no queda.

*Desde mañana! no he dejado de memorar
el sol aquel, la piara veintenaria, su balido volviendo el cuello
el generoso macho que peleaba hasta
sangrarle la testuz, filósofo cabrió,
el regreso, por caminos de polvo color de uva,
hacia casa, donde la puerta se abría sola cuando
sonábamos llegando; ya
no queda, sino así, de papel,
cuyas son nuestras lápidas en vida.*

*En el establo,
tibio hacia adentro,*

FELIX Grande

ISPANUA

Poetas, prozininkas ir eseistas Felix Grande gimė Meridoje 1937 metais. Dirbo leidykloje, leido ir redagavo literatūros bei meno žurnalus, kaip antai *Cuadernos Hispanoamericanos* (*Lotynų Amerikos užrašai*) ir *Galería*. Grande daug keliavo, ypač po Lotynų Ameriką, skaitydamas paskaitas apie poeziją, flamenką bei šiuolaikinę kultūrą. Penkiolika poezijos knygų išleidęs rašytojas yra apdovanotas daugeliu premijų, tarp jų Nacionaline flamenkologijos (1980) ir Nacionaline literatūros (2004). Grande yra vedęs poetę Francisca Aguirre, su ja susilaukė dukters.

G r o m u l i a v i m a s

Mirė mano amžinybė, ir aš budžiu prie jos

...ir senelis su kietmedžio krūtine.

Jau nebėra.

*Nuo pat ryto! Nė akimirką nepamiršau
tos saulės, tos dvidešimties galvų kaimenės, jos bliovimo atsigręžus
taurus patino, kuris grūmėsi,
kol nukraujavo iš pakaklės, ožys filosofas,
sugrįžimas dulkėtais vynuogių spalvos keliais,
namop, kur durys pačios atsidarydavo, kai
priėję paskambindavome; jau
nebėra, tik šitaip, ant popieriaus,
kuris yra mūsų gyvenančiųjų antkapis.*

*Tvarte
drėgna, drėgnas*

*hacia el olor, familiar y enigmático,
padre ordeñaba, depositando con unción
un puñado de yeros junto al hocico de las más lecheras,
que mimábamos, venturosos todos, y ellas.*

*Después,
vendimiadas todas la ubres,
comulgado el cubo hasta el borde, pátina colmada,
padre se recuesta fumando contra un saco de pulpa
y, semicerrado de ojos dentro de su historia, escucha
la rumia de los queridos animales (allí, en tal rincón
nos ha quedado su fantasma a todos, que tendrá frío).*

*Esta noche,
tan serena como aquellas, sino más adelante,
padre fuma en el comedor,
yo, frente a él, fumo, súbito, con su permiso,
que tú me lo diste!*

*Y qué no diera por mostrarle al viejo
una almorzada de yeros sobre la mesa
para que sepa que aquel grano quedóseme en el alma
y para que me mire, haciendo memoria, a punto
de sombríos, mientras fumamos hoy, a las doce.*

*Pero faltaría
la rumia, la oración aquella (qué fueran uno yeros),
faltaría el olor del ganado, el lamento
del choto mínimo faltaría, habría
pretérito suficiente
Para que el símbolo desnudo
Nos haga daño en la médula dorsal del corazón.*

*Mejor callar, fumar,
Todos dos en silencio, padre e hijo.*

De Taranto. Homenaje a César Vallejo

*kvapas, pažįstamas ir paslaptingas,
tėvas melždavo, dievobaimingai padėdamas
saują vikių prie snukio pačioms pieningiausioms,
kurias glostydavome laimingi visi – ir mes, ir jos.*

*Po to
išmelžti visi tešmenys,
kibiras sklidas lig patina padengto krašto
tėvas rūko, atsirėmęs į išspaudų maišą
ir prisimerkęs, paniręs savin klausosi
mylimų gyvulių gromuliavimo (va toj kertėj
mums liko jo šmėkla, kelianti šiurpą).*

*Šią naktį,
tokią pat giedrą kaip anos, tik vėlesnę,
tėvas rūko virtuvėje,
ir aš neramiai rūkau priešais,
gavęs tavo leidimą, kuriį jis man perdavė!*

*Ir kodėl gi: juk reikia parodyti seniui
vikių pusryčius ant stalo
kad žinotų, jog ta sėkla paliks mano sieloj
kad žiūrėtų į mane, per tamsumas
įsimindamas šią rūkymo dvyliką.*

*Bet trūks
gromuliavimo, tos maldos (pabertų vikių),
trūks gyvulių kvapo, mažiausiojo
ožiuko verkešlenimo
su kaupu tik būtojo laiko
ir nuogas simbolis
perveria mus ligi pat gyvuonies.*

*Geriau tylėti ir rūkyti
abiem, tėvui ir sūnui.*

Iš Taranto. Homenaje a César Vallejo

Espiral

*Puedo escribir los versos más tristes esta noche
El reloj de pared
marca mil novecientos
sesenta y nueve. Hace un instante
mamá viene corriendo por las calles
en busca de un refugio
Contra las bombas me oculta en sus brazos
El reloj marca mil novecientos treinta y siete
Puedo escribir los versos más tristes esta noche*

*Hace un momento mis antepasados
comenzaban a golpear un tronco hueco
para comunicarse con los más próximos lejanos
Sale la luna y toda la horda
se siente rodeada de tigres
borracha de materia original
Examinan el mundo vacío
y sienten que les falta el lenguaje
Golpean sobre un tronco
arrancando de él sílabas enigmáticas
religiones extrañas
conocimientos ilegibles
extenuantes soberbias
premoniciones pavorosas
que se habrán de cumplir una por una
Puedo escribir los versos más tristes esta noche*

*El reloj de pared marca mil novecientos
cuarenta y cinco. Suben
las sombras arañando el tiempo
Un tirano de la horda
despedaza la carne de un venado
El salvaje que habrá de asesinarlo
para esperar a su propio asesino*

Spiralė

*Ši vakarą galėčiau parašyti liūdniausias eiles
Sieninis laikrodīs
rodo tūkstantis devyni šimtai
šešiasdešimt devintuosius. Prieš akimirką
mama bėgo gatvėmis
ieškodama prieglobsčio
nuo bombų paslėpė mane glėbyje
Laikrodīs rodo tūkstantis devyni šimtai trisdešimt
septintuosius
Ši vakarą galėčiau parašyti liūdniausias eiles*

*Prieš akimirksnį mano protėviai
pradėjo būgnyti tuščiavidurį kamieną
kad užmegztų ryšį su artimiausiais tolimaisiais
Patekėjo mėnuo, ir orda
pajuto, kad juos apsupo tigrai
apgirtę nuo pirmųkštės materijos
Jie tiria tuščią negyvenamą pasaulį
jaučia: jiems trūksta kalbos
Beldžia į kamieną
išgaudami paslaptįgus skiemenis
keistus tikėjimus
nesuprantamas žinias
sekinančias prabangas
baimingas nuojaudas
kurios išsipildys viena po kitos
Ši vakarą galėčiau parašyti liūdniausias eiles*

*Sieninis laikrodīs rodo tūkstantis devyni šimtai
keturiasdešimt penktuosius. Plečias
šešėliai drėksdami laiką
Ordą valdantis tironas
plėšo elnio mėsa
Laukinis, kuris turės jį nužudyti*

*mama en la teta de su madre
El tirano lo mira alimentarse
No hay escena más plácida más horrenda que ésta
Cae la primera bomba nuclear*

*Hace un momento tengo quince años
Sube a mi piel el secreto más honesto del mundo
muerdo la carne de una vecina silenciosa
Sigo haciendo el amor gimiendo hiriendo
mientras mueren mis familiares
Puedo escribir los versos más tristes esta noche*

*Mi hija golpea en la puerta
Con su idioma inicial repentino
me recuerda que debo ir a la cena
Mi hija golpea en la puerta
escucho el tronco hueco de mis antepasados
La cena huele a astillas de megaterio mudo
La mesa limpia tiene lobos
El reloj marca un cero deforme*

*Hace un momento mamá y papá cenaban
hablaban se besaban
creyendo que yo estaba dormido
Papá emigra del pueblo para hacernos llegar
un poco de carne de bestia
Mamá chupa un tendón monstruoso y llora sola
Puedo escribir los versos más tristes esta noche*

*El reloj de pared marca las nueve y media
Sube desde la calle el sonido del tráfico
Un perro allá en el pueblo ladra
Un obús silba allá en la guerra
Allá por todas partes hay miedo sangre cálices
Miembros rotos fósforo ardiendo*

*kad sulauktų savo paties žudiko
žinda motinos krūtį
Tironas žiūri, kaip jis maitinasi
Nėra kraupesnio vaizdo
Krenta pirma branduolinė bomba*

*Prieš akimirką man penkiolika
mano oda kyla tyriausia pasaulio paslaptis
kandu tylios kaimynės kūną
Ir myliuosi dejuodamas žeisdamas
tuomet, kai miršta mano giminės*

*Mano dukra beldžia į duris
Savo įžūlia prokalbe
primena, kad turiu eiti vakarienės
Mano dukra beldžia į duris
klausausi protėvių tuščiavidurio kamieno
Vakarienė kvepia bebalsio megaterijaus* liekanom
Prie švaraus stalo sėdi vilkai
Laikrodis rodo suknežintą nulį*

*Prieš akimirką mama ir tėtis vakarieniavo
kalbėjosi bučiavosi
manydami, kad aš miegu
Tėtis emigravo iš miestelio, kad parūpintų mums
truputį mėsos
Mama čiulpia šlykščią sausgyslę viena ir verkia
Šį vakarą galėčiau parašyti liūdniausias eiles*

*Sieninis laikrodis rodo pusę dešimtos
Iš gatvės atsklinda eismo triukšmas
Kažkur miestelyje loja šuo
Kažkur kare švilpia sviedinys
Visur baimė kraujas kielikai
Nutrauktos galūnės liepsnojančios fosforas*

* Nepilnantis žinduolis *Megatherium*, gyvenęs pleistocene Š. ir P. Amerikoje.

Los ojos de un cadáver anónimo
Ruedan al suelo y miran con misericordia:
Ven a la horda pidiendo socorro
Mediante un tronco hueco
Mi hija golpea en la puerta
Puedo escribir los versos más tristes esta noche

Hace un instante me han comprado un cuaderno
un portafolios un papel de calco
Y en ese cristal que preserva
las manecillas del reloj
miro mi cara de treinta y dos años
Sigo mirando hacia ese rostro antiguo
Sin apartar la vista mi cabeza se apaga
Vienen mis nietos a llorar. Se van
Puedo escribir los versos más tristes esta noche

Miro el reloj con amor con espanto
con amor con espanto
Miedo amor corazón: dadme lenguaje

Soy un antepasado golpeando un tronco hueco
estoy desnudo bajo la tormenta
Estoy solo en el bosque
sin otra compañía que la horda
A mí lado camina un reloj de pared

La materia total gira enloquece
Vienen los tigres que no se ven nunca
Y todo es solitario y sideral
Puedo escribir los versos más tristes esta noche.

De Puedo escribir los versos más tristes esta noche

Bevardžio lavono akys
ritasi žeme, žvelgdamos su užuojauta:
Nueik pas ordą paprašyk pagalbos
per tuščią kamieną
Mano dukra beldžia į duris
Šį vakarą galėčiau parašyti liūdniausias eiles

Prieš akimirką man nupirko sąsiuvinį
portfelį kalkinio popieriaus
Stikle, kuris saugo
laikrodžio rodykles
stebiu savo trisdešimt dvejų metų veidą
Tebestebiu tą seną veidą
Neatitraukiant akių užgęsta protas
Apraudoti atvyksta anūkai. Išvyksta
Šią naktį galėčiau parašyti liūdniausias eiles

Žiūriu į laikrodį su meile su išgąsčiu
su meile su išgąsčiu
Baimė meilė širdis: duokit man kalbą

Esu protėvis būgnijantis į tuščiaavidurį kamieną
nuogas per audrą
Esu miške vienas
be draugijos išskyrus ordą
Su manim keliauja sieninis laikrodis

Materija sukasi, praranda sąmonę
Ateina tigrai, kurie niekada neateis
Viskas taip vieniša ir žvaigždiška
Šį vakarą galėčiau parašyti liūdniausias eiles.

Iš Puedo escribir los versos más tristes esta noche

Mágico abuelo

*Alta y misericordiosa,
dolorosa y pensativa,
por entre los lentos años
su cara vieja y magnífica
es como una lenta yedra
amparando a mi runa.*

*Cuántas veces me ha vendado
mis más secretas heridas,
en cuánta amargura ha puesto
pomada de compañía,
cuánto ha refrescado el
infierno de mi desdicha.*

*Como un viento de silencio
lleno de amor y de enigma,
se acerca a mi puerta oscura
y universalmente silba
un rumor universal
que me calma y me reanima.*

*Es como un milagro. Entra
paciente por las rendijas
del dolor, y distribuye
su cordial sabiduría
alli donde el corazón
está perdiendo la vista.*

*Y empiezo a ver. Y veo cosas
que sirven para la vida:
veo paciencia, compasión
memoria, bondad; y arriba
el lenguaje más profundo*

Magiškas senelis

*Didelis ir gailestingas,
sielvartingas ir mąslus,
tarp metų lėto slinkimo
senas ir dosnus jo veidas
kaip lėta gebenė
globoja mano runas.*

*Kiek kartų sutvarstė
mano slapčiausias žaizdas,
ant kiekos nuoskaudų užtepė
draugijos tepalo,
kiek užgesino
mano bėdų pragarmių.*

*Tarsi tylus vėjelis,
pilnas meilės ir paslapties,
artėja prie mano tamsių durų
ir įprastai sušvilpia
įprastą gaidą,
kuri ramina ir gaivina mane.*

*Jis kaip stebuklas. Žengia
kantrus pro sopulio
plyšius ir ten,
kur širdis pasiklysta,
duoda savo
nuoširdžią išmintį.*

*Aš praregiu. Matau dalykus,
kurie tinka gyvenimui:
matau kantrybę, užuojautą,
gerumą, atmintį; o aukštybėse –
esmingiausią kalbą,*

que haya inventado un artista.

*Qué provisión de coraje
en su humildad me aproxima,
qué provisión de humildad
me entrega desde las cimas
de su saber. Qué de grano
lleva su callada espiga.*

*Don Antonio, Don Antonio,
el que naciera en Sevilla,
el que se muriera a su orilla
junto a una madre que era
tal vez su madre y su hija.*

*Misterioso y silencioso
cruzó la frontera. Iba
enfermo de muerte y pena
y derrota y despedida.
Tal vez llevaba en la ropa
su legendaria ceniza.*

*Desde entonces –yo era un niño
de dos años aquel día –
fuiste llegando a mi casa,
mágico abuelo. Una silla
hay en ella para ti.
La mejor.*

La más vacía.

De La noria

kokią tik gali menininkas sukurt.

*Kokios drąsos atsargos
taip kukliai paremia mane,
kokios kuklumo atsargos
man srūva nuo viršūnių
jo proto. Kokį grūdą
brandina jo santūrus kvietys.*

*Donas Antonijus, donas Antonijus,
kursai gimė Sevilijoje
ir numirė netoli Sevilijos,
kartu su motina, kuri galbūt
buvo jo motina ir jo dukra.*

*Paslaptingas ir tylus,
jis kirto sieną. Mirtinai
sirgo sielvartu,
pralaimėjimu ir išsiskyrimu.
Ant drabužių gal išsinešė
savo legendinius pelenus.*

*Nuo to laiko – tuomet man
buvo tikrai dveji –
mano namuose apsigyveno
stebuklingas senelis. Tau
tenai tebestovi kėdė.
Pati geriausia.*

Pati tuščiausia.

Iš La noria

Boda de oro

*Señora: desde el tiempo nos derriba,
conforme el yelo avanza a nuestros huesos
y en nuestra edad nos vamos yendo presos
con este esfuerzo de barranco arriba;*

*hoy que el violento calendario criba
todos nuestros asuntos y sucesos
y apenas si nos quedan unos besos
donde, no la pasión, la alma está viva;*

*ahora, señora, compañera vieja,
ya medio siglo hablando en esta reja,
por entre tantas lágrimas riyendo,*

*ahora, de vuelta de tan grandes daños
como nos entregaron tantos años,
ahora es por fin cuando el amor comprendo.*

De La noria

Auksinės vestuvės

*Senjora: kai mus galop sutramdė laikas,
ir čiulpuose ligos subrendo vaisiai
kai amžiuje žilam tebesame belaisviai
gili nelyg bedugnė mus galia palaiko*

*šiandien, kai kalendorius žiauriai atsijoja
mūsiškius rūpesčius, laimėjimus ir siekius
kaži ar pora bučinių mums lieka
kuriuos jau ne aistra – dvasia gyvuoja*

*dabar, senjora, sena bendrakeleivė,
jau pusamžį sukanti ratus šiame kalėjime,
kvatodama tarp šitiekos raudų*

*dabar padengsim nuostolius, didžiulius
nelyg dešimtmečių įveikę mudu nuliai,
dabar galiausiai meilę suprantu.*

Iš La noria

Vertė JURGA KATKUVIENĖ ir LAURYNAS KATKUS

VYTAUTAS Dekšnys

LITHUANIA

Vytautas Dekšnys, poetas, vertėjas, gimė 1972 metais Vilniuje. 1996 metais baigė filosofijos magistro studijas Vilniaus universitete, 2004 metais apgynė filosofijos daktaro disertaciją Lenkijos mokslų akademijos Filosofijos ir sociologijos institute.

2005 metais išleido eilėraščių rinkinį *Iszimyts. 1994-2004 metų eilėraščiai*, už jį apdovanotas 2006 metų Jaunojo jotvingio premija. V. Dekšnys verčia lenkų, ukrainiečių, latvių, slovākų poeziją, prozą ir publicistiką.

D r a u g u i

(labai žiaurus eilėraštis. Neskiriu niekam)

*Tau rašau iš tvirtovės tvirtovėn. Šitaip
Mes sutvirtėję, netikim nei keliais nei pašto
Balandžiais, pastebim vieną po kito – tai tas
Žodis prasmės nebetenka tai kitas ką gi mes
Kalbamės, kuo gi apsieikičiam? Klasta jau
Kiekvieną dovaną mūsų atmiežus, virtinės žodžių
Rieda jau pragaran gražiai užmaskuotan
Duobė ten yra kalkių rūgštis ir gyvačių –
Sumesta ten viskas ką pasakysim. O mus tai
Į kitą duobę sumes ten galėsime ilgai
Diskutuoti ir viskas bus taip kaip yra o štai
Ir bausmė mums. Kas dar? Mūsų duona
Ir tas kas apkloja pečius. Tai šitaip
Dėl antklodės mums besistumdant sutrimituos
Sakys eikit namo išsipagiriokit tada tik
Prieš teismą ateikit. Taip ir išsimeluosim
Nes kol viskas praeis tai ir vėl prasidės iš*

VYTAUTAS Dekšnys

LITHUANIA

Vytautas Dekšnys, poet, translator, was born in 1972 in Vilnius. He received an M.A. in philosophy from Vilnius University and a Ph.D from the Institute for Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences in 2004. He published his first collection of poems *Iszimyts. Poems of 1994-2004* in 2005, for which he was awarded with the Young Yotvingian Prize in 2006.

F o r m y F r i e n d

(a very cruel poem. Dedicated to no one)

*I write to you from a fortress to a fortress. In this way
We are fortified, don't believe in roads or carrier
Pigeons, see one after the other – so this
Word loses its meaning then another so what
We are still conversing, what are we exchanging? Betrayal has already
Diluted each of our gifts, caravans of words
Already roll to a beautifully disguised hell
There is a hole there of limy acid snakes –
Everything we'd say is discarded there. And we
Will be thrown into a different hole we'll be able to
Debate a long time there and it will be as it is – and it
Will be our punishment. What else? Our bread
And the one who covers our shoulders. And so
As we push each other for a sheet they'll sound the horns
Will say go home sober up and then
Come only before trial. That's how we'll lie our way out
Because until everything ends it will all begin again*

*Pradžių ir eisim ratu ir kalbėsime ir slėpsimės
Kilsim iš savo slėptuvių mėtysim raštelius
Bilietus mesim į orą, kursim slaptingus žodžius
Kad suprastų ir nesuprastų kad išgirstų
Ir negalėtų apkaltinti pasakius. Siunčia
Tau taigi labų dienų tas kur nekenčia greitesnių
Drąsesnių sumanesnių ir tų kuriems sekas.
Taigi, tavęs.*

Stiklas

Iš ciklo Iš mylimosios biografijos

*Mylimoji nemiega – ji mezga
Per septynis miestus už miškų ji
Slenka kalba skirtingom kalbom kai
Perka valgyt ar vyną skaito
Šluoja miega mylisi su mylimu
Mylisi su nemylimu perduoda raktą
Važiuoja namo meluoja maudosi
Pasako kaip yra juokauja. Moku
Porą kalbų visa kita man paslaptis.
Slenka per akių mišką o mano
Ausis prie išjungtos kriauklės ir jūra
Nėra tas laidas per kurį kalbėčiau
Nėra tas laidas kur prideda savo
Žodį nėra tas laidas kur šniokšteli
Kaip žaibas į tikslą. Stikliniame
Kambaryje mezga mylimoji stiklinę
Naktis aplinkui stiklinėm lazdelėm
Mes valgomi stiklinėm lazdelėm
Mezginį jos aprašysiu*

*From the beginning and we'll walk in a circle and talk and hide
Rise up from our hiding places will throw notes
Throw our tickets into the air create secret words
So they'd understand and not understand so they'd hear
And so they could not blame us for speaking
From the one who hates the quicker
The braver the brighter and those who succeed.
That is, you.*

Glass

From the cycle From My Beloved's Biography

*My beloved does not sleep – she knits
Through seven cities beyond the forests she
Moves speaks different languages when
She buys food or wine reads
Sweeps sleeps makes love with one she loves
Makes love with one she does not love hands over the key
Goes home lies bathes
Tells how it is lies. I know
A few languages everything else is a secret to me.
Moves through the forest of eyelets while my
Ear is near the disconnected shell and the ocean
Is not a wire through which I'd talk
Is not a wire that adds its own
Word is not a wire that snorts
Like a lightning bolt to its purpose. In the glass
Room my lover knits the glass
Night is all around with glass sticks
We are eaten with glass sticks
I will write about her knitting*

Mylimoji dabar motoriuukas
 Užsiveda kas rytą ir eina
 Į mirusių miestą – ten traukia
 Sodiečiai šeimomis pasižiūrėti
 Plastmasėn ji išispaudžia
 Ištempia šypseną nuolaidas
 Siūlo žino ji viską – kaip
 Paguldyti apvilkti kalbėti
 Kad nesusaltų maudyti kuo
 Nuvalyti pildysis greitai jai
 Pačiai pranašystės turės kam
 Kalbėti tylėti dainuoti bus jai
 Ramybė, man tuo tarpu gatvės
 Tos pačios uždangos nuskalbtos
 Senos. Skirtingos mašinos mus
 Varo net filmus mėgstam
 Skirtingus slenkam savaisiais
 Keliais į šiaurę į sniegą į ledą
 Norisi kartais tvarką daiktų
 Sutrikdyti kirsti prieš srovę
 Pjauti prieš plauką šokti
 Prieš teismą. Vėl išsivaikšto
 Kraujas ir vandenys vėl
 Nusistovi vėl įsijungia
 Mašinos burzgimas vėl laiką
 Matuoja vėl turi saiką
 Gamyklos konvejeriai juostos
 Laidai ir asfaltas vėl trinksi
 Vienodai širdys ir kūjai
 Ir kirviai. Siunčia pūgą jėga
 Ir užmarštį nusižengimams
 Uždengia nemigą kliedesius
 Norus tylėjimą viską
 Išlygina lieka šešėliai – kur
 Mes juos matėm?

My beloved now the motor
 Turns itself on each morning and goes
 To the city of the dead – that's where
 The villagers go in families to see
 Into the plastic she squeezes in
 Stretches out a smile offers
 Discounts she knows everything – how to
 Put to bed dress talk
 So it wouldn't freeze bathe what to
 Wipe with her prophecies will
 Soon fulfill themselves she'll have
 Someone to talk to be quiet with sing to she'll have
 Peace, for me in the meantime the streets
 Are the same the curtains washed out
 Old. Different machines
 Drive us even like different
 Movies we move down our own
 Roads to the north to snow to ice
 Sometimes I want to violate
 The order of things chop against the current
 Cut against the hair leap
 Before the trial. The blood
 Disperses again and the waters again
 Settle again the machine's drone begins time
 Is measured again the factory's
 conveyors belts
 wires and asphalt are moderated
 Uniformly clatter
 Hearts and hammers
 And axes. Power sends a storm
 And oblivion for offences
 Covers insomnia ravings
 Desires quiet straightens out
 Everything shadows remain – where
 Did we see them?

Sėdžiu ant kelmo sėdžiu per dieną
 Sėdžiu per naktį savaitę mano
 Kelmas yra traukinys tikiu
 Mėlynu traukiniu traukinyje sėdžiu
 Per dieną sėdžiu per naktį savaitę
 Mano kelmas yra laukas arklys
 Ir artojas už lango senis jo prakaitas
 Mano kelmas koturnos baldakimas
 Scena balaganas kyla kaip burbulas
 Virš miško krūmokšnių mėsos sėdžiu
 Per dieną sėdžiu per naktį savaitę
 Permetu kalbas atrenku gyvas
 Negyvas išmėtau aplinkui mano kelmas
 Yra stalas ir knygų lentynos sėdžiu
 Per dieną sėdžiu per naktį savaitę
 Ir pro tą langą matau mano kelmas
 Šunų kaita kieme per dešimtį
 Metų geležinkelių reforma nauji
 Vėjai ledų pramonėje niekučiai
 Tėkmė ilgas šleifas sėdžiu ant
 Audeklo sėdžiu per dieną sėdžiu
 Per naktį savaitę nulipu stiklas
 Aplinkui ir priešinas medžiagos
 Tiltų statybai pramušu tai ką matau
 Ko nematau ko nenoriu nepramušu
 Tyliau nėr ką sakyt. Ribos yra mano
 Kelmas sėdžiu ribotas per dieną
 Sėdžiu per naktį savaitę žiūri rytas
 Akim didelėm o mano akis
 Nepraslysta žiūriu bet ką bet ką
 Ir matau bet ką teprižiūriu dūmai
 Ir skersvėjai dūmuose sėdžiu
 Per dieną sėdžiu per naktį savaitę
 Sėdžiu skraidau sėdžiu važiuoju

I sit on a stump I sit all day long
 I sit all night long a week my
 Stump is a train I believe
 A blue train in the train I sit
 All day long all night long a week
 My stump is a field a horse
 And plowman outside the window a old man his sweat
 My stump is a cothurnus a canopy
 A stage a showbooth I rise like a bubble
 Above the forest shrubs meat I sit
 All day long I sit all night long a week
 I look through speeches select living ones
 Throw dead ones all around my stump
 Is a table and book shelves I sit
 All day long I sit all night long a week
 And through that window see my stump
 The changing of dogs in the yard over ten
 Years the reform of railroads new
 Winds in the ice industry knickknacks
 The flow the long trailing veil I sit on
 A cloth I sit all day long I sit
 All night long a week I climb off glass
 All around and in resistance materials
 For bridge building I break through what I see
 What I don't see what I don't want I don't break through
 I'm quiet there's nothing to say. The boundaries are my
 Stump I sit restricted all day long
 I sit all night long a week morning watches
 With big eyes and my eye
 Doesn't slip past I watch anything anything
 And see anything I can see smoke
 And crosswinds in smoke I sit
 All day long I sit all night long a week
 I sit I fly I sit I drive

Sėdžiu slenku ir sklaidau sėdžiu
 Ir sudegu tyliai vėl atsistoju sėdžiu
 Pabėgu sėdžiu pabėgt negaliu
 Sėdžiu ir nušviečia prislegia išveda
 Tyliai nušauna sėdžiu ant kelmo
 Ištemptas sėdžiu per dieną sėdžiu
 Per naktį savaitę sėdžiu sklaidau
 Ką sklaidau matau tai ką žiūriu
 Galvą nuimki tyliai priešėjus.

Varšuvos užsklandėlė

negražus miestas nėra ką gadinti
 bet vis tiek gadina bando apvilkti stiklu
 ten kur buvo betonas raudonai žali
 kvadratėliai dramblės dominėkas sirena
 pakibo nuo metropolio stogo zasada ir
 saugus vairavimas kur buvo geltona
 dabar pilkšvai balta na ir dar
 ateneumo teatras gerai matyti iš traukinio
 visa kita susilipdė vėliau kai atbloškė
 mane čia liūtas kabinete paklausė to pana
 first choice? ir prasidėjo kas rytą bėgte
 palei vyslą jėzuitų šachmatų bokštas kitoj
 pusėj kupranugariai braukiau įnirtęs
 prirašinėčiau lapus o kalba pasidarė kaip muilas
 o kalba susilankstė netilpo burnoj užsikimšo
 klausia mano pilko bloko kieme žydi kaštonai
 naktį kikenka hienos nervingos butelius daužo
 dieną žaidžia futbolą pasistatę suolelį o visos
 baimės skardinės ten netoliese gerokai
 aplamdytos laužas atrakcionų miestelis taip
 prasėdėjau metus ir kitus šeštadienio rytą
 prie laikraščio kol liūtas amžiną atilsį
 pasakė turi pusę metų ir apskritai būkime

I sit I slink and I scatter I sit
 And burn quietly I get up again I sit
 I run away I sit I can't run away
 I sit and they illuminate me overpower me lead me away
 Quietly shoot me I sit on a stump
 All night long a week I sit I scatter
 What I scatter I see what I look at
 Take my head off quietly drawing near.

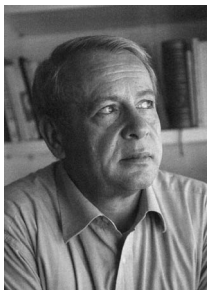
A Small Warsaw Illumination

an unattractive city there is nothing to spoil
 but they still spoil it try to clothe in glass
 there where there was concrete reddish green
 squares an Elephant Dominick a siren
 hangs above the metropolis' roof Zasada and
 safe driving where there was yellow
 now there is grayish white yes and still
 the athenaeum theater easily seen from the train
 everything else stuck itself together later when I was thrown
 back here by a lion in the office who asked to pana
 first choice? and began each morning to run
 along the vistula the jesuits' chesspiece tower on the other
 side camels I struck out angered
 filled up pages while my language became like soap
 while language folded itself up did not fit in my mouth my hearing
 plugged up in my gray block's yard chestnuts blossom
 at night nervous hyenas chortle break bottles
 play soccer during the day having put down a bench while all
 tin fears not too far off well
 crumpled a bonfire a city of sideshows that's
 how I began the year and the next saturday morning
 with the newspaper until the lion said eternal
 rest you have half a year and generally let's be
 men I hurried – no joke — I hurried this city

*vyrai skubėjau-ne juokas-skubėjau šis miestas
kaip voras visais jo siūlais gali nusliuogti
į tas vietas apie kurias gal bus kitoj knygoj
gali parsliuogti atgal gali su ženklais metro
penktą ryto į kitą miesto galą tas miestas
sukramto išspjauna kiek reikia laiko kad
susirinktum kalbą kad ji susidėtų kada
pagaliau daiktai susiklostys taip kaip
yra iš tikrųjų juk taip besistengiant beskubant
ir besėdint viskas aplinkui susensta bet būkime
vyrai sako man liūtas esam vieni sau
susirinkime daiktus degina karšta toli nubėgau
nieko aplink nebesimato prieš porą metų
palaidojo liūtą o aš vis bandau susirinkti
ir sprūsta ir sprūsta ir niekas nelieta kaip buvę*

*like a spider with all its threads can slide
into those places which will be in the next book
can slide back can slide with the metro's signs
at five in the morning to the city's other end that city
chews up spits out how much time is needed to
gather up language so it would lay together when
at last things will be the way
it in fact is trying so hard hurrying
and sitting everything all around grows old but let's be
men the lion says to me we are alone here
let's come together it's burning it's hot I ran far
there's nothing to be seen a few years ago
they buried the lion while I still try to gather up
and it all slips away and slips away and nothing remains
what it was*

Translated by JONAS ZDANYŠ

SEBASTIANO *Grasso* ITALY

Sebastiano Grasso, poet, translator, was born in 1947 in Sicily. After his studies he taught Italian literature at the university for some time. Since 1971 he has lived in Milan working at the biggest Italian daily *Corriere della Sera* as special correspondent and editor of the Art department. He has published 11 books of poetry. Some of them appeared in Spanish, and selections have been published in Polish, Russian and Swedish. He compiled and edited Italian translations by Federico Garcia Lorca, Rafael Alberti, Luis Cernuda and other authors, including Eugenio Montale's letters to Salvatore Quasimodo.

Da Sotto la camicia di perla

III

Cerchi magici

*Di quanti enigmi si compone la nostra storia;
di quante magie, la nave con cui bisognava
salpare. Il dialogo interrotto ricomincia: sogno
un tempo che non era nel sogno. Le tue impronte
sul tappeto devastano i fantasmi di casa, cerchi
magici e specchi dove cercare il tuo volto,
continuare un gioco d'amore e dare il tuo nome
a una stella. In attesa, sì in attesa che la nebbia
si sciogla e il furore dei tuoi occhi venga col sole.*

SEBASTIANO *Grasso* ITALIJA

Sebastiano Grasso, poetas, vertėjas, gimė 1947 metais Sicilijoje. Baigęs filologijos studijas, kelerius metus dėstė universitete italų literatūrą. Nuo 1971 metų gyvena Milane, dirba žurnalistu didžiausiame Italijos dienraštyje *Corriere della Sera*, šiuo metu yra specialusis korespondentas ir Meno skyriaus redaktorius. Išleido 11 poezijos knygų. Keli rinkiniai išleisti ispanų kalba, rinktinės – švedų, lenkų, rusų kalbomis. Parengė Federico Garcia Lorcą, Rafaelio Alberti, Luiso Cernudos ir kitų autorių itališkųjų vertimų leidimus, Eugenio Montales laiškus Salvatore Quasimodo ir kt.

Iš ciklo Po perlų marškiniais

III

Magiški apskritimai

*Iš vieny slėpinių nuausta mūsų istorija,
iš vieny burtų, tai laivas, kuriuo turim plaukti.
Pertrauktas pokalbis vėl pasigirsta: svajoju
apie laikus, kurių nėra net svajonėse. Namų šmėklas
sutramdo tavo pėdos ant kilimo, magiški
apskritimai ir veidrodžiai, kur ieškau tavo veido,
kur tęsiam meilės žaidimą ir žvaigždę pavadinu
tavo vardu. Ir laukiu, taip, laukiu, kad rūkas
sklaidytų ir geismas tavųjų akių užtekėtų su saule.*

Il vino sigillava il tuo sonno

*La memoria uccide di giorno in giorno.
Il sangue, le cicatrici, il fuoco, le radici,
i treni, i capricci, centinaia di versi
ricostruiscono un Paradiso che la memoria
respinge perché inventato, come il mare
di Sicilia che flagella Pantelleria, dove il vino
sigillava il tuo sonno. Una volta, a Rialto,
l'odore di lattuga e di cannella seguiva
i tuoi passi sconvolti, ora fermi, in ombra
e nell'ombra. La notte divora le pietre del Canale
e le processioni di chiglie nere e d'oro.*

La notte non m'appartiene

*Trema la fiamma, trama il giorno che non vuole
essere l'ultimo sui ponti di pietra dove l'amore
spargeva fiori in calli e gradini di colore chiaro.
Sulle fondamenta la morte colpevole dilaniava
l'estate, il cielo pareva in collera e dormire
era l'unico rimedio. Tremava il tuo corpo sotto
la camicia di perla e le dita giocavano col sesso.
Ora la notte è più lunga, ma non m'appartiene.*

Vynas sergėjo tavo miegą

*Atmintis žudo diena iš dienos.
Kraujas, randai, ugnis, šaknys,
traukiniai, įgeidžiai, eilučių šimtai
atkuria Rojų, bet atmintis
atmeta jį kaip netikrą, kaip Sicilijos
jūrą, plakanti Panteleriją, kur vynas
sergėjo tavo miegą. Anąsyk Rialte salotų
ir cinamono kvapai sekė tavo baimingus
žingsnius, dabar jie tvirti, tarp tiekos šešėlių.
Naktis suslapsto Kanalo akmenis ir
laivų skiauterių virtines juodas ir auksines.*

Naktis man nepriklauso

*Iš virpančios liepsnos iškilus diena nenori
būt paskutinė ant akmenų tiltų, nes meilė
išbarstė gėles po gatvės ir ant laiptų pakopų.
Ties atramom mirtis prasikaltusiai vasaros
tyko, dangus atrodo rūstauja ir tik miegas
regis vieninteliu prieglobsčiu. Tu virpi visa
po perlų marškiniais, o pirštai žaidžia su lytimi.
Dabar jau ilgesnė naktis, bet ji man nepriklauso.*

L'ombra dei gondolieri

*Voci inquiete svelavano giorni lastricati
di febbre. Passi, ancora passi e poi silenzi
consegnati alla luce, e rovine. Veloce,
l'estate portava angoscia e felicità illimitata,
ma il sesso spingeva la morte lontano
e la colpa diventava sempre più indifferente
e impalpabile. Guarda, dicevo, come l'onda
abbatte l'ombra di gondolieri ritti davanti
al sole. Guarda, dicevi, come il sole,
fra le mie gambe, diventa luce. E gli occhi,
spiagge senza approdo di ricordi, reinventati,
naufraghi, feriti dall'acqua sabbiosa del Lido.*

Forme perdute

*Dei impassibili assistono a un pianto
sotterraneo dove acque acide di nebbia
spruzzano il tuo volto di sirena d'altri tempi.
Qui ogni stanza diventa diversa:
la tua immagine si veste di parole, di forme
perdute mentre l'estate s'inoltra nei boschi
e, di sera, la luna dorme sui rami e l'ombra
si confonde con legni sottili che affondano
negli acquitrini. Anche la pioggia ha la sua voce
che scivola sui ciottoli dei torrenti, mentre tento
di resistere alla notte che mi si accampa vicina.*

Gondolininkų šešėliai

*Nerimastingi balsai, o diena karščio pritvinkus.
Žingsniai, vėl žingsniai, paskui jau tylą,
šviesos apglėbta, griuvenos. Skubėdama
vasara atnešė nerimą ir neišmatuojamą laimę,
o sueitis mūsų kūnų mirtį stūmė tolyn,
kaltė darėsi vis banalesnė ir jau visai
neapčiuopiama. Pažvelk, pasakiau, kaip bangos
glosto įsirežusių gondolininkų atspindžius
vandeny. Pažvelk, pasakei, kaip saulė
tarp mano kojų pavirsta šviesa. O akys –
paplūdimiai be prisiminimų pakrančių, išgalvoti,
graužiami smėlingo Lido vandens.*

Dingusios formos

*Rūstūs dievai klausosi nuslopintos
raudos, tavo veidas – senovės sirenos,
rūgštus rūko vanduo jį apipurškia.
Ir visi kambariai tuoj pasikeičia:
tavo atvaizdas žodžiais apkimba ir dingusiom
formom, o vasara traukia į mišką
ir vakare mėnulis užsnūsta tankmėj ir šešėliai
tarsi mažyčiai laiveliai, skęstantys
liūnuose. Netrukus sodriai prabyla lietus,
pliekiantis grindinio akmenis, na o aš mėginu
atsispirti čia pat susirangiusiai nakčiai.*

La disfatta

Leggo che a Palazzo Martinengo hanno presentato il tuo libro (l'hai vista la recensione sul Corriere?). Dici che me ne sono andato prima del tempo che la nostra storia potesse avere una fine annunciata; ma dici anche che mi aspetti al centro della piazza. Verrò a prenderti, ti scrivo. Ci penso da tanto, ma non so decidermi. Ti raggiungo controluce, ma l'immagine diventa evanescente sullo sfondo di cartoni animati. La disfatta, qualcuno mi annuncia la disfatta da seguire sull'atlante; senza precisare s'è la tua, la mia o di entrambi, eroi mancati d'una storia moderna.

Uu sabato di febbraio

Ha teneri colori questo sabato di febbraio; fiancheggiati da luci, di sera i navigli scoperti diventano improbabili piste d'un aeroporto. Qualcuno dice che il cerchio s'è chiuso e che la fiamma è quasi spenta. Ma io già di primo mattino fingo di vivere, rido senza motivo, in fretta, singhiozzando. Tu scendi da una scala di pietra, fra rami secchi d'alberi spiantati e fusti di fichi d'India. Sugli spalti il vento orienta un gallo di metallo arrugginito.

Pralaimėjimas

Skaitau, kad tavo knygą pristatė Martinengo rūmuose (matei recenziją Corriere?). Sakai, kad aš išėjau per anksti, anksčiau negu mūsų istorija būtų galėjusi baigtis; bet sakai ir kad lauksi manęs aikštės vidury. Aš ateisiu, rašau tau. Seniai apie tai jau galvoju, bet vis nesiryžtu. Tiesiu ranką prieš šviesą, bet tavo atvaizdas nyksta lyg animaciniam filme. Viskas baigta, kažkas skelbia, kad šis kelias baigėsi pralaimėjimu, bet nepatikslina, aš pralaimėjau ar tu, ar abudu, išgalvoti herojai šiuolaikinės istorijos.

Vasario šeštadienis

Pastelinių spalvų yra šis vasario šeštadienis, vakaro šviesų perverti laivai atrodo lyg pakilimo takai oro uoste. Kažkas sako, kad ratas jau užsidarė ir kad liepsna beveik jau užgeso. Bet aš nuo pat pirmojo ryto apsimetu, kad gyvenu, juokiuos be priežasties, net kvapo pritrūkdamas. Tu lipi akmenis laiptais žemyn tarp nudžiūvusių medžių šakų ir opuncijų krūmų. Ant pylimo vėjas kraipo metalinę surūdijusią vėtrungę.

PAUL Henry WALES

Paul Henry was born in Aberystwyth in 1959. One of Wales's leading poets, he won a Gregory Award from the Society of Authors for a draft of his first collection, *Time Pieces*. Four other books – *Captive Audience*, *The Milk Thief*, *The Slipped Leash*, and *Ingrid's Husband* – have since followed. Henry is a lyric poet who came to poetry through songwriting. A regular tutor at Ty Newydd, Wales's writers' centre, he has lectured in Creative Writing at the University of Glamorgan and has guest-edited *Poetry Wales*. He currently lives in Newport, South Wales, with his wife and three sons.

Three Trees

For J, J & I

*I planted three trees, for privacy
and for feeling near to the soil.
Three ferns, two a fairer shade
of green, the middle one a clone
of my father's dark spire.
(One Spring, he swapped his violin
for a spade).*

*I planted three trees.
Leisurely climbers, I loved them,
suddenly taller when I turned
to look at them again.
Perhaps I planted them too close.
The wind blows in from the sea
and they seem to conspire
against me.*

PAUL Henry VELSAS

Paul Henry yra gimęs 1959 metais Aberisvite. Tai vienas svarbiausių šiuolaikinių Velso poetų, jau už pirmąją savo eilėraščių knygą pelnęs Gregorio premiją. Po to jis išleido dar keturis rinkinius. Paul Henry – lyrinis poetas, kūrybinį kelią pradėjęs nuo dainų tekstų. Jis nuolat dėsto Ty Newydd Velso rašytojų centre, yra skaitęs paskaitas Glamorgano universitete, redagavęs žurnalą *Poetry Wales*, kuriame skelbta ir lietuvių poetų eilėraščių vertimų. Šiuo metu jis su žmona ir trimis sūnumis gyvena Niuporte, Pietų Velse.

Trys medžiai

Skiriama J, J ir I

*Pasodinau tris medžius savo vienumai
ir kad žemę pajausčiau arčiau.
Tris paparčius – du iš jų šviesiai
žalsvo atspalvio, o vidurinis – mano
tėvo tamsus siluetas.
(Jis vieną pavasarį smuiką
iškeitė į kastuvą.)*

*Pasodinau tris medžius.
Mėgau juos, lėtai besistiebiančius,
staiga aukštesnius, kai vėl
atsisukęs į juos pažvelgdavau.
Turbūt per arti sodinau.
Vėjui atūžus nuo jūros,
jie būna tarsi susimokę
prieš mane.*

*I planted three trees.
It snows. Sand hurries
through the kitchen's hourglass.
I am nearer the soil
than ever I intended to be.
Above me*

*three, fern-haired men
point to the cold stars,
all is silence, but for a spade
played out of key.*

Daylight Robbery

*Silent as cut hair falling
and elevated by cushions
in the barber's rotating chair
this seven-year-old begins to see
a different boy in the mirror,
glances up, suspiciously,
like a painter checking for symmetry.
The scissors round a bend
behind a blushing ear.*

*And when the crime's done,
when the sun lies in its ashes,
a new child rises
out of the blond, unswept curls,
the suddenly serious chair
that last year was a roundabout.*

*All the way back to the car
a stranger picks himself out
in a glass-veiled identity parade.*

*Pasodinau tris medžius.
Sninga. Skuba virtuvėje
smėlio laikrodžio smiltys.
Esu arčiau žemės labiau
nei būčiau kada patikėjęs.
Virš manęs*

*trys, žmonės paparčio plaukais
rodo į šaltas žvaigždes,
viskas yra tyla, tik kastuvas
visiškai išsiderino.*

Apiplėšimas vidury dienos

*Tyliai krintant plaukams nukirptiems,
pasodintas ant pagalvėlių
sukamoj kirpėjo kėdėj
septynmetis nebeatpažįsta
to kito berniuko iš veidrodžio,
vis žvilgčioja įtariai,
lyg simetriją vertinantis tapytojas.
Žirkelės dailina linkį
už raudonos ausies.*

*Ir kai nusikaltimas įvykdytas,
kai saulė guli savo pačios pelenuos,
pakyla naujas berniukas,
iš šviesių, nesušluotų garbanėlių,
staiga surimtėja kėdė,
pernai buvusi už karuselę.*

*Grižtant prie automobilio
svetimas renka save
tapatybių stiklinių rikiuotėj.*

*Turning a corner
his hand slips from mine
like a final, forgotten strand
snipped from its lock.*

G e s t u r e s

*I could, of course,
walk to your house
and die on its step.*

*Warm from your bed,
mistaking my rattling
teeth for the milk*

*you'd open the door
in pink slippers
and find me lying there*

with one eye open.

*

*I spy ... the last star
to disappear
through a giant curler in your hair.*

*

*In your absence
which is the rest of my life
and unlike Archimedes*

*who calculated the earth's mass
in grains of sand*

*Pasukus už kampo,
jo ranka iš manosios išslysta
lyg užmiršta paskutinė gija,
iškirpta iš sruogos.*

G e s t a i

*Aš, žinoma, galėčiau
įeiti į tavo namus
ir numirti ant slenksčio.*

*Sušilusi, tik iš lovos,
palaikiusi pieno tara
kalenančius mano dantis,*

*įsispyrus į rožines šlepetes,
tu atvertum duris
ir išvystum mane ten tįsantį,*

su viena atmerkta akim.

*

*Aš stebiu ... paskutinę žvaigždę
tuoju pranyksiančią
pro didžiulį tavo plaukų suktuką*

*

*Be tavęs
nugyvensiu likusį laiką
kitaip negu Archimedas*

*kurs žemės masę skaičiavo
smėlio kruopelėmis*

*I will devote my sentence
to counting the minutes
as they fall*

through the hourglass of your days.

*

*The cat idles on my chest.
I hold your letter up to the sky.*

*How to decipher
your feline y's, crucified t's
open-topped a's and o's?*

*The cloudy watermark
becomes a woman's face.*

*

*I want you close before I go.
I want you in the fire's glow
then outside in the graveyard's dirt.*

*I want you where the tide is low
and the sea's lips barely part
for breath to say "I told you so."*

I want you close before I go.

*

*I've made you my password.
Your name lets me in each day,
your name and your age.*

*Absurd, how these plastic keys
diminish you, stay silent*

*pasiskirsiu sau bausmę
skaičiuot minutes,
joms krinant*

pro tavo dienų smėlio laikrodį.

*

*Katė tinginiauja ant mano krūtinės,
keliu tavo laišką aukštyn priešais šviesą.*

*Kaip iššifruočiau
tavo katiškas y, nukryžiuotas t,
Atviras viršuje a ir o?*

*Drumstas vandenženklis
virsta į moteries veidą.*

*

*Prieš išeidamas noriu pabūt su tavim,
noriu tavęs žioruojančioj ugnį,
paskui lauke kapinių purve.*

*Tavęs noriu ten, kur potvyniai žemi,
kur jūra prataria: „Aš taip tau ir sakiau“,
pro lūpas žodžiai jos vos girdimi.*

Prieš išeidamas noriu būti su tavimi.

*

*Tave paverčiau savo slaptažodžiu.
Tavo vardas mane įleidžia kasdien,
tavo vardas ir tavo amžius.*

*Absurdas, kaip tie plastmasiniai raktai
tave sumažina, patylėk,*

when your name is played

*and how easily, without knowing,
you let me in each day.*

*

*Once I whispered in your ear
in the shrubbery of a summer.
Remember?*

*I even bought you a ring.
That was something.
Can you hear me singing*

*at the kiss-gate still,
at the sea wall?
Did we meet at all?*

*

*Here's something cold for you –
the intelligence of water.
(I should like to see you shiver).*

*Lay down in its equation.
It will soon work you out,
intricately at first, then harder*

*lifting your back from the bed
so you're half-fish, half-woman.*

*Years after you've surfaced
shivering, golden, I'll be here,
student of the river*

the cold pool where you lay.

kai tariamas tavo vardas

*ir kaip lengvai, nežinodama,
kasdien įsileidi mane.*

*

*Kartą šnabždėjau į tavo ausį
brūzgynuose vasaros.
Pameni?*

*Net žiedą tau nupirkau.
Tai buvo šis tas.
Ar girdi mano dainą*

*bučinio vartų ramybėj
prie dambos?
Ar buvom išvis susitikę?*

*

*Štai tau kai kas šalta –
vandens intelektas.
(Norėčiau išvyst tave drebančią.)*

*Atsigulk į jo lygtį.
Tave greitai išspręs,
iš pradžių bus painu, paskui sunkiai*

*tavo nugarą kels nuo lovos –
pusiau moters, pusiau žuvies.*

*Tu po metų kelių išnirsi
auksinė, drebėsi. Aš lauksiu ten –
upės moksleivis*

koks šaltas baseinas, kuriam tu guli.

*

*It must have happened years ago,
this light between us, this hurt.
I want you close before I go.*

*

*In the fire's glow,
in the graveyard's dirt,
where the tide is low ...*

*

*Who will console this room
now that you've come and gone?*

*The wind in the chimney?
The smouldering grate?*

*The last star
in its universe burns*

then disappears.

The Slipped Leash

*It sways from a branch out the back
and from it hangs a nut cage.*

*The handstrap still whiffs of him
for all the wind and rain -
sea dog, country dog.*

*What misfits we'd have made,
haunting this town's streets,
our walks cut into neat
desperate portions of breath.*

*

*Turėjo mus ištikti daug anksčiau
šita šviesa tarp mūsų, skausmas.
Noriu tavęs šalia, kol dar neišėjau.*

*

*Žioruojančioj ugnį,
ir kapinių purvą,
kur potvyniai žemi...*

*

*Kas nuramins šį kambarį
dabar, kuomet atėjus išėjai?*

*Vėjas kamine?
Žarijos židiny?*

*Paskutinė žvaigždė
dega savojoje visatoje*

ir dingsta.

Nuslydęs pasaitėlis

*Jis siūbuoja ant medžio šakos,
o ant jo metalinė sagtis.*

*Kilpa rankai dar saugo jo kvapą
nepaisant vėjų, lietaus –
jūros šuns, kaimo šuns.*

*Kokie nepritapeliai būtime,
šmėklinėdami miesto gatvėm,
pasivaikščiojimai tvarkingai suskaidant
sukarpyti kvėpavimo porcijom.*

Now he's free and I stay in

*and the nut cage swings
with winter at its wire*

and someone else's dog barks.

The Broadcast

*"Lovely hands. She had such lovely hands,"
my father says, pressing one to his cheek.
"Musician's hands," I'd add, if I could speak.
The blood-seep pales them; peacemaker's hands,
hands that nursed, that danced in air when she sang.*

*Her voice could make a flower from a fist
and once, whole bouquets of hands at rest
tuned in, across the waves, to hear her sing –
coal hands, steel hands, stone hands ... see them bloom
in the bookish laps of post-war living rooms;
hands that knit the tune, hands on a glass,
hands that map remorse, or stifle a kiss ...
and my mother's "lovely" hands, after the rain
has finished its applause, dancing again.*

Dabar jis laisvas ir aš palieku

*o saktis kadamuoja
su prisegta žiema*

loja kažin kieno kito šuo.

Programa

*„Žavios rankos. Ji turėjo tokias žavingas rankas,“
sako tėvas, spausdamas ranką prie skruosto.
„Muzikantės rankos,“ – pridurčiau, jei galėčiau kalbėti.
Tos bekraujės, išbalusios; taikdarės rankos,
rankos slaugiusios, šokusios erdvėje, jai dainuojant.*

*Jos balsas galėjo kumštį paversti gėle,
o kartą ištisos rankų puokštės ramiai
nusistatė imtuvų bangas, idant ją išgirstų dainuojant –
anglies rankos, plieno rankos, akmenų rankos... išvysk jas žydinčias
pilnose knygų pokario svetainėse;
rankos mezgančios melodiją, rankos ant stiklo,
rankos, žyminčios sąžinės graužatį, ar užsmaugiančios bučinį...
ir mano motinos rankos „žavingos“, šoka toliau,
lietui pabaigus savo aplodismentus.*

Vertė ALVYDAS ŠLEPIKAS

MIHKEL *Kaevats* ESTONIA

Mihkel Kaevats, poet, essayist, was born in 1983, completed a Semiotics and Cultural Studies B.A. at Tartu University, studied at Bari (Italy) and Voronezh (Russia) universities. He has published two collections of poems. For the first book, he was proclaimed winner of the Estonian National UNESCO Competition of Debuts, and awarded with the Best Debut of the Year prize of the Estonian literary magazine *Looming*.

*Me oleme nagu vihm,
mis tärkab päikesest pettunud taevast
auto plekile, rohule ja kaselehtedele.
Alguses rahulik, kasvab ta vihmamaruks,
tema kirg on vürske, süübiiv ja lihtne,
tema hoog peatamatu, kuni ta peatub,
et minna tagasi, olla tagasi
oma sünnimise juures,
et tõusta siis millalgi taas,
plahvatuslikuks haardeks.*

*Me oleme nagu ilma katuseta,
vihm tilgub läbi kudede me hingeni,
aknad on lahti, ukсед on lahti,
südamed on lahti lõhnale, mis ta toob.
Siis vihm lakkab, hajub ta pühadus,
ja me astume endiselt embuses rehe alla,
et teha enne sooja ööd ja ärkamist
veel mõned hilisõhtused võileivad.*

MIHKEL *Kaevats* ESTONIA

Mihkel Kaevats, poetas, eseistas, gimė 1983 metais. Baigė semiotikos ir kultūros bakalauro studijas Tartu universitete, mokėsi Bario (Italija) ir Voronežo (Rusija) universitetuose. Yra išleidęs du poezijos rinkinius, už pirmąjį jų buvo paskelbtas Estijos UNESCO debiutų konkurso nugalėtoju ir pelnė žurnalo *Looming* „Geriausio metų debiuto prizą“.

*Mes esame kaip lietūs,
saulės nuvilti dangaus sudaiginti
ant mašinų skardos, žolės ir beržo lapų.
Tykūs iš pradžių, jie perauga į liūtį,
kurios aistra skvarbi, tyra ir paprasta,
to siautulio nesulaikysi, kol nesiliaus savaime,
ir vėl sugrįš, ir vėl paliks tenai,
kur gimė,
kad vėl pakiltų kada nors
kaip smogianti banga.*

*Mes esam kaip be stogo,
lietus ląstelėmis kapnoja mūsų sielon,
langai atlapoti, durys atplėštos,
širdys atviros kvapui, kurį jis neša.
Tada paliauja liję, išsklinda lietaus šventumas,
ir mudu vis apsikabinę traukiam klėtin
prieš stojant šiltai nakčiai ir prieš bundant
sutepti naktipiečių dar vieną kitą sumuštinį.*

Me oleme tõusnud ülesse

pidu jääb küll ära aga loojuv
päev annab oma õnnistuse
väiksele kirikaiale kus sibavad ringi

Pühapäevakooli lapsed pikkades
sinistes rüüdes teksad ja tossud
paistmas valge äärepalistuse alt
enne teenistuse algust kui ühtäkki

Näeme läbi kerge varasügistroopika
mere lagedal horisondil sähvimist
tumedad pilved on salaja tõusnud
sügavalt merepõhjast ja meie mäed

Kutsuvad neid ligi iga sähvatus on
lähem kui eelmine ja kui ma vaatan
üles ei näe ma enam tippe alles nad
olid meiega Vihm peseb mägikülalt

Lämbuse ja me ehmatame nii külmaks
murdub hetkega palav päev et pageme
teenistusele kus väiksed mustasilmsed
leeritüdrukud vaatavad uudishimulikult

Heledat ja Läbimärga Tüdrukut ja tema
veelgi heledamat poissi justnagu mõeldes
Kuidas ta endale poisi sai kuidas saadakse
endale poiss kirikuuksed on avatud

Kirikaiast on mõne hetkega saanud
bassein mille kogu vesi langeb mööda
terassimüüri alumistele tänavatele
mis saavad mägijõgedeks pühkides

Mes jau pakilome aukštai

šventės nebebus tik blėstanti
diena palaiminimą savo siunčia
mažam šventoriui zuja ten ratu

Sekmadienio mokyklos mokinukai su ilgais
melsvais drabužiais iš po jų baltų mezginių
šmėžuoja džinsai ir sportukai
prieš pamaldas kuomet staiga

Pro rudenėjančius lengvus tropikus išvystam
žaibuojant virš lygaus vandens paviršiaus
kur tamsūs debesys ūmai sukilo
iš jūros gilumos ir mūs kalnai

Artyn vadina juos kiekvienas plyksnis
arčiau nei kitas ir kuomet žvelgiu
aukštyn aš nematau viršūnių ką tik buvo
jos su mumis Lietus nuplauna nuo kalnų kaimelio

Šutrą o mes pabūgstam kai staiga
tvanki diena palūžusi atšąla slepiamės
pamaldose kur mažos juodaakės
mergaitės po Komunijos pirmosios smalsiai stebi

Merginą Šviesią Kiaurai peršlapusią jos
net dar šviesesnį draugą lyg mėgindamos išpėti
kaip ji vaikiną susirado kaip reikia susirast
vaikiną durys atlapos bažnyčios

Šventorius po akimirkos kitos pavirsta
baseinu iš jo vanduo terasos mūrais
į žemesnes papliumpa gatveles
kurios kalnų upeliais virtę šluoja

Enda teelt õhtupoolised vestlused ja laisad
istujad ent peagi pagevad rasked äikesepilved
ja annavad hilise pärastlõuna üle päris
õhtupimedusele kergele ja sumedale vaikusele

Viivuks vaid siis algab taas inimaskeldus
kalurikülad plingivad lärmakalt kaugel all
teedel välguvad luksusautode tuled ja
mitte keegi ei tea kuhu me sinuga nüüd läheme

Ma kardan öelda su nime

Üks lääpas ja hädine sild ulatub üle kiire jõe &
tundub, et see jõe keskkoha kividel pubkav sild ei püsi enam kaua &
jõe kohisev vulin embab ta nukrat sünnipärast üksildust &
hommik loob end kesksuunistes lumejälgedes saunani &

päike paistab läbi kõrgete puude laiade lehtede &
siin on Võru, seal Setu &
suvi on täies jõus, mitte miski pole veel murdunud &
ma istun lauaga terassil, sina mu kõrval, &

me sööme maasikaid, maasikaid &
su silmad on ööst veel unised &
öö sulas meil kahel läbi naha &
öö sulas meil kahel läbi hinge &

ma kardan öelda su nime,
sest mu hing võiks kaduda sellega koos.

Päev jõuab vaikselt õhtupoolikusse &
vähike oru meeletu raske palavus taandub jõe avastava jaheduse ees &

Nuo savo kelio pašnekesius vakaro tingius
šnekovus bet sunkieji debesys netrukus dingsta
ir perleidžia vėlyvą popietę jau visiškai
tamsybei tylumai lengvai švelniai

Tačiau tiktai akimirka po to ir vėl atkunta bruzdesys
žvejų kaimeliai žybsi apačioj rėksmingi
kelius nutvieskia prabangių mašinų šviesos
ir nieks nežino kur toliau mes eisim

Bijau ištarti tavo vardą

Toks raišas ir palaikis tiltas nutįsęs virš sraunios tėkmės &
regis, ties upės viduriu ant akmenų parimęs tiltas ilgai netvers &
čiurlenimu apglėbs bangelės upės liūdną įgimtą vienatvę jo &
ims brėkšti rytas vasarvidžio snieguotom pėdomis į pirtį &

saulė šviečia pro plačius lapus didžiulių medžių &
čia Veru* žemė, o ten – Setu** &
pats vasaros žydėjimas, dar niekas nesužlugo &
terasoje prie stalo sėdžiu, tu šalia &

mes valgome braškes, braškes &
dar po nakties mieguistos tavo akys &
naktis per mūsų odą išsilydė &
naktis per mūsų sielą išsilydė &

bijau ištarti tavo vardą,
nes nusinešt kartu jis mano sielą gali.

Diena jau tykiai vakaroti slenka &
traukias mažo slėnio alsį kaitra prieš vėsą sklindančią nuo upės &

* Veru – miestas Pietų Estijoje.

** Setu arba Setumaa – etnografinis Estijos regionas pasienyje su Rusija. (Vertėjos past.)

vanas suitsusaunas on juba aegade algusest küdemas õhtu &
ma käin vahel vaatamas, et palgid kerisest tuld ei võtaks, &

ma ei tea, kas on üldse olemas õhtut sellist, kui jääd tulemata sina, &
sa võtad ära oma valge linase kleidi, mille sulle kunagi kinkisin, &
mu kütmisest tahmased käed joonistavad minu nime su nabale &
sinu Võrumaast puudutatud käed kirjutavad sinu nime mu hinge &

ma kardan öelda su nime,
sest mu hing võiks kaduda sellega koos.

Õo laskub kiveidega ääristatud lõkkele, kes hoolimatult temasse lõikab, &
kuivad halud pragisevad sügavale sisse ta hääbuvasse leekivasse ellu &
sa istud minu kõrval kaardus palgil, pea mu õlal, &
siin on veel Võrumaa, seal jõe taga juba Setumaa &

suur kuu valgustab jõe teed läbi piiride ning piirituse maa &
ainult suve pehmed oruhääled kõlavad vaiksesse õhtusse &
üsnä pea me uinume taas teineteise embuses, kuid
varsti tulevad külmad tormid, tulevad suured veed, jõgi tõuseb kõrgele &

veed voolavad sügise surevast tahust läbi nagu leegid lõikavad tänast ööd &
on ükskõik kõigest, eriti aga sellest, et kõigel on säng, kõigel on piir, &
jõe vägev voog viib suures suunata sundimatuses kaasa ka lääpas silla &
kaob sild piiride vahel, piir kahe hinge vahel kaob, kaob armastuse nimi &

ma kardan öelda su nime.

Tühine voolab mööda, halb või hea,
jääb oluline. Jääb püsima meelde,
aga jääb ka lihtsalt – viivukeses olevikus
visandama üht suuremat joonist,
mille värvid ei saa kunagi täis.
Mille piirjooned ei sulgu iial,

senoj dūminėj pirty nuo amžių amžių vakaras kūrenas &
aš nueinu vis žvilgtelėt, kad akmens neuždegtų rąstų &

kažin, ar gali būti vakaras toksai, kai tu daugiau nebeateisi, &
nusivelki drobinę baltą suknią, kur kadaise tau padovanojau, &
nuo suodžių juodos mano rankos tavo odoj vedžioja mano vardą &
tavo Verumos palytėtos rankos tavąjį įrašo mano sielon &

bijau ištarti tavo vardą,
nes nusinešt kartu jis mano sielą gali.

Naktis apsupo akmenim apkrautą laužą, šis į ją įsiskverbė atsainiai, &
gilyn sausuoliai spraga į liepsnoj jos blėstančią gyvybę &
tu sėdi su manim ant kreivo rąsto, man ant peties padėjus galvą, &
čionai dar Veruma, o ten už upės – Setuma &

mėnuo didelis nušviečia upę tekančią per sienas, per kontrabandinio spirito takus &
vien slėnio švelnūs vasaros balsai girdėti vakaro tyloj &
netrukus vėl užsnūsimė apglėbė vienas kitą, nors
jau greitai šaltos vėtros kils ir vandenys patvins, ir iš krantų išeis vėl upė &

vanduo nuplaus rudens mirtingą ribą kaip kad liepsnos degina šią naktį &
viskas nesvarbu, o ypač tai, kad visa turi savo vagą ir savas ribas, &
upės nirši srovė jokių krantų nevaržoma nuneš tą raišą tiltą &
tarp sienų dings jis, dings riba tarp sielų mūs, dings meilės vardas &

bijau ištarti tavo vardą.

Visa, kas tuščia, nuteka pro šalį, bloga arba gera,
išlieka tik esmė. Ji lieka mintyse
ir šiaip – tiesiog tai mirksnis dabarties –
apmest galėtum dar didesnę piešinį,
kurio spalvų nieks neprisodrina niekad.
Kurio apybraižos jau niekada neužsisklės,

ka siis kui kõik on lootusetult ummikus
või läbi, või muudkui samamoodi.

Üks hetk kestab nii kaua, nii kaua,
et mõista ei jõua midagi, tajuda –
võibolla väheke. Mõistmised tulevad
hiljem ja ei mõista vahel üldse,
vaid mõistavad hukka, iseenda.
Oo kui armetu oled sa, inimene,
oma kahetsuse ees. Kui päris.

Tühine voolab mööda, halb ja hea,
ja ühtäkki läbistab üks äratundmine
südame, hinge ja vaimu, või midagi muud,
visand muutub täiuseks, mida asjata
otsitud on liiga kaua,
ja püha püha on mõni viivukene,
tulvil ajutisust, lootust, kahetsust
ja andeksandi.

net ir tada, kai viskas taps beviltiškai painu,
ar pasibaigs, ar dar kas nors nutiks.

Tas mirksnis trunka tiek, tik tiek,
kad susivokti nesusėjame, pajusti –
gal vos krislėj. Samprata vėliau
ateina, kartais nieko nesupratę
vien smerkiame, save dažniausiai.
Ak, toks pasigailėtinas esi, žmogau,
prieš savo atgailą. Jeigu rimtai.

Visa, kas tuščia, nuteka pro šalį, bloga arba gera,
ir netikėtai perveria atpažinimas
širdį, sielą, dvasią, arba dar ką,
paverčia pilnatvę eskizą, kurio veltui
ieškota taip ilgai,
šventų švenčiausias mirksnis,
toks kupinas nepastovumo, gailesčio, vilties
ir atleidimo.

Vertė DANUTĖ SIRIJOS GIRAITĖ

PAUL *Muldoon*

IRELAND

Paul Muldoon was born in 1951 in County Armagh, Northern Ireland, and educated in Armagh and at the Queen's University of Belfast. From 1973 to 1986 he worked in Belfast as a radio and television producer for the British Broadcasting Corporation. Since 1987 he has lived in the United States, where he is now Howard G. B. Clark '21 Professor at Princeton University and Chair of the University Center for the Creative and Performing Arts. Between 1999 and 2004 he was Professor of Poetry at the University of Oxford, where he is an honorary Fellow of Hertford College. He has published 10 collections of poetry. A Fellow of the Royal Society of Literature and the American Academy of Arts and Sciences, Paul Muldoon has received many prizes and awards including the Pulitzer Prize in 2003. He has been described by *The Times* Literary Supplement as "the most significant English-language poet born since the Second World War."

A m a y f l y

*A mayfly taking off from a spike of mullein
would blunder into Deichtine's mouth to become Cu Chulainn,
Cu Chulainn who had it within him to steer clear
of a battlefield on the shaft of his own spear,
his own spear from which he managed to augur
the fate of that part-time cataloguer,
that cataloguer who might yet transcend the crush
as its own tumult transcends the thrush,
the thrush that's known to have tipped off avalanches
from the larch's lowest branches,
the lowest branches of the larch
that model themselves after a triumphal arch,
a triumphal arch made of the femora
of a woman who's even now filed under Ephemera.*

PAUL *Muldoon*

AIRIJA

Paul Muldoon gimė 1951 metais Armos grafystėje Šiaurės Airijoje. Mokėsi Armoje ir Belfasto Karalienės universitete. 1973–1986 metais dirbo BBC radijo ir televizijos prodiuseriu. Nuo 1987–ųjų gyvena JAV, profesoriauja Princetono universitete ir eina Universiteto menų centro dekanų pareigas. 1999–2004 m. dirbo poezijos profesoriumi Oksfordo universitete ir buvo Herefordo koledžo tarybos garbės narys. Išleido 10 poezijos rinkinių. Jis yra Karališkosios literatūros draugijos bei Amerikos menų ir mokslų akademijos narys, gavęs daugybę apdovanojimų, tarp jų – Pulitzerio premiją 2003 metais. *The Times* Literatūrinis priedas jį yra pavadinęs „reikšmingiausiu anglakalbiu poetu, gimusiu po Antrojo pasaulinio karo“.

M a š a l ė l i s

*Mašalėlis, pakilęs nuo tūbės žiedyno,
Deichtinės burnoj virs į Kuchuliną,
Kuchuliną, kuris, išminties suturėtas,
mūšin nepuolė pasimauti ant savo ieties,
ieties, išburti padėjusios jam, kas ištinka
kataloguotoją valandininką,
kataloguotoją, kuris gal būdą meilės išvengti ras dar,
juk jo vargai didesni už strazdo,
už strazdo, kurį sniego griūtis, kaip žinom,
užklumpa po maumedžio šakom žemutinėm,
po šakom žemutinėm, kurios ne kartą
susidėsčiusios esti lyg triumfo vartai,
triumfo vartai iš moters strėnų,
moters, ką tik padėtos prie Vienadienių.*

Lines for the centenary of the birth
of Samuel Beckett

I

*Only now do we see how each crossroads
was bound to throw up not just a cross
but a couple of gadabouts with goads,
a couple of gadabouts at a loss*

*as to why they were at the beck and call
of some old crock soaring above the culch
of a kitchen midden at evenfall,
some old crock roaring across the gulch*

*as a hanged man roars out to a hanged man.
Now bucket nods to bucket of the span
of an ash yoke, or something of that ilk...*

*Now one hanged man kicks at the end of his rope
in another little attack of hope.
Now a frog in one bucket thickens the milk.*

II

*Now a frog in one bucket thickens the milk
as a heart might quicken behind its stave
at the thought of a thief who bilked
us of our life savings himself being saved.*

*Only now do we see... How spasm and lull
are mirrored somewhat by lull and spasm
when the nitwit roars out to the numbskull
thinking he might yet narrow the chasm*

Eilės Samuelio Becketto šimtosioms
gimimo metinėms

I

*Tik dabar mes matom, kad kryžkelėm lemta
ne vien kokį kryžių nejučiomis,
bet ir porą trenktų pabalų išvemti,
porą pabalų su lazdomis,*

*nežinia kodėl tarnaujančių seniui
kriošenai tam, kur vakaro metą antai
viršum virtuvės duobės pakibęs plevena,
rėkia kažką per griovį piktai*

*lyg pakaruoklis kitam pakaruokliui prie šono.
Kibiras kibirui linksi maloniai,
uosio jungas ar dar kažin kas juos padaręs pora.*

*Štai pakaruoklis dar spardos, kabinas
savo viltelės menkos, galbūt paskutinės.
Pieną dabar štai raugina varlė kibire.*

II

*Pieną dabar štai raugina varlė kibire.
Šitaip širdis gal daužos narvely, minties nejučia
ištikta apie vagį, kuris vakare
santaupas pavagia mūsų ir dingsta iš čia.*

*Tik dabar mes jau matom... Traukuliai ir lopšinė
lopšinę ir traukulius vis kartos,
o kvaiša vis rėkia gvėrai, mėgina
susiaurint bedugnę, skiriančią nuolatos*

*between his own cask and the other's keg,
thinking he might take the other down a peg
if not leave him completely in the lurch...*

*Leave him to ponder if it's less an ash
yoke tipped by his bucket of balderdash,
less an ash yoke than a cross-bar of birch.*

III

*Less an ash yoke than a cross-bar of birch
and a birch-wood bucket where a frog breasts
the very milk we feared it would besmirch.
Only now do we see we're at the behest*

*not of some old crock kicking the beam
but ourselves. We balk at the idea, balk
at the idea of a frog no sooner opening a seam
in milk than it's... Surely not caulked?*

*Only now do we see how it's ourselves who skim
determinedly through the dim
of evenfall with no more regard for our load*

*as we glance up through the sky-hoop
than the ninny who roars back to the nincompoop.
Only now do we see how... Each crossroads...*

*jojo skrynūtę ir gvėros statinę, giliau
stumtelti gvėrą, gal net pagaliau
palikt jį vieną, tegu sau žinos...*

*Palikt jį besvarstant, gal jo niektauzos kibiro kartais
ne uosio jungas žemėn nusvertas,
ne uosio jungas, o beržo skersinis.*

III

*Ne uosio jungas, o beržo skersinis,
ir kibiras beržo, ir piene varlė
kuri, kaip bijojom, bus jį pagadinus.
Tik dabar mes matom galų gale,*

*kad ne kriošenai seniui, spardančiam svirtį,
o sau mes pavaldūs. Žūtbutinai
spiriam mintį šalin, kad siūlės praskirti
piene varlė nesuspės, iki ji... užaks amžinai?*

*Tik dabar mes matom: vakaro metas,
ir mes per prieblandą sklendžiam patys,
aukštyn žvelgdami pro padangę lenktą,*

*ir mūsų našta ne daugiau mum tereiškia
nei vėplai, perrėkt mėginančiam paikšį.
Tik dabar mes matom, kaip... kryžkelėm lemta.*

*At Nora's first post-divorce Labor Day bash
there's a fluster and a fuss and a fidget
in the fuchsia-bells. "Two fingers of sour mash,
a maraschino cherry." "So the digit's
still a unit of measurement?" "While midgets
continue to demand a slice of the cake."
"A vibrator, you know, that kind of widget."
Now a ruby-throated hummingbird remakes
itself as it rolls on through mid-forest brake.
"I'm guessing she's had a neck-lift and lipo."
"You know I still can't help but think of the Wake
as the apogee, you know, of the typo."
Like an engine rolling on after a crash,
long after whatever it was made a splash.*

The water cooler

*They're poisoning the atmosphere
now you and I've split
because they're trying to get something clear.
The mistletoe puts up its mitts*

*now you and I've split.
The black oaks jostle
and the mistletoe puts up its mitts
to vie for the sweet-throated throistle*

*where the black oaks jostle
over a back fence
and vie for the sweet-throated throistle,
seeming no less tense*

*Per Darbo šventę po Noros skyrų aršus
šurmulys, sujudimas matos
varpeliuose fuksijos. „Viskio per du pirštus,
įmesk dar vyšnaitę.“ „Tai matas –
pirštas lig šiol?“ „Kol neužaugas badas
riečia išsyk, pyragą išvydus.“
„Vibratorius, na, supranti, tai toks aparatas.“
Dabar raudongurklis kolibris ritas
per prosėną, darosi kitas.
„Man regis, ji riebalus siurbėsi, tempėsi odą.“
„O Šermenys man, žinok, ir šiandien atrodo
rinkinys korektūros klaidų, niekados nematytas.“
Tartum motoras, kuris vis užia ir užia,
kai viskas, kas buvo, seniai jau sudužę.*

Vandens purškiklis

*Jie teršia vien orą,
dabar, kai skiriamės mudu,
jie kažką dar aiškintis nori.
Amalas visas sujudo,*

*dabar, kai skiriamės mudu.
Ažuolai stumdosi, brazda,
o amalas visas sujudo,
ruošias grumtis dėl strazdo,*

*kur ažuolai stumdosi, brazda,
anapus tvoros, palei sodą,
ir ruošias grumtis dėl strazdo,
ne mažiau įsitempę, atrodo,*

*over a back fence
than the chestnuts dishing the dirt,
seeming no less tense
than so many introverts,*

*than the chestnuts dishing the dirt
down by the water cooler.
Like so many introverts,
like all the other carpoolers*

*down by the water cooler,
they cough up their lungs.
Like all those other carpoolers,
the maples wag their tongues*

*and cough up their lungs
because they're trying to get something clear.
The maples wag their tongues.
They're poisoning the atmosphere.*

*anapus tvoros, palei sodą,
nei kaštonai prie vartų,
ne mažiau įsitempę, atrodo,
nei visi intravertai,*

*nei kaštonai prie vartų,
prie vandens purškiklio žemėto,
kaip visi intravertai,
kaip visi, prašą pavėžėti,*

*prie vandens purškiklio žemėto
baigia iškosėt plaučius.
Kaip visi tie, prašą pavėžėti,
klevai švaisto žodžius*

*ir baigia iškosėt plaučius,
mat kažką dar aiškintis nori.
Klevai švaisto žodžius
ir teršia vien orą.*

Vertė ANTANAS GAILIUS ir GABRIELĖ GAILIŪTĖ

GYTIS Norvilas

LITHUANIA

Gytis Norvilas gimė 1976 metais Jonavoje, baigė Vilniaus universiteto Istorijos fakultetą, istorijos teoriją ir kultūros istoriją. Pirmuosius eilėraščius išspausdino 1997 metais. 2002 metais išėjo pirma poezijos knyga *Akmen-skeltės*, kuri tais pačiais metais pelnė Poetinio Druskininkų rudens premiją už poetinį debiutą; 2006 metais išleido antrąjį poezijos rinkinį *Skėrių pusryčiai*. Iš vokiečių kalbos verčia poeziją ir prozą, tapo. Gyvena Vilniuje.

stuburėjimas

turiu stuburą – kai neatpažįstamoj aplinkoj esu stoikas
 turiu stuburą – kai prarijęs gyvatę
 turiu stuburą – kai guliu ant kelio skiriamosios juostos
 turiu stuburą – kai tėvo paltu žiemoju medyje
 turiu stuburą – kai atsirėmęs į amžinybės riboženklių
 atsisukęs veidu į saulės tešmenį
 turiu stuburą – kai palatoje vaikštau basas
 turiu stuburą – kai šamanas juo šauna į voverę
 turiu stuburą – kai apsikabinęs trol. stotelės stulpą be grafiko
 turiu stuburą – kai vidurnakčiais Tlasolteotlai aukoju prakaitą
 mano stuburas – kopėčios į skruzdėlyną kuorą
 mano stuburas – nagu pertrauktas plaukas
 mano stuburas – katastrofių lamanšas jungiantis tėvą ir motiną
 mano stuburas – riedulių traukimo volas
 tempiamas ruonių tolyn nuo kranto
 mano stuburas – iprito kapsulė praryta jūros
 jis tik raktų pakabukas nuo vienatvės morgo
 mano stuburas – sieros sulfido stulpas vandenyno duburyje
 aplink kurį lavos šviesoj šoka apsvaigę moliuskai
 turiu stuburą – srutom laistomaj vaikystės pievoj

GYTIS Norvilas

LITHUANIA

Gytis Norvilas, poet, translator, was born in 1976, in Jonava, and graduated from Vilnius University where he studied theory of history and history of culture. He published his first poems in press in 1997; his first book *Akmen-skeltės* (*Stone-splits*) appeared in 2002, and was awarded with the Prize for Poetic Debut of the Druskininkai Poetic Fall. Another book followed in 2006. He translates poetry and prose from German and lives in Vilnius.

backboning

I have a backbone – when I'm in unfamiliar surroundings I'm a stoic
 I have a backbone – when I've swallowed a snake
 I have a backbone – when I lie on the road's dividing line
 I have a backbone – when I winter in the tree wearing my father's coat
 I have a backbone – when I lean on eternity's boundary marker
 my face turned toward the sun's udder
 I have a backbone – when I walk barefoot in the hospital ward
 I have a backbone – when the shaman shoots it at the squirrel
 I have a backbone – when I embrace the trolley station's pole without a schedule
 I have a backbone – when at midnight I sacrifice my sweat to Tlazolteotl
 my backbone – a ladder to the anthill tower
 my backbone – a hair broken by a nail
 my backbone – the lamancha of catastrophe uniting father and mother
 my backbone – a boulder crushing roller
 pulled farther offshore by seals
 my backbone – a poison gas capsule swallowed by the sea
 only a hanger for keys to the morgue of loneliness
 my backbone – a pole of sulphur sulfide in the pit of the ocean
 around which in the lava's light dance drunken mollusks
 my backbone – in the grass of childhood watered by dungwash

*kai su broliu įsikabinę į atlapus
krėtėme šviesulius prietemoj rugpjūty
juos užkasėm
pavyko manęs nesimatė
toks atvejis*

iš nulinių buvimų*

užmerk akis –
ką dabar matai
priklauso tau
Günter Eich

0.

aš tu jis ji mes jūs jie jos – atsiveria nulių angos – – –

1.

*kai roplys, įsiraizgęs laiko plaukuose, prilaikydamas kojom apžioja
rojaus obuolio auką*

2.

*kai tulžys, sustingęs ant šakos, virš srovės taikosi mailiaus –
aš jo spalva, tulžies nuodų žaismas, jo atspindys, šešėlis dugne, kurio jis nesibaido*

3.

*kai apleistam mieste su dujiniu pistoletu užanty (jis manim užtaisytas) stebiu
Šnipiškių smengančias lūšnas, prie jų dar puotauja, krykščia vyrų, moterų, vaikų
šešėliai*

kai tokie mirę – tokie, va, žmogiški

* Šis eilėraštis publikuotas savaitraštyje *Literatūra ir menas* kaip vertimas iš vokiečių kalbos pasirašius Carlo Grosknallerio vardu.

*when with my brother clinging to lapels
we shook down the lights in the August dusk
we buried them
we were successful I wasn't seen
that was the case*

from zero existences

close your eyes –
what you now see
belongs to you
Günter Eich

0.

I you he she we you they them – the apertures of zero open – – –

1.

*when the reptile, tangled in the hair of time, holding it with its legs mouths
the apple of paradise*

2.

*when the kingfisher, stiff on a branch, above the current aims for the young fish –
I am its color, the game of the poison of bile, its reflection, a shadow on the bottom,
of which it is not afraid*

3.

*when in the neglected city with a teargas pistol in my bosom (it is
loaded with me) I see the sinking shacks of Šnipiškės, near them are still partying,
shouting the shadows of men, women children*

they died like that – like that, there, human

4.

*kai paskutiniai akių judesiai po vandeniu, iš burnos kylant
paskutiniam oro burbului, priartina gyvatėm besiraitantį grožį*

5.

*— — — tik dabar supratau — ir matyt per vėlai — laimė yra tai, kai viską
gali daryti iš lėto: mirti ar kelti svarmenį, grimzti plaukiant Leta ant
brezento ar kecalio plunksną paleisti ant zvimbiančio pjūklo, pjauti
vyšnios ranką ant kurios pats sėdžiu — — —*

*(nuo tirtėjimo iš delnų byra išnokę raudoni akių vyzdžiai, nurieda —
juos koja paspaudžia frakuotas juodas angelas)*

6.

kai durimis priveriu kometos uodegą — — —

7.

*kai pagaunu save kalbant su mirusiu dievu, siūlau jam kalvadoso,
kviečiu jam reanimaciją, kas baisiausia — jis mielai su manimi
bendrauja, prašo jam dar kiek paskolinti — — —*

8.

kai esi dievui neišmokėtas honoraras už jo abejotiną kūrybinį darbą

9.

kai pajutęs ritmą leidžiuosi laiptais į požemius absoliučioje tamsoje

— — —

*vaikai susėdę ant suoliuko alaviniiais šaukštais muša ritmą jau
įdienojus — o jei jie liantūs?*

10.

*kai rūgtelėjimai aviena, krauju kitoj žemės pusėj sukelia žemės
drebėjimus, upės išėina iš krantų, nusišpyrusios valčių batus, ir*

4.

*when the last movements of the eyes under water, the last bubbles
of air rising from the mouth, draws closer the beauty writhing with snakes*

5.

*— — — I understood only just now — and it appears too late — good fortune is when
you can do everything slowly: die or lift the weight, sink floating on the Lethe
on a tarpaulin or let go a quetzal's feather on a humming saw, cut
the arm of the cherry tree on which I now sit — — —*

*(because of the quivering ripened red eye-pupils fall from hands, roll —
they are pressed by the foot of a tail-coated black angel)*

6.

when I pinch the comet's tail with the door — — —

7.

*when I catch myself talking with a dead god, offer him calvados,
invite him into the recovery room, what's worst — he happily keeps
company with me, asks me to lend him a little — — —*

8.

when you are god's unpaid honorarium for his dubious creative work

9.

when feeling the rhythm I go down the stairs into the absolute darkness below

— — —

*children sitting on a small bench keep rhythm with tin spoons as
after daybreak — and if they stopped?*

10.

*when belching with lamb-meat, with blood on the other side of the world causes
earthquakes, rivers overflow their banks, kicking off their boat shoes, and*

nebegrižta, radijas per sporto žinias lakoniškai praneša kastrato balsu: "Somalyje per potvynį krokodilai sudorojo 8 žmones"

—
skanaus!

11.

gamta neturi tautybės – tai mane guodžia

12.

kas pasakys, kad laikas nėra „o“ raidės skylė žodyje beprotybė
o peilio dūriai – juodos dėmės ant „i“ žodyje mirtis
kablys į nugarą – „r“ raidės išraitas žodyje horizontas

taip subyra ženklai ir kalba, lieka tik nusikaltimai ir išpuoliai, beprotybė, mirtis,
horizontas – kalba pirma pagimdo demonus –
poezija nebeįmanoma kaip po nuožmių skerdynių
(visi taškai ant „i“ tėra iliuzija)

13.

kai atkraginęs galvą prietėmy, vidury Vilniaus, stebiu juodąją varnų ordą
pikiruojančią šuorais dangaus stepėse, niekaip negalėdamas suvokti – kas
nuduoda jos judėjimo kryptį? vėjas, tamsa, atsitiktinumas ar plikos
medžių ietys?

14.

kai visi išsipjausime – ir ne dėl ko nors niekingo – o iš įpročio – stos palaiminga
tyla – ją virpins nuo kraujo nutukę kolibriai
(norėčiau būt bent dumblo gumulėliu ar krešuliu jų panagėse)

15.

kai užstalėj, per senelio šermenis, užsidega tėvo plaukai – po šiol sėdžiu šalia,
sėdžiu žuvies akimis (vyzdy sustingęs masalo atvaizdas) sukandęs šakutę – tik
nejuokinkit – nejuokinga – dangaus rankos perdėm nuožmios

do not return, the radio during the sports news laconically announces
in a castrato's voice: "In Somalia during the flood crocodiles harvested 8 people"

—
enjoy!

11.

nature has no nationality – that consoles me

12.

who will say that time is not the "o" hole in the word psychosis
but the stabbings of a knife – black stains on the "i" in the word demise
a hook in the back – the flourish of the letter r" in the word horizon

that's how signs and language fall apart, only criminal offences and sorties remain,
psychosis, demise, horizon – language first gives birth to demons –
poetry as unimaginable as if after fierce butchery
(all the dots above the "i" are an illusion)

13.

when I've thrown my head back at dusk, in the centre of Vilnius, I watch the horde
of black crows swooping in gusts of wind on the steppes of heaven, in no way able
to understand – what determines the direction of its movement? wind, darkness,
chance or the spears of the naked trees?

14.

when we all cut ourselves – and not for anything base – but from custom –
blessed silence will stand – it will be shaken by hummingbirds fat from blood
(I would like there to be small lumps of silt or clots under their nails)

15.

while sitting at the table, during my grandfather's funeral, my father's hair begins
to burn – I sit alongside, sit with fish eyes (the image of bait frozen in
my pupils) biting the fork – just don't laugh – it's not funny – the hands
of heaven are too ferocious

16.

kai laikrodžiai klaksi pumpuruodami mirtį – reikia padėt nusibaigt šitam laikui

17.

*poezija turi pastatyti į kampą arba į vartus, kurie per visą horizontą, atimti
paskutinę viltį – tik tada pradedi gyventi neatsispirdamas
į iliuzijas – – –*

*regis aš pats ten stoviu – aklas raišas vartininkas – ištiktas stabo su
žagsinčia prostata prieš epochos sieną, norėdamas, neva,
kažką demaskuoti – – –*

18.

*tik ilgesys dar gali išgelbėti mūsų galvas ir susigalvotus (pačius tikriausius)
dievus.*

*ilgesys ne kažko konkretaus, ne daikto ar laiko, ne moters, ilgesys pats savaime,
kuris apvalo kaip žemė ilgai dirbusį peilį*

veidas veidas veidas

*veidas yra fonas – miesto ritualinių kaukių porėmis – veidas yra
veidas kiek jis plečiasi man patinka kai plečiasi lyg plėstųsi saulė
veidas nieko nesako kalba tik burnos Munchas – veidas tik šauksmo
siluetas – šauksmui jis nereikalingas nebent tik kaip aidas
veidas miršta paskutinis (užmiršiu nagus ir plaukus) – jis anga į
rudenį kai apykaklės rėmuose nešiojamas gatvių
veidus per daug gerai matė Cezanne'as – drobėj palikdavęs baltą
dėmės poligoną –
veidas yra nervai raumenys akys trūkčiojimai – vaizdų gūžta su
pempėmis – užpiltos vandeniu
veidas labiau nusikaltimo įrodymas nei advokatas – veidas –
išmaldos vėliavnešys
mūšio laukui veidai reikalingi kad atpažintų kūnus
kad atpažintum baimę vidury miško toli nuo gyvenviečių – kurių
veidai nesiskiria nuo gyvačių –*

16.

when clocks tick geminating death – we must try to help this time end itself

17.

*poetry must put you it into a corner or a goal stretching across the entire horizon,
take away the final hope – only then do you begin to live without leaning on
illusions – – –*

*it seems I stand there myself – a blind crippled goalkeeper – overtaken by palsy
with a hiccupping prostate before the epoch's wall, wanting as if to unmask
something – – –*

18.

*only longing can still rescue our heads and thought up (the most
real) gods. longing not for something concrete, not thing or time, not woman, but
longing of its own accord, which rounds out like dirt
the long-worked knife*

face face face

*a face is a background – a stretcher bar for the city's ritual masks – a face is
a face no matter how much it widens I like it when it widens as if the sun is
widening
a face says nothing only mouths speak Munch – a face is only a silhouette
of a scream – it is not necessary to a scream except like an echo
a face dies last (I'll forget nails and hair) – it opens into
fall when collars are worn in frames street
faces were seen too clearly by Cezanne – on the linen leaving a white
polygonal stain –
a face is nerves muscles eyes twitchings – a nest of scenes with
lapwings – covered by water
a face is more a demonstration of a crime than a lawyer – a face –
the flagbearer of begging
on the field of battle faces are necessary so they'd recognize bodies
so you'd recognize fear in the middle of a forest far from the settlements – some*

*suakmenėję veidai – kurie skyla į nesuskaičiuojamų antakių
skeveldras
nori apsidurninti – klausk savęs: „koks mano veidas?“ ir bėk prie
televizoriaus
man patinka veidai kai jie angliakasių – kai jie išėję į šachtas – kai
grįžta iš šachtų
ant veidų parnešdami savo moterims kalnus – palieka juos ant
krūtų ir lūpų - - - - -*

*veidas yra šachta kuri užgriūna – arba lieka tuščia ertmė – gatvių
drėgmei šikšnosparnių tamsai
veidai prakalba kai sprogsta susikaupusios metano dujos ...*

*faces don't differ from those of snakes –
fossilized faces – which split into uncountable eyebrow
fragments
if you want to drive yourself crazy – ask yourself: “what's my face?” and run to the
television
I like faces when they are coalminers' – when they've gone to the mines – when
they return from the mines
on their faces bringing the mountains back to their women – leaving them on
breasts and lips - - - - -*

*a face is a mine that collapses – or remains an empty cavity – for the dampness
of streets the darkness of bats
faces speaks when the concentrated methane gas explodes . . .*

Translated by JONAS ZDANYŠ

IRINA Nechit

MOLDOVA

Irina Nechit, poet, playwright, theatre critic, was born in 1962 in Kantemir, Moldova, and studied journalism in Chisinau State University. Her first book published in 1992 in Chisinau was awarded with the prize of Moldovan Writers' Union for the best debut of the year; the second book also won the prize of the same union. Since then, she has published three more collections of verse and two plays in Moldova and Romania. For her collection of theatre criticisms she was awarded the prize of the Moldovan Theatre Association. She works in the newspaper *Jurnal de Chisinau* where she is responsible for the culture section.

O împușcătură

poc!

*îmi trag un glonte în cap și mă uit prin
gaura încă luminată de focul ucigaș.
ceea ce văd nu seamănă cu o poartă de aur
nici cu o ușă înaltă nici cu o coroană
din ramuri de brad.*

*scap stiloul made in china pe podea
îmi vâr prin gaura fierbinte o mână
cu cinci degete ude
simt că vântul începe să bată dinspre
aurora boreală.*

*îmi strecor umerii coșul pieptului burta lunecoasă
șoldurile late și tălpile goale
prin tunelul rămas în capul meu
după ce glonte iese prin tâmpla stângă
mai respir o zecime de secundă.*

IRINA Nechit

MOLDOVA

Irina Nechit, poetă, dramaturgă, teatro kritikė, gimė 1962 metais Kantemire, Moldovoje. Kišiniovo valstybiniame universitete baigė žurnalistikos studijas. 1992 metais Kišiniove išėjusi pirmoji eilėraščių knyga *Gyvatė mane atpažino* (*Șarpele mă recunoaște*) autorei pelnė Moldovos rašytojų sąjungos premiją už geriausią debiutą, antroji knyga – *Šaltoji knyga* (*Cartea rece*, 1996) – taip pat apdovanota šios sąjungos premija. Moldovoje ir Rumunijoje Irina Nechit išleido dar tris poezijos rinkinius ir dvi dramas. Už teatro kritikos knygą *Išvaduotojas Godo* (*Godot eliberatorul*, 1999) gavo Moldovos teatralų sąjungos premiją. Laikraštyje *Jurnal de Chisinau* ji atsakinga už kultūros rubriką.

Šūvis

plykst!

*Paleidžiu sau kulka į kaktą ir žiūriu
pro skylę dar tebešviesią pro mirtiną kirtį.
ką matau napanėsi į aukso vartus
nei į duris didžiules nei į vainiką
eglišakių.*

*Plunksnakotį made in china pametu ant grindų
švytinčion skylėn įkišu ranką
su penkiaais drėgnais pirštais
jaučiu kaip vėjas pradeda dvelkt iš šalies
iš šiaurės pašvaistės.*

*Traukiu savo pečius savo krūtinės ląstą savo slidų pilvą
savo plačius klubus ir savo pėdas basas
per tunelį likusį mano galvoj
vos tik kulka išeina per dešinę smilkinį
dar kvėpuoju dešimtąją dalį sekundės.*

sper să nu-mi revăd viața ca într-un videoclip
cadrele acelea cu fetița așezată pe iarbă
lângă o rămă umflată și cu părinții tineri
jucând volei pe stadionul de la marginea
satului și cu bunicii înmărmuriți
în fața unui trandafir alb,
toate imaginile astea m-ar face
să plâng și acum nu e momentul.

cei de dincolo de gaura mirosind a țevă a fum
mă așteaptă să le aduc vești bune
eu însă le voi spune cu vocea mea guturală:
nimic nou sub soare.

Nici un plan

acum cioara
simte o privire își ia zborul
planează deasupra capetelor grele
însoțite de baloane limpezi,
tu scoți un hulub din mâneca verde
și trei papagali din cealaltă mânecă
îmbibată de sânge,
le poruncești să se ascundă printre crengile
pomului înzăpezit

din buzunarele tale atârână
panglici eșarfe batiste pătate
mă întrebi ce planuri am pentru astăzi
ceafa ta miroase a timp pierdut
din jobenul auriu țâșnește un stol de vrăbii
nu am nici un plan, îți răspund,
nu știu dacă mai eram în viață
când am ieșit la plimbare,
tu îți vâri mâna după guler și mai scoți

Tikiuos neišvysti savo gyvenimo lyg videoklipo
vaizdų su mergaite sėdinčia žolėje
šalia išpurtusio kirmino ir su savo jaunais tėvais
žaidžiančia tinklinį kaimo
stadione ir su seneliais nuliūdusiais
priešais baltąją rožę,
visi šie vaizdai mane
pravirkdytų tad dabar jiems ne laikas.

Šitie už skylės atsiduodantys paraku dūmais
laukia manęs su gerom naujienom
bet jiems pasakysiu savo balsu gerkliniu:
nieko nauja po saule.

Nieko neveikiant

dabar varna
jaučia žvilgsnį ji nuskerenda
sklendžia tolyn nuo rambių galvų
apsuptų skaisčių balionų,
ištrauki balandį iš savo žalios rankovės
ir tris papūgas iš kitos rankovės
krauju sumirkusios,
jiems liepi pasislėpt tarp šakų
užpustyto medžio

iš tavo kišenių karo
kaspinai kaklaskarės suteptos nosinės
klausi manęs ką manau šiandien veikti
tavo pakaušis dvelkia laiku prarastuoju
švysteli žvirblių pulkas iš paauksuoto cilindro
nieko nežadu veikti, atsakau
nežinau ar aš gyvenau
kai išėjome pasivaikšiot
savo ranką kiši už apykaklės ir ištrauki dar vieną

*un porumbel dresat
care dispare în nămeți*

*o așteptăm cu multă răbdare
pe cățelușa ta albă
să se ușureze sub copac,
apoi intrăm în casa înaltă
unde morții fac gimnastică pe covor*

Scurtmetraj

*mă văd pe un imens ecran arăt
ca o tipă înaltă fără ceas
fără brichetă fără căști pe urechi
am două linii orizontale
adânci pe frunte
despic aerul cu unghiile de oțel
vorbesc despre fructe legume și spermatozoizi
străbat un cartier părăsit de păianjeni
calc în picioare un colț de grădină publică
strivesc cu tocurele viermii din gazon
tremur de mânie acolo pe ecran
îmi pierd lentilele de contact în iarbă
confund luna cu un ovul
rătăcit în pântecul lui Dumnezeu
îmi păstrez oasele într-o cutie de carton
îmi plimb fusta cea nouă prin București
arăt ca o tipă foarte subțire ce trece noaptea pe lângă
o macara*

*dresuotą balandį
šis pradingsta pusny*

*laukiam be galo kantriai
tavo baltos kalytės
po medžių nusilengvinant,
paskiau eisim į didelį namą
kur mirtys gimnastikuojas ant kilimo*

Trumpametražis filmas

*matau save didžiuliame ekrane
tarsi kokią išstypėlę be laikrodžio
be žiebtuvėlio ir be ausinių
dvi gilios linijos
horizontalios per mano kaktą
orą karpau savo plieniniais nagais
kalbu apie vaisius daržoves ir spermatozoidus
kertu vorų apleistą kvartalą
parko kampą numindau
kirminus pievelėj kulnais trempiu
virpu iš įniršio čia ekrane
pametu žolėj savo kontaktinius lėšius
painioju mėnulį ir dievulio
iščiose paklydusį kiaušinėlį
sergėju savo kaulus kartono dėžutėj
atrodau kaip išstypėlė leidžianti naktį
šalia kekšės*

Ca un aluat negru

mă gândeam la crăpături
la ciorapii rupți la gleznele pe care se sprijinea
scheletul meu avântat spre o dorință târzie
verbalizam o stare pe alee
pământul de sub asfalt îmi asculta pașii
luna zimțată aștepta vești din cine știe ce purgatoriu
întunericul dospea sub copaci ca un aluat negru
în corpul meu fermentau niște voci răgușite
priveam trotuarul crăpat „voi lua ulei voi lua ulei
în seara asta nu voi arde cartofi”
treceam așadar pe lângă un magazin umflat de umezeală
mă gândeam la carnea buzelor mele
îmi hiperbolizam viitorul
când deodată de sus îmi căzu pe umăr
un găinaț de cioară înfrigurată
oh, e pentru prima oară când scriu
despre excremente

Legat la ochi

Copilul fricii doarme ziua în poala mea.
Legat la ochi își suge degetul.

Se teme de omul din fântână
de rădăcinile sălciilor plângătoare
de ruinele unui râu
de mirosul cărților.

Fuge de limba de leu
de limba de om
ascunsă printre liane.
Simte mirosul marelui muribund.

Kaip juodulys

galvočiau apie plyšius
apie plyšusias kojines apie kulkšnis
laikančias mano griaučius tįstančius į vėlyvą geismą
žodinau kas dedas alėjoj
žemė po asfaltu klausėsi mano žingsnių
dantytas mėnulis laukė naujienų nežinia iš kokios skaistyklos
šešėliai šmaižė po medžiais kaip juodulys
mano kūne šmaižė balsais užkimusiais
žvelgiau į šaligatvį išklauptą „pirksiu aliejaus pirksiu aliejaus
šįvakar bulvių nebeprišvilinsiu“
taigiėjau pro krautuvę drėgmės pritvinkusią
galvočiau apie savo lūpų minkštimą
perdėtai vaizdavaus savo ateitį
tada triukšmingai iš ten aukštai nukrito man ant peties
drebutis varnašūdžio
o, tai pirmas kartas beje kai rašau
apie išmatas

Užrištos akys

Dieną baimės vaikas miega mano sterblėj.
Akys užrištos jis čiulpia savo pirštą.

Jis bijo žmogaus šulinio
gluosnių svyrųoklių šaknų
upės nuogrivų
knygų kvapo.

Jis vengia liūto liežuvio
žmogaus liežuvio
slypinčio tarp lianų.
Jaučia kvapą didelio merdinčio.

Noaptea copilul fricii
mă duce în brațe ca pe o păpușă.
Trece prin fața oglinzii
legat la ochi.

Se împiedică de o rădăcină.
Se prăbușește în râul ruinat.
Fuge de limba mea de om
de mirosul meu din cărți.

Copilul fricii va fi tatăl
marelui muribun.

Gheara 1

Ziua când de după zid
se va arăta soarele.
Ziua când de după soare
se va ivi ariciul
cu sfere de pământ
înfipte în ace.

Ziua când toate oglinzile
vor deveni baloane cu luciu metalic
iar printre zăbrele
vor intra larve de aur
în care se vor coace fluturi sferici.

Ziua când toate străzile
se vor preschimba în cercuri
și treptele de beton
vor fi albastre valuri.

Ziua când se vor topi
toate unghiurile ascuțite

Naktį baimės vaikas
neša mane ant rankų kaip lėlę.
Praeina pro veidrodį
užrištomis akimis.

Jis klumpa ant šaknies.
Pargriūva užžėlusioj upėj.
Vengia mano žmogaus liežuvio
mano kvapo slypinčio knygoje.

Baimės vaikas bus didelio
merdinčio tėvas.

Grifas 1

Diena kai už sienos
sušvis saulė.
Diena kai už saulės
pasirodys ežys
su žemių guruliais
įstrigusiais jo spygliuose.

Diena kai visi veidrodžiai
taps rutuliais metališko spindesio
ir kiaurai grotas
prieis aukso lervų
iš jų pribręs rutulinių drugelių.

Diena kai visos gatvės
persikeis į skritulius
ir betonas pasklis
žydromis bangomis.

Diena kai bus užlieti
visi aštrūs kampai

*și clădirile vor deveni rotunde
iar morții se vor răsuci
în sicriele lor ovale.*

*Ziua când pe zăpadă
va luneca ariciul
cu sfere de lumină
înfipte în acele cristaline.*

*Ziua când se va prăbuși
roata vremii
pe șira spinării.
Ziua aceea ne va zămisli
la ora zero
pe noi cei care nu avem încă morminte.*

Umilința este o palmă

*Umlința este o palmă învinețită de frig
un cap înfundat în guler
o gură care inspiră aerul expirat de alte guri.*

*Umlința e soțul și soția
mama noastră și a părinților noștri
fiica pruncilor noștri vii și a celor
pe care nu i-am lăsat să se nască.*

*Umlința e sărutul așteptat cu anii
respins de ceara sleită între degete
sexul fotografiat ce pare atât de ireal
și cel blestemat pentru veșnica sa puritate.*

*Umlința se cuibărește în craniile pustii
în buzunarele goale în inimile deșarte*

*ir pastatai taps apvalūs
ir mirtys sugriš
į ovalius savo karstus.*

*Diena kai ant sniego
paslys ežiukas
su šviesos ratilais
įstrigusiais vaiskiuose spygliuose.*

*Diena kai atsitrenks
laiko tekinis
į stuburą.
Ši diena mus pagimdys
nulinę valandą
mus kurie dar neturim kapų.*

Pažeminimas yra plaštaka

*Pažeminimas yra plaštaka pamėlus nuo šalčio
galva įgaužta apykaklėn
burna kvepianti orą kitų burnų išdūsas.*

*Pažeminimas yra vyras ir žmona
mūsų motina ir motina mūsų tėvų
marti gyvų mūsų kūdikių ir tų
kuriems mes neleidom ateiti.*

*Pažeminimas yra bučinys lauktas metų metus
nukrėstas kaip vaškas sustingęs tarp pirštų
akto nuotrauka atrodanti tokia fantastiška
ir šitas prakeiktas amžinajai skaistybės.*

*Pažeminimas gūžias dykavidurėse kaukolėse
kišenėse be skatiko tuščiose širdyse*

*ea ne intră în măduva oaselor
ne suge sângele ne roade visele.*

*Umilința ne omoară zi cu zi
dar cum să trăim fără ea
cum să ajungem la țărnul tot mai îndepărtat
al demnității?*

Fii umil copile fii umil bătrâne.

Doamne, de ce umilința e viață?

*jis smelkias į mūsų kaulų smegenis
jis čiulpia mūsų kraują jis graužia mūsų sapnus.*

*Pažeminimas mus žudo kas dieną
bet kaip gyventi be jo
kaip pasiekti kaskart vis labiau
tolstantį savigarbos krantą?*

*Vaikas būk nuolankus te nuolankus būna senis.
Dieve mano, kodėl pažeminimas yra gyvenimas?*

Iš prancūzų kalbos vertė VLADAS BRAZIŪNAS

EDITA *Page-Petrauskaitė*
CANADA

Edita Page (née Petrauskaitė) was born in 1962 in Lithuania. She graduated from Vilnius University in 1986 where she studied English language and comparative literature. In 1989 she emigrated to Toronto, Canada, where she now writes, translates poetry, and works as an arts consultant and a professional fundraiser. She is the editor of the Northern European poetry anthology to be published in Canada in 2008.

Death Rites

To R-S

*The river's brown blood
swells
cradles grass spills
into shallow rock
stands still*

*motionless
your thoughts
solidify
into horizontal
shadows*

*they encircle you
reluctantly
taste
the salt
of your death*

EDITA *Page-Petrauskaitė*
KANADA

Edita Page-Petrauskaitė gimė 1962 metais Lietuvoje. Baigė Vilniaus universitetą, kuriame studijavo anglų kalbą ir komparatyvistiką. 1989 metais ji emigravo į Kanadą ir dabar gyvena Toronte, rašo, verčia poeziją, dirba menų konsultante ir vadybininke. Ji yra Šiaurės Europos poezijos antologijos, kurią numatoma Kanadoje išleisti 2008 metais, redaktorė.

Mirties apeigos

Skiriu R-S

*Rudas upės kraujas
tvinsta
sūpuoja smilgas
virš akmenų seklumoj
sustoja*

*tykios
tavo mintys
sustingsta
nudrykdamos
šešėliais*

*jie apsupa tave
be noro
ragauja
tavo mirties
druską*

*frozen in time
your face turns
to meet mine
which is
absent*

*trading love's name
for an unfamiliar
ground
I seek hard proof of you
in all reflecting
surfaces*

Incantation

Most human lives are food for the Moon.

G. I. Gurdjieff

*As below so above.
The Emerald Tablet*

*Yours is a dark god
stuttering lame
his abode is a stone a rock
in the forest
I hide
and seek your god*

*we come unprepared
without rising our voices fall
on the stone the rock
without thirst we drink
the holy syllables the wind
dries up my fear your agonies*

*išalęs laike
tavo veidas grėžias
link manojo
kurio
nėra*

*išmainiusi meilės vardą
į nežinomybę
ieškau
nepaneigiamo tavo įrodymo
visų paviršių
atspindžiuose*

Užkalbėjimas

Daugumos žmonių gyvenimai tėra maistas Mėnuliui.

G. I. Gurdjieff

*Kaip danguje, taip ir ant žemės.
Smaragdo lentelė*

*Tai tavo dievas niūrus
mikčiojantis šlubis
jo būstas yra akmuo uola
girioje
žaidžiu
slėpynių su tavuoju dievu*

*mes ateinam nepasiruošę
vos užgimę mūsų balsai krinta
ant akmens ant uolos
be troškulio geriam
šventus skiemenis vėjas
išdžiovina mano baimę tavo kančias*

eyes sink we hunger for a sign
a smudge
dissolving shadows and
coagulating waters
measuring the stone in ancient cubits
sycamore seeds slash our tongues
parched papyri inhale
the invisible scriptures

oblivious
of the economy of faith
we fail to unite whole
with unholy
in the escapades of desire
love bites
the dust and the unknown
sails
to the other
not so distant
shore
a circle game
of false beginnings and fair ends
of silences and sounds
not for our ears.

L'histoire

Whenever you come, there is a silent itch within to tell you the whole truth, from where it all started, but then we have coffee and oranges, stretch lazily in the shade of a huge elm, watch the ants crawl over our feet, and I do not have courage, neither words nor courage to start it, although it would be a perfect place and time for it; yet I keep silent biting my lips and watching the afternoon haze which rises to the very branches of the elm, coils around the leaves forming strange images - the images that leap into my mind every time I see you - nostalgic, bitter and so remote. One day I will start, I promise, it will be early bright-leaved

akys dumba mes alkstame ženkle
dūmo
ištirpdančio šešėlius ir
sukaustančio vandenį
matuojančio akmenį senosiomis uolektimis
klevo sėklos raižo mūsų liežuvių
perdžiūvę papirusai įkvepia
nematomus šventraščius

užmiršę
tikėjimo ekonomiką
mes nesugebame suvienyti visumos
su bedievyte
aistros šėlionėse
meilė virsta
dulkėmis ir nežinomybė
plaukia
į kitą
ne tokį tolimą
krantą
sukamės rate
kur klaidingos pradžios ir teisingos pabaigos
kur tylą ir garsai
skirti ne mūsų ausiai

L'histoire

Kiekvieną sykį, kai ateini, mane ima graužti tylus troškimas išpasakoti tau visą tiesą, nuo pačios pradžios, bet štai mes geriame kavą ir valgome apelsinus, tingiai tysodami milžiniškos guobos šešėly, stebėdami skruzdėles, ropinėjančias mūsų kojomis, ir aš neturiu drąsos, nei žodžių, nei drąsos pradėti, nors tinkamesnės vietos ir laiko nerasi; tačiau ir toliau tyliu, kandžiodama lūpas ir stebėdama popietės dumsą, kuri kyla ligi pat guobos lajos, vejas apie lapus, kurdama keisčiausius pavidalus – vaizdinius, kurie išnyra mano atminty kiekvienąsyk, kai matau tave – nostalgiką, geliantį ir tokį tolimą. Kada nors

autumn, so that I have the whole long winter to keep you by my side telling it; candles will burn like eyes of a hungry animal, and you will listen quietly sitting in your armchair. Outside the snow will fall slowly, peacefully, enveloping us in the inescapable patterns of speech rolling down my tongue bit by bit, letter by letter. You'll devour all the assonances and rhythms, hidden metaphors and teasing similes, cheating oxymorons and thunderous alliterations. It will be the feast of language, the ultimate apotheosis of all the stories ever told. The spring will come and you will stand up, stretch, look through the window, yawn. You'll pick up your long abandoned sneakers, look at me and open the door. The sun will dazzle you at the threshold. With your eyes closed, you'll step outside into the killing spring, into the orgy of smells and sounds. You'll vanish into thin air without a trace, only the soft squeaky sound of your sneakers will be heard somewhere in the distance as you cross the garden and jump over the fence.

Toronto, the Meeting Place

172 Murky stairways gloom of the heart
spotless mind not a trace of misgiving
sweaty palms trembling legs that are clutching the steps
climbing
heavily treading
each step like a
prayer each
turn like a mountain of death
each shaded light
like a never found door to the kingdom of splendour
enter bravely do not be afraid
meet your double the one
who is laughing and crying for you who is
speaking for you with the voice of eternal
temptation who is mouthing your future and tapping
your past who is hiding and hiding forever
who is sleeping together with you on your left
even dawn is not frightened when it looks
in your eyes in her eyes

aš prabilsiu, pažadu, ankstyvą, skaisčia lapijos ugnimi liepsnojantį rudeni,
tad visą ilgą žiemą sėdėsi šalia, o aš pasakosiu; žvakės degs lyg alkano žvėries
akys, o tu klausysies rymodamas savo krėsle. Už lango tyliai, lėtai kris sniegas,
apgaubdamas mus neišvengiamais raštais kalbos, be atvangos virstančios
man iš lūpų, raidė po raidės. Tu smaguriausi visais asonansais ir ritmais,
paslėptomis metaforomis ir pašaipiais palyginimais, apgaulingais oksimoronais
ir griausmingomis aliteracijomis. Tai bus kalbos puota, visų kada nors pasakotų
istorijų apoteozė. Ateis pavasaris, ir tu atsistosi, pasiražysi, mesi žvilgsnį pro
langą, nusižiovausi. Apsiausi savo seniai numestus sportbačius, dirstelsi į mane
ir atversi duris. Ant slenksčio tave apakins saulė. Užsimerkęs žengsi lauk į
žudantį pavasarį, į kvapų ir garsų šėlsmą. Išnyksi be pėdsako, tik kažkur toluoj
girdėsis prislopintas tavo sportbačių gurgždėjimas, žingsniai sode, staigus šuolis
per tvorą.

Torontas, susitikimo vieta

173 Niūrūs laiptai širdies rūškana
aiškus protas būgštavimo nė pėdsako
drėkstantys delnai tirtančios kojos kurios sminga į laiptus
kopiant
sunkiais žingsniais
kiekvienas laiptas tarsi
malda kiekvienas
posūkis tarsi mirties kalnas
kiekviena blausi švieselė
tarsi niekad nerastos durys į grožio karalystę
ženklė vidun drąsiai nebijok
sutik savo antrininę tą
kuri juokias ir verkia už tave kuri
kalba už tave amžinos pagundos
balsu kuri šnabžda tavo ateitį ir naršo po
praeitį kuri nepaliaujamai slepiasi
kuri miega kartu su tavimi tau iš kairės
net aušra neišsigąsta kai žvelgia
į tavo akis į jos akis

*and the bedroom glares bright at the red
wounded heart of the beast -----
your reflection
your trellis
your sister*

Mixing memory and desire

T. S. Eliot

*I hope you're sunning yourself
in some outrageous
climate
light pierces water,
colours pebbles sea shells sea
bass I hope
the rains are warm and smooth
your body gleams
polished like an eel
a fishbone in the sand --
under some tropical tree
your shack
perspires treason
at night it punishes with solace
snakes
sleep at your door
I hope your thoughts are light --
with a stone in your mouth
you defy the tropic of
cancer
you do not read my memoirs
faked on the bed sheets
of pure glass*

*ir miegamasis stebeilijasi į raudoną
sužeisto žvėries širdį ----
tavo atspindį
tavo atramą
tavo seserį*

Painiojant atmintį ir aistrą

T. S. Eliot

*Tikiuosi, tu mėgaujies saule
kokioje nors egzotiško
klimato zonoje
šviesa skrodžia vandenį
nuspalvina akmenukus, jūros kriaukles
ir ešerius Tikiuosi
lietūs šilti ir švelnūs
tavo kūnas švyti
glotnius tarsi ungurys
žuvies ašaka smėly –
po kažkokiu atogrąžų medžiu
tavo trobelė
prakaituoja išdavyste
naktį ji baudžia paguoda
gyvatės
snūduriuoja ties tavo slenkščiu
Tikiuosi, tavo mintys lengvos –
su akmeniu burnoje
tu meti iššūkį vėžio
atogrąžai
tu neskaitai mano atsiminimų
suklastotų ant gryno stiklo
paklodžių*

Landscape

*An unerring detail:
pale liquid horizon
pouring in and out of your eyes
waves froth at your mouth
Lost in mirrors of words reflecting
nothing
amid such outpourings of stars
you live in syllables
uninspired by a bleak and bleating landscape*

* * *

*My grandmother slices the left arm
the spleen
dismembers me
puts me in jars drowns them
in dark pools of rainwater
at the steps of her house
my birth place*

*You drain my eyes string
the bone marrow I do not dream
your fields of night
stagnant bathwater your words
annihilate me thrust me
farther than I've ever been
into surrender
we are inconsequential
in this quest
for nothingness
my lost body parts rasp
in the morning sheets*

Peizažas

*Tiksli detalė:
blyškus nuskaidrėjęs horizontas
tyvuliuojantis tavo akyse
bangos putoja ties tavo burna
Pasimetęs žodžių veidrodžiui kurie
neatspindi nieko
per patį žvaigždžių atsivėrimą
gyveni skiemenyse
abejingas atšiauriam ir maurojimo užlietam peizažui*

* * *

*Močiutė nupjauna mano kairiąją ranką,
išpjauna blužnį,
supjausto mane į gabalus
kiša į ąsočius skandina juos
tamsiuose lietaus vandens duburiuose
ties savo namo slenkščiu
mano gimimo vieta*

*Tu išdžiovini mano akis aižai
kaulų smegenis Nesapnuoju
tavųjų nakties tyrų
stovinčio vonios vandens tavo žodžiai
sunaikina mane nubloškia
toliau nei kada esu buvusi
kur esu verčiama pasiduoti
mes nepaliekame pėdsakų
šioje niekio
medžioklėje
mano prarastos kūno dalys gergždžia
ryto paklodėse*

Studies of silence
to my father

Don't cry.
I'll weave a dull
sheer web of
silence
to comfort you
when I am gone.
I'll ask the spiders and
the ants
to guard
its permanence.
I'll send two falcons
every spring
and in their beaks another web
will flutter –
more bitter than the solitude
of solemn lilies
in your room
more unavoidable than your
relentless gaze
into the tomblike night
of weary hearts.

Nine years will pass
and vengeful silence
will enshroud your world –
your bed and books your
music and your mirrors your
diaries and poems
will fade into the
soothing fog
and then your eyes your
hair your hands your
breath will follow

Tylos studijos
mano tėvui

Neverk.
Aš nuausiu blyškų
permatomą tylos
tinklą
paguosti tau
kai manęs nebebus.
Paprašysiu vorų ir
skruzdžių
saugoti jį,
kad neišnyktų.
Kiekvieną pavasarį
atsiųsiu du sakalus
ir jų snapuose plevens
naujas tinklas –
aitresnis už didingų lelijų
vienatvę
tavam kambary
nepermaldaujamas kaip ir tavo
žvilgsnis įsmeigtas
į antkapiu slegiančią
pavargusių širdžių naktį.

Devyneri metai prabėgs
ir kerštinga tyla
apgaubs tavo pasaulį –
tavo lova ir knygos tavo
muzika ir tavo veidrodžiai tavo
dienoraščiai ir eilės
ištirps
raminančiam rūke
kaip ir tavo akys tavo
plaukai tavo rankos tavo
kvėpavimas

and if I ever come
only suspicious fog will
face me -
peaceful and final as a
grave
and if I weep
you will not hear
my tears will melt
into the agony of
jealous mist
and I'll just stand there
in a windless doorway
with my head drooped

and if I enter
nine times nine years perhaps
will pass
until I see your limpid figure
in the fog
speechless spellbound
like sheep in the mist
pursuing their own
veiled eyeless
and forgotten
fate.

ir jeigu kada sugrįšiu
tik įtarus rūkas
pasitiks mane –
taikus ir neatšaukiamas kaip
kapas
ir jeigu pravirksiu
tu neišgirsi
mano ašaros virs
pavydžios miglos
skraiste
o aš pasiliksiu stovėti
vėjo apleistame tarpdury
panarinusi galvą

ir jeigu įžengsiu
devynis kartus prabėgs galbūt
devyneri metai
kol išvysiu tavo nuvargusį siluetą
rūke
bebalsį apkerėtą
tarsi avių banda rūke
kuri seka savo
miglotos aklos
ir pamirštos
lemties pėdsakais

JOSÉ LUÍS *Peixoto* PORTUGAL

José Luís Peixoto, poet, novelist, playwright, was born in 1974 in Galveias village, Southern Portugal. He was awarded with literary prizes for young creators in 1997, 1998, and 2000. He published his first book of short stories *Morreste-me* and the novel *Nenhum Olhar* in 2000 and was awarded with the José Saramago Literary Prize. His first poetry book appeared in 2001 and now the sixth edition of it is under preparation. Subsequently he has published two more novels, one collection of poems and one of short stories, and written several plays staged in various theatres in Europe. His poems were published in magazines and anthologies in several countries; his novels are translated into 14 languages and are about to appear in the USA and Japan in 2008.

JOSÉ LUÍS *Peixoto* PORTUGALIJA

José Luís Peixoto, poetas, prozininkas, dramaturgas, gimė 1974 pietinėje Portugalijoje, Galvejaso kaime. 1997, 1998 ir 2000 m. apdovanotas Jaunųjų kūrėjų literatūrinėmis premijomis. 2000 m. išleido apsakymų knygą *Tavo mirtis manyje*. Tų pačių metų spalį pasirodė ir pirmasis romanas *Užmerktomis akimis*, už kurį autorius 2001 m. apdovanotas literatūrine Jose Saramago premija. *Vaikas griuvėsiuose* (2001) – pirmoji Peixoto poezijos knyga, šiuo metu rengiamas šeštasis jos leidimas. Vėliau dar išleido romanus *Namas tamsoje* (2002) ir *Fortepijonų kapinės* (2006), eilėraščių rinkinį *Namas, tamsa* (2002), apsakymų rinkinį *Priešnuodis* (2003), parašė keletą pjesių, kurias pastatė kelių Europos šalių teatrai. Jo eilėraščiai spausdinti įvairių šalių žurnaluose bei antologijose, romanai išversti į 14 kalbų, 2008 laukiama jų pasirodant Japonijoje ir JAV.

*o poema não tem mais que o som do seu sentido,
a letra p não é a primeira letra da palavra poema,
o poema é esculpido de sentidos e essa é a sua forma,
poema não se lê poema, lê-se pão ou flor, lê-se erva
fresca e os teus lábios, lê-se sorriso estendido em mil
árvores ou céu de punhais, ameaça, lê-se medo e procura
de cegos, lê-se mão de criança ou tu, mãe, que dormes
e me fizeste nascer de ti para ser palavras que não
se escrevem, lê-se país e mar e céu esquecido e
memória, lê-se silêncio, sim, tantas vezes, poema lê-se silêncio,
lugar que não se diz e que significa, silêncio do teu
olhar de doce menina, silêncio ao domingo entre as conversas,
silêncio depois de um beijo ou de uma flor desmedida, silêncio
de ti, pai, que morreste em tudo para só existires nesse poema
calado, quem o pode negar?, que escreves sempre e sempre, em
segredo, dentro de mim e dentro de todos os que te sofrem.*

*Eilėraštis nieko neturi, – tik savo reikšmės skambesį.
Raidė „e“ nėra pirmoji žodžio „eilėraštis“ raidė,
eilėraštis sutvertas iš jausmų, tai jie yra jo forma,
eilėraščio nederėtų skaityti vien kaip eilėraščio, jį reikėtų
skaityti kaip duoną ar gėlę, kaip šviežią žolę ar kaip tavo lūpas,
kaip ant tūkstančio medžių lapijos ištemptą šypseną, ar grėsmingai grūmojantį
dangų, kaip baimę, kaip aklyjų norą atrasti, kaip vaikystę ar kaip tave, mama.
Tu dabar miegi, tu pagimdei mane, kad atsirastų žodžiai, kurių neįmanoma užrašyti,
eilėraščių reikėtų skaityti kaip tėviškę ir jūrą, pamirštą dangų ir atmintį,
kaip tylą – taip, juk neretai eilėraščių mes skaitome kaip tylą, kaip erdvę be žodžių,
turinčią prasmę, kaip tavo akių tylą, gražioji mergaitė, kaip sekmadienio tylą
tarp pokalbių, tylą po bučinių, ar nužydėjus žiedui, kaip tavo tylą, tėve, juk tu pasimirei tik
tam, kad gyventum šiame nebyliame eilėraštyje, kurio niekas negali nuneigti,
nes tu jį rašei ir rašei – paslapčia, manyje ir visuose, dėl kurių pats kentėjai.
Eilėraštis nėra ši juodu rašalu rašanti plunksna, ir jis nėra žodis.
Raidė „e“ nėra pirmoji žodžio „eilėraštis“ raidė, eilėraštis yra mano ilgas miegas*

o poema não é esta caneta de tinta preta, não é esta voz,
a letra p não é a primeira letra da palavra poema,
o poema é quando eu podia dormir até tarde nas férias
do verão e o sol entrava pela janela, o poema é onde eu
fui feliz e onde eu morri tanto, o poema é quando eu não
conhecia a palavra poema, quando eu não conhecia a
letra p e comia torradas feitas no lume da cozinha do
quintal, o poema é aqui, quando levanto o olhar do papel
e deixo as minhas mãos tocarem-te, quando sei, sem rimas
e sem metáforas, que te amo, o poema será quando as crianças
e os pássaros se rebelarem e, até lá, irá sendo sempre e tudo.
o poema sabe, o poema conhece-se e, a si próprio, nunca se chama
poema, a si próprio, nunca se escreve com p, o poema dentro de
si é perfume e é fumo, é um menino que corre num pomar para
abraçar o seu pai, é a exaustão e a liberdade sentida, é tudo
o que quero aprender se o que quero aprender é tudo, é o teu olhar e o que
imagino dele, é solidão e arrependimento, não são bibliotecas a arder de versos
contados porque isso são bibliotecas a arder de versos contados e não é o poema,
não é a raiz de uma palavra que julgamos conhecer porque só podemos
conhecer o que possuímos e não possuímos nada, não é um
torrão de terra a cantar hinos e a estender muralhas entre
os versos e o mundo, o poema não é a palavra poema
porque a palavra poema é uma palavra, o poema é a
carne salgada por dentro, é um olhar perdido na noite sobre
os telhados na hora em que todos dormem, é a última
lembrança de um afogado, é um pesadelo, uma angústia, esperança.
o poema não tem estrofes, tem corpo, o poema não tem versos,
tem sangue, o poema não se escreve com letras, escreve-se
com grãos de areia e beijos, pétalas e momentos, gritos e
incertezas, a letra p não é a primeira letra da palavra poema,
a palavra poema existe para não ser escrita como eu existo
para não ser escrito, para não ser entendido, nem sequer por
mim próprio, ainda que o meu sentido esteja em todos os lugares
onde sou, o poema sou eu, as minhas mãos nos teus cabelos,
o poema é o meu rosto, que não vejo, e que existe porque me
olhas, o poema é o teu rosto, eu, eu não sei escrever a
palavra poema, eu, eu só sei escrever o seu sentido.

per vasaros atostogas rytais, saulei šviečiant pro langą, eilėraštis yra tai, kad
vienur buvau laimingas, o kitur ne kartą teko numirti, eilėraštis yra tai, kad
kažkada
aš nežinojau žodžio „eilėraštis“ ir nežinojau raidės „e“, ir tai, kad lauko
virtuvėlėje, kaime, aš valgiau ant atviros ugnies kepintą duoną, eilėraštis yra
tai, kad, pakėlęs akis nuo popieriaus lapo, leidžiu savo rankoms tave palytėti,
žinodamas, kad myliu tave,
be jokių metaforų ir rimų, eilėraščių galėtų būti ir išdykaujantys vaikai, ar
paukščiai,
ir taip visada buvo ir bus, ir eilėraštis tai žino, eilėraštis puikiai pažįsta save ir
savęs niekada nevadina eilėraščiu, niekada nerašo savęs, pradėdamas raide „e“,
eilėraštis yra
ir smilkalai, ir dūmai, jis tarsi mažas berniukas, bėgantis į sodą apkabinti tėvo, jis
tarsi visiškai išsekimas ir giliai suvokta laisvė, jis yra viskas, ką norėčiau išmokti,
nes tai, ką norėčiau išmokti, yra viskas, jis yra tavo žvilgsnis, ir tai, ką apie jį
įsivaizduoju, jis yra atgaila ir vienatvė, ne, nėra eilėraščių, nuo kurių liepsnotų
bibliotekos, yra tik bibliotekų, kuriose liepsnoja eilėraščiai, ir tai ne eilėraštis,
ne kokio nors žodžio šaknis, jei manome, kad juos suprantam ir pažįstam, nes
galime pažinti tiksliai tai, ką pažinti įstengiamo, o mes juk nieko neįstengiamo,
tai ne lopinėlis žemės, kuri pakaktų apdainuoti himnais ir atitverti nuo pasaulio
mūro siena, eilėraštis nėra žodis „eilėraštis“, nes žodis „eilėraštis“ yra tik žodis,
o eilėraštis yra iš vidaus įdrusinta mėsa, jis yra žvilgsnis, naktį klaidžiojantis
čerpių stogais, kai visi jau miega, jis yra paskutinioji skenduolio atminties
akimirka, jis yra košmaras, baimė ir viltis. Eilėraštis neturi posmų ir eilučių,
jis turi kūną ir kraują, eilėraštis rašomas ne raidėmis, jis rašomas smiltelemis
ir bučiniais, žiedlapiais ir akimirkomis, šauksmu ir nežinia, raidė „e“ nėra
pirmoji žodžio „eilėraštis“ raidė, žodis „eilėraštis“ egzistuoja tik tam, kad niekada
nebūtų užrašytas, kaip ir aš egzistuoju tik tam, kad nebūčiau užrašytas, kad
nebūčiau supastas, kad nesuprasčiau net savęs, nors mano reikšmių yra visur,
kur pabuvojau, eilėraštis esu aš pats, eilėraštis yra mano rankos, glostančios tavo
plaukus, eilėraštis yra mano veidas, kurio aš pats nematau, tačiau kuris vis tiek
egzistuoja, nes tu regi mane, eilėraštis yra ir tavo veidas, nors aš netgi nemoku
užrašyti žodžio „eilėraštis“, aš tesugebu užrašyti vien tiksliai jo prasmę.

* * *

*na hora de pôr a mesa, éramos cinco:
o meu pai, a minha mãe, as minhas irmãs
e eu. depois, a minha irmã mais velha
casou-se. depois, a minha irmã mais nova
casou-se. depois, o meu pai morreu. hoje,
na hora de pôr a mesa, somos cinco,
menos a minha irmã mais velha que está
na casa dela, menos a minha irmã mais
nova que está na casa dela, menos o meu
pai, menos a minha mãe viúva. cada um
deles é um lugar vazio nesta mesa onde
como sozinho. mas irão estar sempre aqui.
na hora de pôr a mesa, seremos sempre cinco.
enquanto um de nós estiver vivo, seremos
sempre cinco.*

* * *

*fingir que está tudo bem: o corpo rasgado e vestido
com roupa passada a ferro, rastos de chamas dentro
do corpo, gritos desesperados sob as conversas: fingir
que está tudo bem: olhas-me e só tu sabes: na rua onde
os nossos olhares se encontram é noite: as pessoas
não imaginam: são tão ridículas as pessoas, tão
desprezíveis: as pessoas falam e não imaginam: nós
olhamo-nos: fingir que está tudo bem: o sangue a ferver
sob a pele igual aos dias antes de tudo, tempestades de
medo nos lábios a sorrir: será que vou morrer?, pergunto
dentro de mim: será que vou morrer?, olhas-me e só tu sabes:
ferros em brasa, fogo, silêncio e chuva que não se pode dizer:
amor e morte: fingir que está tudo bem: ter de sorrir: um
oceano que nos queima, um incêndio que nos afoga.*

* * *

*Padengę stalą, mes visada susėsdavom
penkiese: mano tėvas, motina, seserys
ir aš. Paskui, vyresnioji sesuo ištekęjo. Po jos
ištekęjo jaunesnioji sesuo. Tada mirė tėvas.
Šiandien, padengę stalą, mes esame penkiese, –
be mano vyresniosios sesers, kuri gyvena savo
namuose, be mano jaunesniosios sesers,
gyvenančios savo namuose, be mano tėvo,
be mano našlaujančios motinos. Dabar
jie visi tėra tiktai tuščia erdvė prie stalo,
prie kurio aš valgau vienas. Bet iš tikrųjų –
jie čia, ir prie padengto stalo mes visada
susėdame penkiese. Kol bus gyvas bent vienas
iš mūsų, prie stalo mes visada susėsime penkiese.*

* * *

*Įsivaizduok, kad viskas gerai: liaunas kūnas, pasipuošęs
kruopščiai išlaidytais drabužiais, to kūno viduje – liepsnų
pėdsakai, pokalbiais dangstomi nevilties šūksniai. Įsivaizduok,
kad viskas gerai: tik pažvelk į mane, ir suprasi – gatvėje, kur
susitinka mūsų žvilgsniai, viešpatauja gili naktis: žmonės
neturi vaizduotės: juokingi tie žmonės, tokie pasipūtėliški: jie kalba, net
nemėgindami įsivaizduoti to, ką kalba: mes matome tiktai save: įsivaizduok,
kad viskas gerai: kraujas užverda gyslose lygiai taip pat, kaip anksčiau,
pro lūpas prasiiveržęs baimės šėlsmas priverčia jas šypsotis: nejaugi aš mirsiu?
todėl paklausiu savęs: nejaugi aš mirsiu? tik pažvelk į mane, ir suprasi: iki
raudonumo įkaitinta geležis, ugnis, tyla ir lietus, negali ištarti: meilė yra mirtis:
įsivaizduok, kad viskas gerai, ir šypsokis, – degina mus vandenynas, skandina
mus liepsna...*

Palavras para a minha mãe

*mãe, tenho pena. esperei sempre que entendesses
as palavras que nunca disse e os gestos que nunca fiz.
sei hoje que apenas esperei, mãe, e esperar não é suficiente.*

*pelas palavras que nunca disse, pelos gestos que me pediste
tanto e eu nunca fui capaz de fazer, quero pedir-te
desculpa, mãe, e sei que pedir desculpa não é suficiente.*

*às vezes, quero dizer-te tantas coisas que não consigo.
a fotografia em que estou ao teu colo é a fotografia
mais bonita que tenho. gosto de quando estás feliz.*

lê isto: mãe, amo-te.

*eu sei e tu sabes que poderei sempre fingir que não
escrevi estas palavras. sim, mãe, hei-de fingir que
não escrevi estas palavras, e tu hás-de fingir que não
as leste. somos assim, mãe, mas eu sei e tu sabes.*

Explicação da eternidade

*devagar, o tempo transforma tudo em tempo.
o ódio transforma-se em tempo, o amor
transforma-se em tempo, a dor transforma-se
em tempo.*

*os assuntos que julgámos mais profundos,
mais impossíveis, mais permanentes e imutáveis,
transformam-se devagar em tempo.*

*por si só, o tempo não é nada.
a idade de nada é nada.*

Žodžiai mamai

*Man labai gaila, mama, bet visada tikėjau, kad supras
žodžius, kurių niekada nesakiau ir neišreiškiau gestais. Šiandieną
jau žinau, kad aš tik laukiau, ir kad vien laukimo per mažą.*

*Dėl tų niekada nepasakytų žodžių, dėl tų gestų, kurių tu
niekada nesulaukei, mama, noriu prašyti tavęs atleidimo,
nors žinau, kad atleidimo prašyti taip pat yra per mažą.*

*Kartais taip norisi papasakoti apie tai, kas visiškai nesiseka.
Nuotrauka, kurioje laikai mane ant rankų, apsivijusį tavo kaklą,
yra pati gražiausia, ir man gera matyti tavę laimingą.*

Perskaityk tai: mama, aš myliu tave.

*Aš, kaip ir tu, žinau, kad visuomet galėjau apsimesti
nerašęs šių žodžių. Taip, mama, apsimesti, kad jų nerašiau,
ir tuomet tau būtų tekę taip pat suvaidinti, kad jų niekada
neskaitei. Tokie jau mes esame, mama, ir aš tai žinau. Kaip ir tu.*

Amžinybės aiškinimas

*Laikas lėtai transformuoja laiką.
Laike transformuojasi neapykanta.
Laike transformuojasi meilė.
Laike transformuojasi skausmas.*

*Giliausiai, pastoviausiai, nekintamiausiai
ir neįtikinamiausiai mums atrodantys dalykai
taip pat iš lėto transformuojasi laike.*

*Vadinasi, laikas yra niekas.
Niekieno amžius yra niekas.*

*a eternidade não existe.
no entanto, a eternidade existe.*

*os instantes dos teus olhos parados sobre mim eram eternos.
os instantes do teu sorriso eram eternos.
os instantes do teu corpo de luz eram eternos.*

foste eterna até ao fim.

Já não preciso que gostem de mim

*Agora, já não preciso que gostem de mim.
Agora, tenho mil peças de um puzzle, tenho
uma caixa cheia de molas soltas, duas mãos,
tenho a planta de uma casa, tenho ramos
guardados para o inverno, e tanto silêncio,
tenho tanto silêncio, bolsos vazios e cheios,
pão, fé, céu, chão, mar, sal, sol, cá e lá,
tenho sobretudo lá, uma distância imensa
feita de planícies estendidas e eternidade
porque eu caminho com vagar ao longo das
estradas, o horizonte é demasiado quando
planeio toda a sua distância sem medo de
nada, destemido apenas, a coragem é um
exército ao meu lado, tenho a coragem
necessária, tenho um lago que reflecte a
noite e a lua quando há lua, uma orquestra
inteira tenho, o som e o silêncio, já disse o
silêncio, repito-o a saber quem sou e o que
tenho, tenho uma gaveta de papéis, tenho
montanhas de montanhas, tenho ar, tenho
tempo e tenho uma palavra que corre à
minha frente, mas que consigo apanhar
e que ainda utilizo no poema.*

*Amžinybė neegzistuoja.
Ir vis dėlto ji egzistuoja.*

*Akimirkos, kai tavo žvilgsnis stabteli ties manimi, yra amžinos.
Akimirkos, kai tu šypsaisi, yra amžinos.
Akimirkos, kai tavo kūnas tampa šviesa, yra amžinos.*

Tu būvai amžina, iki pat pabaigos.

Man jau nerūpi

*Dabar man jau nerūpi, ar kam nors
įtiksiu. Turiu visas dëlionės dalis,
pilną dėžę plunksnų, dvi rankas,
turiu namus, kelias gėlių puokštes,
kurias išsaugosiu žiemai, daug tylos,
turiu daug tylos, tuščių ir pilnų kišenių,
duonos, tikėjimo, dangaus, žemės, jūros,
druskos, saulės, visko po truputį, ir čia, ir ten,
tačiau daugiausia – ten, toli toli, už devynių kalnų,
už amžinybės, nes esu kelias, einantis išilgai visų
kitų kelių, ir be reikalo tas horizontas pasidaro toks
platus, kai mėginu aprėpti jį be baimės, drąsiai,
mano širdis yra mano kariuomenė, visada pasirengusi
mūšiu, nes turiu alkstančią širdį, turiu ežerą, spindintį
naktį, ir mėnulį, – jei tik jis danguje, – ir visą orkestrą
turiu, ir garsus, ir tylą, jau kalbėjau apie tylą, bet
pakartosiu, kad būtų aišku, kas aš esu ir ką dar
aš turiu, turiu stalčių popieriams, turiu kalnų kalnus,
turiu oro, turiu laiko ir turiu žodį, kuris bėga
priešais mane, tačiau kurį dar suspėju nutverti
ir užrašyti eilėraštyje.*

* * *

*gruas no cais descarregam mercadorias e eu amo-te.
homens isolados caminham nas avenidas e eu amo-te.
silêncios eléctricos faíscam dentro das máquinas e eu amo-te.
destruição contra o caos, destruição contra o caos e eu amo-te.
reflexos de corpos desfiguram-se nas montras e eu amo-te.
envelhecem anos no esquecimento dos armazéns e eu amo-te.
toda a cidade se destina à noite e eu amo-te.*

* * *

*Gervės krantinėje krovinius krauna, o aš – myliu tave.
Žmonės vaikšto vienatvės alėjomis, o aš – myliu tave.
Mašinos kibirkščiuoja elektrinę tylą, o aš – myliu tave.
Chaosas grumiasi su griūtimi, o aš – myliu tave.
Vitrinos iškraipo refleksus ir kūnus, o aš – myliu tave.
Prekybos centruose susensta metai, o aš – myliu tave.
Visas miestas prasmenga nakty, o aš – myliu tave.*

Iš portugalų kalbos vertė ARVYDAŠ MAKŠTUTIS

LESZEK Szaruga

POLAND

Leszek Szaruga (real name Aleksander Wirpsza), poet, essayist, prose-writer, translator, lecturer at Warsaw University, was born in 1946 in Krakow. In the seventies and eighties of the last century he edited the underground editions *Puls*, and *Wezwanie*, and collaborated with the Polish departments of Western radio stations Free Europe, BBC, and Deutsche Welle. Since 1979 he has contributed to the monthly magazine *Kultura* (Culture) published in Paris, and is a member of the editorial board of the monthly magazine in Russian *Новая Польша* (New Poland). He has published over 20 books of essays and research, and 18 collections of poetry.

Jeszcze jedna epoka

*Dawniej epoki
następowały po sobie
w przyzwoitych
odstępach. Dziś
odstęp między epokami
są nieprzyzwoicie
krótkie.*

*Dawniej epoki
Trwały całą wieczność.
Dziś
nie potrafią
doczekać końca.
Człowiek
przeżywa teraz
kilka epok.*

LESZEK Szaruga

LENKIJĄ

Leszek Szaruga (tikr. Aleksander Wirpsza), poetas, eseistas, prozininkas, vertėjas, Varšuvos universiteto dėstytojas, gimė 1946 metais Krokuvoje. Praėjusio amžiaus aštuntame ir devintame dešimtmetyje redagavo pagrindinius leidinius *Puls* (*Pulsas*), *Wezwanie* (*Pašaukimas*), bendradarbiavo Vakarų radijo stočių „Laisvoji Europa“, BBC, „Deutsche Welle“ lenkų redakcijose. Nuo 1979 metų nuolat bendradarbiauja su Paryžiuje leidžiamu emigrantų mėnraščiu *Kultura* (*Kultūra*) ir yra mėnraščio rusų kalba *Новая Польша* (*Naujoji Lenkija*) redakcijos kolegijos narys. Išleido daugiau nei 20 mokslo ir eseistinių knygų bei 18 poezijos rinkinių.

Dar viena epocha

*Seniau epochos
eidavo viena po kitos
įprastiniais
tarpais. Nūnai
tarpai tarp epochų
yra neįprastai
trumpi.*

*Seniau epochos
trukdavo visą amžinybę.
Nūnai
nesugeba
sulaukti galo.
Žmogus
dabar pergyvena
kelias epochas.*

*Co pewien czas
słyszę lub czytam,
że nastła nowa
epoka. Nowe epoki
noszą teraz
nazwiska polityków.
Dawniej
miały nazwy
bardziej dostojne: epoka
lodowcowa, epoka
kamienna*

Licentia poetica

1.

*Największe niebezpieczeństwo
ukryte jest w bibliotekach. Trzeba
spalić stare gazety. Trzeba palić
gazety wczorajsze. Wczorajsza
prognoza pogody okazała się
prawdziwa. Okazała się
fałszywa. Już dzisiaj nie wiadomo
jak to w rzeczywistości
było. Już dzisiaj wiadomo że
było nie tak jak trzeba. Było
inaczej.*

*Tylko
teraźniejszość pozwala
trafnie odtworzyć przeszłość. Tylko
dziś możemy przewidzieć
co było wczoraj. Pamięć to
niesprawdzalny domysł.*

*Kas kuris laikas
išgirstu arba skaitau,
kad atėjo nauja
epocha. Naujos epochos
dabar vadinamos
politikų vardais.
Seniau
vadinosi
daug garbingiau:
ledynmetis, akmenis
amžius.*

Licentia poetica

1.

*Didžiausias pavojus slėpi
bibliotekose. Reikia sudeginti
senus laikraščius. Reikia deginti
vakarykščius laikraščius. Vakarykštė
orų prognozė buvo
teisinga. Buvo
klaidinga. Jau neaišku šiandien
kaip viskas iš tikrųjų
buvo. Jau šiandien aišku kad
buvo ne taip kaip reikia. Buvo
kitaip.*

*Tik
ši diena mums leidžia
tiksliai atkurti praeitį. Tik
šiandien nuspėti galim
kas buvo vakar. Atmintis
tai prielaida negalima įrodyti.*

*Największe niebezpieczeństwo
ukryte jest w poezji. Trzeba
zakazać wszystkich słów. Trzeba
wykluczyć nawet pauzy. Pauzy
są znaczące. Milczenie jest
znaczące. Trzeba zatem
zakazać milczenia.*

Zdarzenie

*To było w knajpie Centralna, z prawej strony Rynku
patrząc na wprost Pomnika. Przy stoliku pod oknem siedział
stary mężczyzna. Pił wódkę. Nagle wstał i powiedział:*

*Nie daję wam nadziei. Słońce
zasnęło w miedzi i noc
nas pochłonie. Miasto
się rozsypie. Mieszkańcy
zmienieni w ptaki
przelecą morza i góry. Kiedy
wrócą tutaj
i odbudują swe domy,
historia się powtórzy.*

*Gdy skończył mówić, upadł. Nikt nie śmiał się zbliżyć.
Jego ciało uległo gwałtownej przemianie. I gdy wreszcie
odleciał, wszyscy poczuliśmy, że ziemia w naszym mieście
poczęła dygotać.*

*To było już dość dawno. Większość powróciła. Lecz nikt o
tym nie mówi, a w kronikach Miasta widać wyrwane kartki.*

*Didžiausias pavojus slypi
poezijoje. Reikia
uždrausti visus žodžius. Reikia
panaikinti net pauzes. Pauzės
esti reikšmingos. Tylėjimas
esti reikšmingas. Vadinasi
reikia uždrausti tylėti.*

Ivykis

*Tai įvyko Centrinėje užėjoje, iš kairės pusės Turgaus
žiūrint, tiesiai priešais Paminklą. Už stalelio prie lango sėdėjo
pagyvenęs vyriškis. Gėrė degtinę. Staiga atsistojo ir tarė:*

*Nesuteikiu vilties jums. Saulė
užmigo varyje, naktis
praris mus. Miestas
grius. Gyventojai
pavirte paukščiais
jūras, kalnus perskeris. Kai
sugrįš čionai
ir atstatys savo namus,
istorija pasikartos.*

*Kai baigė kalbą, krito. Niekas nedrįso prisiartinti. Jo kūnas
staiga persimainė. Ir kai jis pagaliau nuskrido, visi pajutome,
kad žemė mūsų mieste ėmė virpėti.*

*Tai buvo jau gana seniai. Daugelis sugrįžo. Bet niekas apie
tai nekalba, o Miesto kronikose yra išplėstų puslapių.*

* * *

*Wiesz, że za horyzontem,
zawsze za horyzontem czeka twój
sobowtór, spowiednik, zbawiciel. Idziesz
ku niemu, słyszysz jego ciężki oddech
za plecami.*

Poezja

*Bo gdy już mówisz
w Tamtym Języku,
w którym nie wolno
milczeć, milcząc*

*w Tym Języku mówisz
zbyt wiele.*

Morgue

*Sonetem świat się kończy, wyciszeniem
Tych wszystkich gier i zabaw, w których życie
Pełnię osiąga. Wy w wierszu leżycie
Spełnieni. Der Tod was objął ramieniem*

*Ładu i formę nadał. Nie słyszycie
Wrzasku i furii świata. Wyniesieniem
Jest mowa ciszy. Reszta jest milczeniem
Zmarłych poetów. Pogodzeni śpicie.*

*Zimne czaszki i puste oczodoły,
Pęknięte serca i sztywne języki.
W jedna się łączą poetyckie szkoły,*

* * *

*Žinai, kad už horizonto,
visada už horizonto laukia tavo
dvynys, nuodėmklausys ir išganytojas. Eini
jo linkui, girdi jo sunkų kvėpavimą
už nugaros.*

Poezija

*Nes jeigu kalbi
Šia Kalba,
kuria negalima
tylėti, kai tyli*

*Šia Kalba, pasakai
per daug.*

Morgue

*Pasaulis baigias sonetu, atlėgo
Suteikiančios pilnatvės būčiai visos
Linksmybės, pramogos. Eilutėj tysot
Laimingi. O Der Tod ranka apglėbus*

*Suteikia formą jums. Pasaulio klyksmo
Ir įniršio negirdit. Pakylėta
Tylos kalba. O kitkas tēr poetų
Išėjusių tyla. Miegokit tykiai.*

*Kaukolės šaltos, akiduobių dykros,
Plyšusios širdys, nutirpę liežuviai.
Gramatikos poezijos mokyklos*

*Unieważniono prawa gramatyki.
Składnia rozkładu – oto wyraz goły
Niewyrażalnej życia dialektyki.*

Kropla

*Deszcz pada w wierszu. Na ulicy
światło słoneczne. Kropla słowa
odbija blask, zamyka w sobie
słoneczną kulę i opada*

*kropką na końcu strofy. W wierszu
chmury się nagle rozwiewają.
I błyszczy asfalt na ulicy
zalaney deszczem.*

Przed burzą

*Skrzy się krzyk w przestrzeni szklanej,
Kryształ skry wykrzesał z ciszy,
Echo miękko we mchu dyszy,
Więdną kwiaty na polanie.*

*Bekas z szumem z trzciny wystrzelił,
Bocian sunie jak szybowiec,
Mknie zamknięty w mgnieniu powiek
Odblask słońca. Z mglistej bieli*

*Świtu lśnienie lustra rzeki
Prześlizguje się po chmurze.
Nagle słychać grzmot daleki,*

*Grzechot gromu zabrzmiał w górze.
Ostrze ciszy dźwięki kosi
I na burzę się zanoszą.*

*Nepaiso dėsnių, metasi į krūvą.
Irimo sintaksė – paveikslas tikras
To, kas išreikšta niekada nebūvo.*

Lašelis

*Eilėraštyje lyja. Gatvė
saulės šviesa. Lašelis žodžio
atspindi tviskesį, pagavęs
saulės kamuolį, nukrinta*

*posmo gale tarytum taškas.
Eilėraštyje sklaidos debesys.
Žioruoja gatvės grindinys,
lietaus užlietas.*

Prieš audrą

*Tarp stiklų suplisko rikšmas,
Kibirkštį tylos įskėlė,
Ima vysti pievų gėlės,
Aidas samanose nyksta.*

*Šauna dubeltas iš pelkės,
Lyg skraidyklė sklendžia gandrai,
Akyje po mirksnio randas
Saulės spindulys, ir smelkias*

*Upė per rytinį rūką,
Su debesimis nubėga.
Griausmas nuskardi netrukus,*

*Dievo ratai rodo jėgą.
Tyluma garsus patiesia,
Ir audra jau netoliese.*

Koniec świata

*dochodzisz a to znaczy odchodzisz
latasz w trzepocie motyli i budzisz się
do snów i brak ci tchu słów
spadasz w przepaść odmawiasz
modlitwy zeznań powtarzasz
rytm skurczów i rozkurczów
kosmosu eksplodujesz a razem
z tobą cały
świat*

Echo

Joli Lothe i Piotrowi Lachmannowi

*Bieg wydarzeń ma w sobie coś symbolicznego,
Mówią politycy. Ich słowa kołują nad grobami
Pomordowanych. Rosną na tych mogiłach
Drzewa zapomnienia. Mają pobladłe liście,
Zetłale korony. Białe są usta polityków.*

*W amfiteatrach parlamentów
Brzmi echo słów Antygony.*

Pasaulio pabaiga

*ateini vadinas išeini
lakioji drugelių plazdesy ir bundi
į sapną ir pritrūksta tau kvėpavimo žodžių
krenti į bedugnę kalbi
maldas parodymų kartoji
ritmą kosmoso
traukulių sprogsti o kartu
su tavimi visas
pasaulis*

Aidas

Jolei Lothei ir Piotriui Lachmannui

*Įvykiuose yra kažkas simboliška,
Sako politikai. Jų žodžiai sukasi
virš nužudytųjų kapų, ant kurių auga
Užmaršties medžiai. Jų lapai pabalę,
sutrešę vainikai. Baltos politikų lūpos.*

*Parlamentų amfiteatruose
Antigonės žodžių aidas klajoja.*

Vertė RIMVYDAS STRIELKŪNAS

JAN Wagner
GERMANY

Jan Wagner, poet, translator and literary critic, was born in 1971 in Hamburg. Since 1995 he has lived in Berlin. He has published three volumes of poetry, *Probebohrung im Himmel* (2001), *Guerickes Sperling* (2004), and *Achtzehn Pasteten* (2007); and translated a book of selected poems by the American poet James Tate, and poems by Charles Simic, Simon Armitage, and Matthew Sweeney. Wagner has been awarded many prizes, including the Ernst Meister prize (2005) and the first Arno Reinfrank prize (2006).

champignons

*wir trafen sie im wald auf einer lichtung:
zwei expeditionen durch die dämmerung
die sich stumm betrachteten. zwischen uns nervös
das telegraphensummen des stechmückenschwarms.*

*meine großmutter war berühmt für ihr rezept
der champignons farcis. sie schloß es in
ihr grab. alles was gut ist, sagte sie,
füllt man mit wenig mehr als mit sich selbst.*

*später in der küche hielten wir
die pilze ans ohr und drehten an den stielen –
wartend auf das leise knacken im innern,
suchend nach der richtigen kombination.*

JAN Wagner
VOKIETIJA

Jan Wagner, poetas, vertėjas, literatūros kritikas, gimė 1971 metais Hamburge, nuo 1995-ųjų gyvena Berlyne. Išleido tris poezijos rinkinius: *Probebohrung im Himmel* (2001), *Guerickes Sperling* (2004) ir *Achtzehn Pasteten* (2007), sudarė ir išvertė amerikiečių poeto Jameso Tate'o rinktinę, Charles'o Simico, Simono Armitage'o, Matthew Sweeney eilėraščių. Apdovanotas daugeliu literatūrinių premijų, įskaitant Ernsto Meisterio premiją (2005) ir pirmąją Arno Reinfranko premiją (2006).

šampinjonai

*juos rasdavome miško proskynoj:
dvi ekspedicijos ryte tylėdamos
apžiūri viena kitą. tarp mūsų
nervingai zirzia uodų telegrafas.*

mano senelė garsėjo champignon farcis
receptu, kurį nusinešė kapuosna.
geri dalykai būna įdaryti
dažniausiai savimi, sakydavo jinai.*

*vėliau virtuvėj dėdavome prie ausies
grybus ir sukdavome kotą, laukdami
vos girdimo trakstelėjimo viduj,
ieškodami teisingos kombinacijos.*

* Šampinjonai, įdaryti koteliais (pranc.).

gaststuben in der provinz

*hinter dem tresen gegenüber der tür
das eingerahmte foto der fußballmannschaft:
lächelnde helden, die sich die rostenden nägel
im rücken ihrer trikots nicht anmerken lassen.*

Aus: *Probebohrung im Himmel*, Berlin Verlag, Berlin 2001

guerickes sperling

„...köstlicher als Gold, bar jeden
Werdens und Vergehens...“
- Otto von Guericke -

*was ist das, unsichtbar und doch so mächtig,
daß keine kraft ihm widersteht? der kreis
von bürgern rund um meister guericke
und seine konstruktion: die vakuumpumpe,
die auf drei beinen in das zimmer ragt,
vollendet und mit der obszönen grazie
der mantis religiosa. messingglanz,
die kugel glas als rezipient: hier sitzt
der sperling, der wie eine weingeistflamme
zu flackern angefangen hat – die luft
die immer enger wird. vorm fenster reifen
die mirabellen, summt die wärme, wächst
das gras auf den ruinen. an der wand
ein kupferstich vom alten magdeburg.
die unbeirrbarkeit der pendeluhr,
diopter, pedometer, astrolabium;*

provincijos užėigos

*už baro priešais duris
įrėminta futbolo komandos nuotrauka:
besišypsantys didvyriai, narsiai nepaisantys
surūdijusių vinių už nugaros.*

Iš *Probebohrung im Himmel*

guerickes žvirblis

„brangesnis už auksą,
nekintantis ir nenykstantis...“
Otto von Guericke*

*Kas tai, nematomas, bet toks galingas;
kas pergali visas jėgas? miestiečiai,
ratu apstoję meistrą guericke
ir jo konstrukciją: vakuumo siurbį,
kurs ant trijų kojelių stovi kambary,
toks tobulas ir nešvankiai grakštus
lyg mantis religiosa^{**}. žvilga
varis, stiklo rutulys, kurio viduj –
žvirbliukas, blėsčiojantis tartum
liepsnelė spirito lemputėj (oras,
jo vis mažėja). Dūzgia vasara,
už lango sirpsta slyvos, baigia
apaugt žole griuvėsiai. Graviūra
ant sienos su senuoju Magdeburgu
ir niekad nesutrinkanti švytuoklė,
lėšiukai, pedometas, astrolabijs,*

* XVII amžiaus Magdeburgo miesto burmistras ir mokslininkas, kuris pirmasis eksperimentiškai įrodė vakuumo buvimą.

** Vabzdys maldininkas (*lot.*).

der globus auf dem tisch, wo eben erst
neuseelands rückenflosse den pazifik
durchschnitten hat, und wie aus weiter ferne
das zähe trotten eines pferdefuhrwerks.
„dieser tote sperling“, flüstert einer,
„wird noch durch einen leeren himmel fliegen.“

smithfield market

was wir hier suchten, hier verloren glaubten?
wer weiß. erhellt hinter der abgelebten
fassade einer frühen morgenstunde
der alte markt, die halle, ihre stände
mit rohem fleisch beladen: über kisten
und tiefkühltruhen an der decke kreisten
die schwärme blanker haken. lose rippen,
im kilo billiger, in kleinen gruppen
die schlachter – rauchend, zeitung lesend, scherzend.
der plan aus blut auf ihren weißen schürzen
nicht zu entschlüsseln. plötzlich vis-à-vis
der abgetrennte schweinskopf hinter glas.
in seinen zügen auf den zweiten blick
zufriedenheit und so etwas wie glück.

Aus: Guerickses Sperling, Berlin Verlag, Berlin 2004

der mann aus dem meer

man findet ihn in einem frack aus salz
und sand. ein paß aus algen, ein ensemble
von heringsmöwen hinter ihm. der nebel.

gaublys (kur neseniai zelandijos
pelekas perrėžė pacifiką)
ant stalo, o toluomoje atkakli
dvikinkė bilsnoja gatvės grindinį.
kažkas pakuždomis: „šis miręs žvirblis
dar skries beorėje padangėje.“

smithfield market*

ko ieškom čia, ar esam ką pametę?
kažin. už paryčio fasado matos
turgavietė, senosios halės sienos,
stalai, sulinkę nuo šviežios skerdienos,
nuogų kablių virš šaldytuvų spiečiai
ir sukapotų šonkaulių kartečės.
urmu pigiau, imk kilą, apsimoka –
grupelėm mėsininkai laido juoką
ar sklaido spaudą, ar geležtes šluosto.
planai krauju ant jų baltų prijuosčių
neiššifruojami. paskui staiga
vitrinų kiaulės nukirsta galva.
joje iš antro žvilgsnio įskaitai
ramybę, dar kažką – gal laimė tai?

Iš Guerickses Sperling

žmogus iš jūros

jį rado apšvilksų fraku
iš sūrymo ir smėlio. dumblių pasas,
kirų ansamblis, rūkuose stypsas.

* Smitfildo turgus (angl.).

er spricht nicht, dafür läßt er am klavier die filz-
brandung hüpfen, durchs gehäuse wogen,
daß man erstaunt. die schweren epauletten
der hände, die sich auf die schultern legen;
die stunde ruhm, die ära der tabletten,

die nächte im herbst: auf den gängen treiben die pfleger
wie eisberge vorüber. in dem klinik-
garten unter den mauern ein geflacker
letzter blätter, aus dem alten schuppen,
an dem der efeu steigt, gedämpftes klingen
eines klaviers. man hält es für chopin.

der westen

der fluß denkt in fischen. was war es also,
das sergeant henley ihm als erster
entriß, die augen gelb und starr, die barteln
zwei schürhaken ums aschengraue maul,
das selbst die hunde winseln ließ?

die stromschnellen und ihre tobende
grammatik, der wir richtung quelle folgen.
die dunstgebirge in der ferne,
die ebenen aus gras und ab und zu
ein eingeborener, der amüsiert
zu uns herüberschaut und dann
im wald verschwindet: all das tragen wir
in adams alte karte ein, benennen
arten und taten. fieber in den muskeln
und über wochen die diät aus wurzeln
und gottvertrauen. unterm hemd die zecken
wie abstecknadeln auf der haut: so nimmt
die wildnis maß an uns.

jis nekalba, tik įsisupa bangų
klavišuos instrumento tokią griūtį,
net nustembi. bet rankų epoletai
nurimsta ant pečių, ir minutę
šlovės pakeičia epocha tablečių.

rudens naktis: ligoninės takeliais
tarytum ledkalniai dreifuoja sanitarai.
vien tik gebenės mažame sodely
teblyksi lapai. už pašiūrės sienos
pianinu kažkas vis pina, veria
baugščias gijas. sako, tai šopenas.

vakarai

upė galvoja žuvim. ką ji turėjo
galvoj, kuomet seržantas henlis pirmąją
ištraukė: geltonom pastėrusiom akim,
dviem plieno ūsais prie pilkų žiomenų,
kurią pamatę net šunys ėmė inkšti?

upės slenksčiai, pašėlus jų gramatika,
kuria mes sekėme link ištakų.
tolumoje – miglos kalnynai,
žolėtos lygumos, o kartais čiabuvis,
kuris linksmai nužvelgia mus ir vėl
pranyksta miškuose: visa tai įtraukiam
į senojo adomo žemėlapi,
įvardijam nutikimus
ir rūšis. raumenys karščiuoja,
nesibaigia šaknelių ir tikėjimo
dievu dieta. ant odos pūpso erkės
nelyg siuvėjo adatos: dykynė,
ji taip matuoja mus.

seltsames gefühl: die grenze
zu sein, der punkt, an dem es endet und
beginnt. am feuer nachts kreist unser blut
in wolken von moskitos über uns,
während wir mit harten gräten
die felle aneinander nähen, schuhe
für unser ziel und decken für die träume.
voraus das unberührte, hinter uns
die schwärmenden siedler, ihre charta
aus zäunen und gattern; hinter uns
die planwagen der händler,
die großen städte, voller lärm und zukunft.

(quittenpastete)

wenn sie der oktober ins astwerk hängte,
ausgebeulte lampions, war es zeit: wir
pflückten quitten, wuchteten körbewise
gelb in die küche

unters wasser. apfel und birne reiften
ihrem namen zu, einer schlichten süße -
anders als die quitte an ihrem baum im
hintersten winkel

meines alphabets, im latein des gartens,
hart und fremd in ihrem arom. wir schnitten,
viertelten, entkernten das fleisch (vier große
hände, zwei kleine),

schemenhaft im dampf des entsafters, gaben
zucker, hitze, mühe zu etwas, das sich
roh dem mund versagte. wer konnte, wollte
quitten begreifen,

koks keistas jausmas: būti siena,
tašką, kur viskas baigias ir prasideda.
naktim prie laužo mūsų kraujas sukas
uodų debesimis viršum galvų,
o mes aštriom kaulinėm ašakom
dygsniuojam kailius, antklodes sapnams
ir siuvame batus kelionės tikslui.
prieš mus – neliesta ir nekalta,
už mūsų – kolonistai su tvorų
ir aptvarų įstatymais; už mūsų –
prekiautojų furgonai,
didžiuliai miestai, triukšmo ir ateities pilni.

(svarainiai)

kai ant krūmų spalvis iškabindavo
apvalias girliandas, stodavo laikas:
skindavom svarainius, tempdavom gelsvus
kibirus plauti

į virtuvę. kriaušė arba obuolys,
tie prisirpsta saldūs kaip vaisiams dera,
tik ne tankmėje svarainis, kamputy
tolimiausiame

manojo raidyno, sodo lotynas,
kietas, keisto kvapo. juos ketvirčiavę,
kauliukus išpjaudavome (keturios
didelės, dvi mažos

rankos), šmėklos garuose sulčiaspaudės,
dėdavome cukraus, karščio, pastangų
kad burna jų neatmestų. kas gali,
nori jus suvokt,

*ihr gelee, in bauchigen gläsern für die
dunklen tage in den regalen aufge-
reicht, in einem keller von tagen, wo sie
leuchteten, leuchten.*

Aus: *Achtzehn Pasteten*, Berlin Verlag, Berlin 2007

*svarainiai, pilvotuose stiklainiuose
laukiantys tamsių dienų lentynose
rūsio gelmėse, kur jūs švytėdavot,
kur tebešvytėt.*

Iš *Achtzehn Pasteten*

Vertė LAURYNAS KATKUS

VIKTORAS *Rudžianskas*
LITHUANIA

Viktoras Rudžianskas, poetas, eseistas, gimė 1957 metais Čekiškėje (Kauno rajonas).

1993 m. baigė lietuvių filologijos studijas VU Kauno humanitariniame fakultete. Nuo 1987 metų dirba

žurnalistinį darbą. Šiuo metu – savaitraščio *Nemunas* vyriausiasis redaktorius.

Yra išleidęs 7 poezijos knygas.

Šal na. Eskiz as

*tau pritiktų ledo vėrinys
žvelgtų iš kaklo duobutės
žuvies paausnotos akys
pavasaris būtų šaltesnis negu pernai
arba pavasario nebūtų
ir vasaros
tik lede išalę jonvabaliai*

*kai graščiais pirštais nusisegtum vėrinį
po žiemos ateitų ruduo
su vaisinga žeme po obelimis
pilnatvės niežuliu saulės rezginyje
tik niekas nežinotų kas yra saulė*

*iš kaklo duobutės žvelgtų dvi tos pačios
žuvies paausnotos akys
visa padengdamos nesibaigiančia šalna*

VIKTORAS *Rudžianskas*
LITHUANIA

Viktoras Rudžianskas, poet, essayist, was born in Čekiškė, Kaunas region. He graduated from the Kaunas

Humanities department of Vilnius University where he studied Lithuanian philology in 1993. Since 1987

he has worked as a journalist, and is Editor-in-Chief of the culture weekly *Nemunas*. He has published 7

books of poetry.

Frost. An Outline

*a necklace of ice would become you
the gilded eyes of fish
would gaze out from the hollow in your neck
spring would be colder than last year
or summer
only glow-worms frozen in ice*

*when with elegant fingers you would unhook the necklace
after winter would come fall
with fertile ground beneath the apple trees
the itch of fullness in the tangle of sun
but no one would know what the sun is*

*those same two gilded eyes
of fish would gaze out from the hollow of your neck
covering all with unending frost*

štai ir šiandakt žvimbis už lango
šilkinis voratinklis
o Morfejas vėl neįkliuvo

neprisipildo išsekę miego šuliniai
karpau savo sielos atvaizdą
ir nesiruošiu griebtis jokio keršto

net kelionė ieškoti išmaldos duonos
netraukia –
kantrybės – kužda manyje
bekojis piligrimas – vien kantrybės –

ir butaforinius sapnus
skalau
tikra ugnis

tarpeklyje kur susijungia moters kojos
amžinai žydi sodai ir Sodas
norėčiau būti tarp rojų obuolių
tvinkčioti išsiveržiančiais mikrougnikalniais
Dievo užantyje
ten daugiausia
ištremtų neatgailaujančių maldininkų
bet šiandien nežinau kur paslėpti butelį su džinu
todėl norėčiau būti kadagio uoga
prisisiurbusia spiritinės ugnies
norėčiau būti oratorius
ugningąja kalba išvarantis
dvasią iš uogos

and tonight again the silken web
drones outside the window
and Morpheus again did not get caught

the depleted wells of sleep do not fill
I cut out an image of my soul
and do not prepare to grasp at any kind of vengeance

even the journey to search for the bread of charity
does not attract me –
patience – the legless pilgrim
in me whispers – only patience –

and window-dressing dreams
will be rinsed
by real fire

* * *

in the ravine where women's legs come together
forever blossom gardens and The Garden
I would like to be among the apples of paradise
to pulsate with erupting microvolcanoes
in God's bosom
there are mostly
exiled unrepentant palmers
but today I don't know where to hide the bottle of gin
that's why I'd like to be a juniper berry
having imbibed enough spirits' fire
I'd like to be an orator
with fiery speech driving
the spirit from the berry

*norėčiau galvą padėti ten kur daugiausia Dievo
ausyje tvinksetų prieš daugelį metų
iščias palikusi gyvybę
bet nepalikusi tuštumos
karpomos obelys atsinaujina kiekvieną pavasarį*

*o rožės raudonos
skaisčiai raudonos
krematorių burnos*

*sodininke
apkarpyk liepsnos
liežuvių*

*per daug klaidų
gandai
sugrįžta į šį pasaulį*

*minorinės lakštingalų
trelės
atvilioja naujuosius*

*dėlioja mozaiką
tarsi anapus lango
kvadratais išdailintą
gyvenimą*

*atsklinda lūpinės
armonikėlės
garsų medus*

*ir suriša
pauzes*

*I'd like to lay my head there where the life
that had left the womb
but had not left emptiness
pulsates most loudly in God's ear
pruned apple trees renew themselves each spring*

* * *

*and roses are red
brightly red
are the mouths of crematoriums*

*gardener
prune the tongues
of flame*

*too many terrible
rumors
return into this world*

*the nightingales' minor
trills
entice new ones*

*they lay out the mosaic
as if on the other side of the window
a life
divided into quarters*

*the honeyed sounds
of the harmonica
float in*

*and tie up
pauses*

*mauro
asiliukas iškišo šerkšnotą liežuvį
patiesė ant asfalto:
keletas valkatų juo nužengė
į sodą*

uždūzgė bitė asiliuko ausyje

*tuoj išsprogs smegenys
ir visos obelys*

*mauras čirkšt vytele – dega
žalčiukas nuo asiliuko
ausies ligi ausies:*

*tuksi svetima širdis
asiliuko liežuvio galiukyje*

*valkatos bičių kojėlėmis bėga į šaltį –
takeliu nuo ausies ligi ausies: neranda*

*mauro troškulys nulaižė šerkšnotas
obelis nuo asiliuko liežuvio ligi pat vytelės
geluonies*

Baltumas marmuro

1.

*Baltos Jūsų rankos o žodžiai –
dar baltesni marmuro gabalėliai
skriejantys – nuo prisirpusių vyšnių*

* * *

*the moor's
donkey stuck out its hoarfrosted tongue
laid it on the asphalt:
several vagrants walked on it
into the garden*

a bee buzzed in the donkey's ear

*soon brains will burst
and all the apple trees*

*the moor swished with a twig – the little snake
burns from the donkey's
ear to ear:*

*a foreign heart hammers
on the end of the donkey's tongue*

*the vagrants run on bee legs into the cold –
on the path from ear to ear: do not find it*

*the moor's thirst licked the hoarfrosted
apple trees from the donkey's tongue to the twig's
very core*

THE WHITENESS OF MARBLE

1.

*Your hands are white and your words –
still whiter chips of marble
flying – from lips the color of ripe*

spalvos lūpų – (atsiprašau
kelintas šiandien tūkstantmetis
prieš mūsų erą?) – pauzė

aš būsiu paklusnus ir tylėsiu:
juk žinote
niekada nepaliečiau mėnulio pusrutulių
savo rankomis ir neperskėliau vyšnios
kauliuko o Petrarką skaičiau kai
buvau kurčias ir aklas arba negimęs
todėl atmintinai žinau Jūsų sapną
o vis vien geidžiu jį išgirsti –
būsiu labai paklusnus

2.

Spindėjo dvi aukso raidės ant kristalinės
taurės o vyšnių likeris turnyro nugalėtojui
buvo pasaldintas Jūsų lūpomis –
na kodėl tylite?

o vyšnių likeris turnyro nugalėtojui
buvo pasaldintas Jūsų lūpomis...
štai kodėl turnyras – kaip niekada
krūvinas ir atkaklus – baigėsi naktį –
na netylėkite!

nesulaukusi turnyro pabaigos miegojote
gulbės pūkų pataluose ir sapnavote...
o turnyro nugalėtoją vedė ant ešafoto –
ramiai neprabudote

cherries – (forgive me
which millennium is this
before our era?) – pause

I'll be obedient and will be silent:
you know
that I've never touched the moon's half-circle
with my own hands and never cracked a cherry
stone but I read Petrarch when
I was deaf and blind or not yet born
that's why I know your dream by heart
and always long to hear it –
I'll be very obedient

2.

Two gold letters glowed on the crystal
goblet and cherry liquor for the tournament victor
was sweetened by your lips –
well, why don't you say something?

and cherry liquor for the tournament victor
was sweetened by your lips ...
that's why the tournament – bloodier
and more persistent than ever – ended at night –
well, say something!

not waiting for the tournament's end you slept
on swan down bedding and dreamed ...
and the tournament victor was brought onto the scaffold –
and you did not wake

*Jūsų sapnas tebuvo nedidelė tiesa
kadų kadais perskaityta išminčių knygose
ir sudeginta šiaurinėje širdies žvaigždėje*

*tik nugalėtasis ligi šiol tiki: sapnas
ir tik sapnas jį įamžins marmuro dulkėje –
Jūs galėtumėte jį nuraminti!*

Būsimojo tvano fragmentas

*Vandenynai išraižyti sausros zonomis:
Mes mylimės tarp koralų ir kriauklių,
Apsupti saulės nugražtų ryklių
Kaulų. Mes mylimės, tarsi dėtume
Akmenį
Kertinį būsima jam miestui, kurį kada nors
Užlies žvangantys priešai, apsiginklavę
Ietimis ir neapykanta. Jų akyse ir ant skydų
Atsispindės:
Mes mylimės,
Kaip vergai, netilpę į nuskendusį laivą,
Kaip luošiai, kurie nieko daugiau nebeturi!
O kai vandenys grįš, ryklių kaulai apaugs
Raumenimis, mes mylėsime virstę
Delfiniais.*

*Your dream was a small truth
once upon a time read in wise men's books
and burned in the heart's north star*

*only the loser to this day believes: a dream
and only a dream will immortalize him in marble dust –
you could calm him down!*

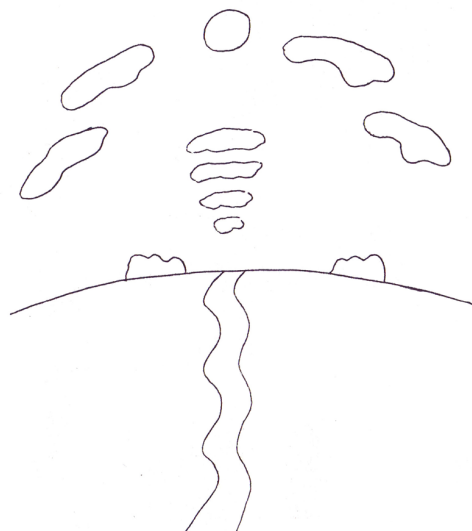
A Fragment of the Coming Flood

*Oceans engraved with zones of drought:
We make love among the corals and cockles,
Surrounded by the sun-gnawed bones
Of sharks. We make love as if laying
A corner
Stone for a future city, which some day
Will be flooded by clanging enemies armed
With spears and hatred. In their eyes and on their shields
Will be reflected:
We make love
Like slaves not fitting into the sunken ship,
Like the lame who have nothing else!
And when the waters return, the sharks' bones will grow over
With muscles and we'll make love having turned into
Dolphins.*

grafika: šamanas („pavasaris, bet niekas dar neparskrenda“) / foto: vaidotas digimas („sfumato“)

in memoriam **mantas gimžauskas** 1976–2007

MG'96

GRAŽIAI SUDAINUOTA REMIO DAINA

in memoriam **remigijus audiejaitis** 1972–2007

grafika: **tanaka**

foto: **gintaras žilys**

Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų ir mūsų pastebėtų poezijos knygų bibliografija/
The Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August and noticed by us

Originalioji poezija / Poetry:

- Vytautas Štusauskas. *Sunki tiesa*. Kaunas, *Rovilnė*, 2006.
- Vytautas Čepiauskas. *Atsiverk į mane*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2006.
- Vytautas Landsbergis. *Istorijos blyksniai: lyrika ir epas*. Vilnius, *Versus aureus*, 2006.
- Saulius Kriaučiūnas. *Gyvenimui*. Vilnius.
- Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, 2006.
- Vacys Reimeris. *Širdis prapuolus dienų atoluos...* Vilnius, *Žuvėdra*, 2006.
- Dalia Bielskytė. *Raudona*. Klaipėda, S. Jokužio leidykla-spaustuvė, 2006.
- Pagavau Žagarės poezijos paukštę* [sud. Vida Paulauskienė, Asta Gedžienė]. Kaunas, *Arx Baltica*, 2006.
- Almis Grybauskas. *Apžvalgos spiralė*. Vilnius, *Homo liber*, 2006.
- Dalia Jazukevičiūtė. *Imperijos moteris*. Vilnius, *Baltų lankų* leidyba, 2006.
- Romas Daugirdas. *Laisvas kritimas*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2007.
- Arūnas Šatkus. *Kalbėjimai į tylą*. Šiauliai, *Šiaurės Lietuva*, 2006.
- Marius. *Penki sonetai*. Vilnius, *Eterio zona*, 2006.
- Vacys Reimeris. *Vakarė grįžta Aušrine*. Šiauliai, *Saulės delta*, 2006.
- Nejolė Laukavičienė-Širvinskaitė. *Sentimentai, meilės žinutės SMS telefonu*. Vilnius, *Asveja*, 2006.
- Vytautas Kirkutis. *Ad Ventus*. Vilnius, *Žuvėdra*, 2006.
- Janina Jovaišaitė. *Artemidės ženkle*. Šiauliai, *Lucilijus*, 2006.
- Alma Karosaitė. *Meilės vakaro rankraštis*. Vilnius, *Žuvėdra*, 2006.
- Vytautas Rubavičius. *Verstas*. Kaunas, *Kitos knygos / Vario burnos*, 2006.
- Stasė Lygutaitė-Bucevičienė. *Amžinas esi, kol gyveni*. Vilnius, *Homo liber*, 2006.
- Aidas Marčėnas. *Eilinė*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.
- Valdas Daškevičius. *Misterija*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.
- Benediktas Januševičius. *0+6. Eilėraščiai-daiktai*. Kaunas, *Kitos knygos / Vario burnos*, 2006.
- Gytis Norvilas. *Skėrių pusryčiai*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.
- Vitolis Trušys. *Už horizonto*. Šiauliai, *Šiaurės Lietuva*, 2006.
- Antanas A. Jonynas, Mikalojus Vilitis. *Paskutinės dienos Itakėje*. Vilnius, *Tyto alba*, 2007.

- Skaidrius Kandratavičius, Ramūnas Jaras. *((De)generuotos nrg) sangriuva*. Kaunas, *Kitos knygos*, 2007.
- Antanas A. Jonynas. *Ošiantis peizažas*. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2007.
- Ramutė Skučaitė. *Varinis angelas*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.
- Alicija Valentukevičiūtė. *126 užkalbėjimai*. Vilnius, *Ciklonas*, 2006.
- Giedrė Bulotaitė. *Smilgų bėgimai*. Vilnius, Vilniaus menininkų „Plekšnės“ klubas, 2006.
- Mindaugas Valiukas. *Dambrelis*. Vilnius, *Apostrofa*, 2006.
- Poetinis Druskininkų ruduo / Druskininkai Poetic Fall* [sud., red. Kornelijus Platelis]. Vilnius, *Vaga*, 2006.
- Elena Mezginaitė. *Mano senas drauge* [sud. Valdas Kukulas ir Jonas Strielkūnas]. Panevėžys, *Amalkeros leidyba*, 2006.
- Dovilė Zelčiūtė, Algimantas Aleksandravičius. *Stotys / Stations* [poezija, fotografija]. Kaunas, *Jotema*, 2006.
- Daiva Molytė-Lukauskienė. *Baltas kvadratas juodame fone*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.
- Agnė Majauskaitė. *Būti truputį*. Kaunas, Marijonų talkininkų centras, 2006.
- Diana Paklonskaitė. *Gilaus mėlynumo*. Kaunas, savaitraštis *Nemunas*, 2006.
- Stasys Bulzgis. *Ar ne tau į veidą pučia vėjas*. Šiauliai, *Saulės delta*, 2006.
- Mykolas Sluckis. *Baltam glėby*. Vilnius, *Žuvėdra*, 2006.
- Aleksandras Žalys. *Laiškai*. Klaipėda, Klaipėdos universiteto leidykla, 2006.
- Liūnė Sutema. *Tebūnie*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.
- Jonas Juškaitis. *Tolimos dainos*. Vilnius, *Homo liber*, 2006.
- Robertas Danys. *Dvylika meilės paukštelių*. Vilnius, *Sapnų sala*, 2006.
- Aldona Ruseckaitė. *Bėk, kiele, bėk*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2006.
- Emilija Liegutė. *Bučiuoju smilkinį*. Kaunas, *Arx Baltica*, 2007.
- Luana Stebulė. *Vėluojantys*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2006.
- Juozas Macevičius. *Atsisveikinimas*. Vilnius, *Kronta*, 2006.
- Mindaugas Kazbaris. *Brūkšniniai kodai*. Klaipėda, *Druka*, 2006.
- Владимир Трохимов. *Девятый вал*. Klaipėda, *Druka*, 2006.
- Henrikas Radauskas. *Visi eilėraščiai* [sud. Aleksandras Žalys]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.
- Jonas Liniauskas. *Voverės ir kitos būtybės*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.
- Vytautas Vilimas Skripka. *Mažoji rinktinė*. Vilnius, *Homo liber*, 2007.
- Vladas Jūra Vaitkevičius. *Pilnatis*. Šiauliai, *Šiaurės Lietuva*, 2007.

Sigitas Geda. *Daugiau nevaidsinsiu Sofoklio*. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2006.

Gasparas Aleksa. *Giedantis rupūžys*. Kaunas, savaitraštis *Nemunas*, 2007.

Atiduok mane debesiui [VIII Molėtų jaunųjų literatų kūrybinės stovyklos dalyvių kūryba. Sud. Vytautas Kaziela]. Utena, *Kintava*, 2007.

Nijolė Stunskaitė-Vilkė. *Moteris, kurią myli strazdai*. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2007.

Neringa Masilionytė. *Upių tiltai*. Vilnius, *Baltijos kopija*, 2007.

Arvydas J. Galginas. *Iš niekur atėjau* [sud. Albinas Bernotas]. Vilnius, *Logotipas*, 2007.

Kazys Bradūnas. *Paberti grūdai*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006.

Vytautas P. Bložė. *Papildymai*. Vilnius, *Vaga*, 2006.

Jonas Jackevičius. *Vabalas smegeninėje/ A bug in the brain*. Vilnius, *Vaga*, 2007.

Bronius Gražys. *Delnai*. Klaipėda, S. Jokužio leidykla-spaustuvė, 2006.

Jurga Ivanauskaitė. *Odė džiaugsmui*. Vilnius, *Tyto alba*, 2007.

Arnas Ališauskas. *Rentgeno nuotraukų albumas*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2007.

Rimgaudas Valentinas Graibus. *Meilės temperatūra*. Vilnius, *Trys žvaigždutės*, 2007.

Janina Jovaišaitė. *Saulėgrąžų veidrodžiai*. Šiauliai, *Baltasis povas*, 2006.

Poezijos pavasaris [sud. Valdas Daškevičius, Agnė Biliūnaitė]. Vilnius, *Vaga*, 2007.

Meilė Kudarauskaitė. *Tik valandos gėlėta skiautė*. Klaipėda, *Libra Memelensis*, 2007.

Gintaras Bleizgys. *Žiema, ruduo, vasara*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2007.

Vytautas V. Landsbergis. *Debesys, panašūs į žmones*. Kaunas, *Mijalba*, 2007.

Birželio sodai’06: [tarptautinės poezijos šventės „...ir saulas diementas žėruos...“ dalyvių kūrybos almanachas]. Utena, *Kintava*, 2007.

Nijolė Kliukaitė. *Tarp*. Klaipėda, *Libra Memelensis*, 2007.

Inara Lopetaitė. *Meilė neturi kainos*. Vilnius, *Mintis*, 2007.

Algimantas Mikuta. *Šeško šokis*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2007.

Julija Švabaitė-Gylienė. *Ant vėlių suolelio*. Kaunas : *Į laisvę* fondo Lietuvos filialas, 2007.

Irena Jacevičienė-Žukauskaitė. *Amžinoji ugnis*. Kaunas, *Spindulys*, 2007.

Benediktas Januševičius. *Raugintu krauju*. Vilnius, *Naujoji Romuva*, 2007.

Judita Vaičiūnaitė. *Dulkėtą Kauno saulė*. Vilnius, *Versus aureus*, 2007.

Vertimai / Poetry in translation:

Robert Bringhurst. *Kvėpuoti pėdomis* [iš anglų kalbos vertė ir sudarė Kornelijus Platelis]. Vilnius, *Versus aureus*, 2007.

Omaras Chajamas. *Rubajatai* [vertė Linas Broga]. Vilnius, *Tiamata*, 2006.

Herman Lenz. *Gal gyvensi toliau akmeny* [iš vokiečių kalbos vertė Antanas Gailius]. Vilnius, *Aidai*, 2006.

Christianas K. Narkiewiczzius-Laine. *Baltiškos valandos / Baltic hours*. [iš anglų kalbos vertė Eugenijus Ališanka]. Vilnius, *Baltų lankų* leidyba, 2006.

Šias knygas iš bendrojo aruodo išlesiojo ir čionai pagatavojo / Compiled by R I Č A R D A S Š I L E I K A

2006-ŲJŲ POETINIO DRUSKININKŲ RUDENS AIDAI
ECHOES OF DRUSKININKAI POETIC FALL 2006

Festivalyje dalyvavo virš 110 poetų, kritikų, leidėjų, iš jų 24 iš užsienio. Almanachas išėjo laiku, jį tradiciškai sudaro dvi dalys: šiemet pristatomi poetai ir pernykščio festivalio aidai. Visi poetai, kurių eilėraščiai buvo skelbti almanache, juos skaitė pagrindiniuose renginiuose: **Elena Karnauskaitė** (Lietuva), vertė Jonas Zdanys; **Anna Auzinia** (Latvija), vertė Erika Drungytė; **John Barnie** (Velsas), vertė Palmira Mikėnaitė ir Antanas A. Jonynas; **Bengt Berg** (Švedija), vertė Liana Ruokytė; **fs** (Estija), vertė Danutė Sirijos Giraitė; **Aidas Marčėnas** (Lietuva), vertė Laima Sruoginis; **Rody Gorman** (Škotija), vertė Kornelijus Platelis; **Maria Grech Ganado** (Malta), vertė Eugenijus Ališanka; **Ryszard Krynicki** (Lenkija), vertė Antanas Gailius; **Klaus-Jürgen Liedtke** (Vokietija), vertė Antanas Gailius; **Edita Nazaraitė** (Lietuva/ JAV), vertė Edita Nazaraitė/Anna Mioduchowska; **Njordur P. Njardvik** (Islandija), vertė Jurgita Marija Abraitytė; **Frank Norten** (Vokietija), vertė Antanas A. Jonynas; **Siargej Prylucky** (Baltarusija), vertė Vladas Braziūnas; **Boel Schenlaer** (Švedija), vertė Ramunė Dambrauskaitė-Muralienė; **Gintaras Patackas** (Lietuva), vertė Jonas Zdanys; **Harry Smith** (JAV), vertė Agnė Biliūnaitė; **Pia Tafdrup** (Danija), vertė Giedrius Tamaševičius; **Jūri Talvet** (Estija), vertė Danutė Sirijos Giraitė; **Triztan Vindtorn** (Norvegija), vertė Nora Strikauskaitė; **Rolandas Rastauskas** (Lietuva), vertė Edita Page (Petrauskaitė). Festivalis prasidėjo lenkų poeto Ryszardo Krynickio skaitymais Lenkų institute (vedė Algis Kalėda) ir kitą dieną – Vilniaus universitete. Ketvirtadienį užsienio svečiai atvyko į Druskininkus.

Šiometinis festivalis buvo skirtas medžiui. Tai ne tik viena iš stichijų pagal kinų tradiciją, bet ir paties PDR logotipas – medis, mėtantis eilėraščių prirašytus lapus, nes pats festivalis radosi kaip krantančių lapų šventė. Todėl galima sakyti, jog medis – tai pagrindinis PDR simbolis, titulinė jo tema. Vietoje tradicinės teorinės konferencijos surengėme perpus trumpesnę pokalbį „Poezija teberašoma?“ apie poezijos naujienas Lietuvoje ir šalyse, iš kurių sulaukėme svečių. Po to vyko Ilzės Butkutės ir Luko Miknevičiaus vadovaujami jaunųjų poezijos skaitymai, kuriems anksčiau Druskininkuose neatsirasdavo patogaus laiko; galerijoje „Sofa“ buvo atidaryta Benedikto Januševičiaus konkrečiosios poezijos paroda.

Visa kita Druskininkų ir Vilniaus programa keitėsi nedaug – vyko visi tradiciniai renginiai: du poezijos vakarai, kuriuos vedė Sara Poisson/ Gerardo Beltranas ir Erika Drungytė/ Leszekas Engelkingas, per metus išėjusių knygų pristatymas (vedė Virginijus Gasiliūnas), kameriniai (Vedė Alis Balbierius ir Julius Keleras)

The XVII International Literary Festival *Druskininkai Poetic Fall* took place on October 4 – 9, 2006, and was highly successful. More than 110 poets, literary critics, and publishers took part in the event. The annual anthology of the DPF was published for the festival. It is composed of its traditional two parts: the year's featured poets and echoes from the previous festival. We presented in it all our international guests translated into Lithuanian and five Lithuanian poets translated into English: **Elena Karnauskaitė** (Lithuania), translated by Jonas Zdanys; **Anna Auzinia** (Latvia), translated by Erika Drungytė; **John Barnie** (Wales), translated by Palmira Mikėnaitė ir Antanas A. Jonynas; **Bengt Berg** (Sweden), translated by Liana Ruokytė; **fs** (Estonia), translated by Danutė Sirijos-Giraitė; **Aidas Marčėnas** (Lithuania), translated by Laima Sruoginis; **Rody Gorman** (Scotland), translated by Kornelijus Platelis; **Maria Grech Ganado** (Malta), translated by Eugenijus Ališanka; **Ryszard Krynicki** (Poland), translated by Antanas Gailius; **Klaus-Jürgen Liedtke** (Germany), translated by Antanas Gailius; **Edita Nazaraitė** (Lithuania), translated by Edita Nazaraite/Anna Mioduchowska; **Njordur P. Njardvik** (Iceland), translated by Jurgita Marija Abraitytė; **Frank Norten** (Germany), translated by Antanas A. Jonynas; **Siargej Prylucky** (Belarus), translated by Vladas Braziūnas; **Boel Schenlaer** (Sweden), translated by Ramunė Dambrauskaitė-Muralienė; **Gintaras Patackas** (Lithuania), translated by Jonas Zdanys; **Harry Smith** (USA), translated by Agnė Biliūnaitė; **Pia Tafdrup** (Denmark), translated by Giedrius Tamaševičius; **Jūri Talvet** (Estonia), translated by Danutė Sirijos-Giraitė; **Triztan Vindtorn** (Norway), translated by Nora Strikauskaitė; and **Rolandas Rastauskas** (Lithuania), translated by Edita Page (Petrauskaitė). The festival started with readings by Polish poet Ryszard Krynicki (moderator Algis Kalėda) at the Polish Institute on Wednesday, October 4, and at Vilnius University the next day. Our guests from abroad arrived in Druskininkai on Thursday.

Last year we concluded our cycle of festivals related to the elements, having dedicated the final one to Earth. This year we decided to “put to work” one more element, following Chinese tradition – Wood. All the more so because the DPF logo is a tree, dropping pages filled with poetry, and the festival itself was created as a holiday of falling leaves. That's why it is possible to say that the tree is the principal symbol of DPF, its title theme. In place of the traditional theoretical conference we arranged for a shorter discussion about new directions in poetry in Lithuania and in those countries from which we are awaiting guests. The

ir naktiniai skaitymai (vedė Indrė Valantinaitė, Alvydas Šlepikas ir Rolandas Rastauskas, užsienio svečių ir laureatų kūrybos pristatymas Vilniuje, Šv. Kotrynos bažnyčioje (vedė Erika Drungytė ir Kerry Shawn Keysas) ir vakaras Užupio kavinėje (vedė Antanas A. Jonynas). Penktadienio naktiniai skaitymai „Vieno eilėraščio naktis“ (vedė Alvydas Šlepikas) vyko lauke prie „Širdelės“. Šeštadienio rytą „Dainavos“ kieme prie laužo „Medžių naikinimo akcijai“ ir poezijos rašymui ant tvoros vadovavo Ričardas Šileika, o *rengai* – Lukas Miknevičius.

Jotvingių premija atiteko Kęstučiui Navakui už eilėraščių rinkinį *Ispėtos fleitos*, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006. Jaunojo Jotvingio premija apdovanotas Vytautas Dekšnys už eilėraščių rinkinį *Iszimtys*, *Vario burnos* ir *Kitos knygos*, Vilnius, 2005, bei lenkų poetų eilėraščių vertimus į lietuvių kalbą.

Anoniminį vieno eilėraščio konkursą laimėjo: 1. Kornelijus Platelis; 2. Pia Tafdrup (Danija), vertė Giedrius Tamaševičius; 3. Donatas Petrošius; 4. Maria Grech Ganado (Malta), vertė Eugenijus Ališanka; 5. Agnė Biliūnaitė; teminį – „Poezijos medis – pasaulio medis“: 1. Donatas Petrošius; 2. Gintaras Patackas; 3. Antanas A. Jonynas; ir nerimtąjį – „Žodis suteikiamas Buratinui“: 2. Antanas A. Jonynas; 3. Tomas Taškauskas, – pirmosios vietos vertintojai nutarė neskirti.

Kornelijus Platelis

discussion was moderated by Laurynas Katkus. Afterwards, we had readings of poetry by younger Lithuanian poets (moderated by Ilzė Butkutė and Lukas Miknevičius), which earlier had taken place in Vilnius because there was not sufficient convenient time for them in Druskininkai. Later a poetry-art exhibition by Benediktas Januševičius was opened at the art gallery *Sofa*.

The rest of the program in Druskininkai and in Vilnius did not change too much; all of the traditional activities took place: two poetry evenings moderated by Sara Poisson – Gerardo Beltrán and by Erika Drungytė – Leszek Engelking; the presentation of books published during the year moderated by Virginijus Gasiliūnas; chamber (moderators Alis Balbierius and Julius Keleras) and night (moderators Indrė Valantinaitė, Alvydas Šlepikas, and Rolandas Rastauskas) readings; the presentation of work by guests from abroad and prize winners in Vilnius at St. Catherine's Church, moderated by Erika Drungytė and Kerry Shawn Keys; and the evening in the Užupis Café moderated by Antanas A. Jonynas. Friday's night readings – “The Night of the Single Poem” – took place outside *Café Širdelė* and was moderated by Alvydas Šlepikas. Saturday morning in the *Dainava* courtyard the “Act of Destroying Trees” and the performance of wall writing took place, moderated by Ričardas Šileika.

The *Yotvingiai Prize* was awarded to Kęstutis Navakas for his collection of poems “Atspėtos fleitos,” Lithuanian Writers' Union Publishers, 2006. The *Young Yotvingian's Prize* went to Vytautas Dekšnys for his collection of poems “Iszimtys,” published by Vario burnos and Kitos knygos, Vilnius, 2005, and for his translations of Polish poetry into Lithuanian.

The following anonymous contests were held: a single poem; *The Tree of Poetry* – *The Tree of the World*; and the humorous: *Pinocchio, the floor is yours*. Our guests from abroad took part in the competitions, with Lithuanian translations of their work. Results of the competition of one anonymous poem were: 1. Kornelijus Platelis; 2. Pia Tafdrup (Denmark), translated by Giedrius Tamaševičius; 3. Donatas Petrošius; 4. Maria Grech Ganado (Malta), translated by Eugenijus Ališanka; and 5. Agnė Biliūnaitė. The results of the competition *The Tree of Poetry* – *The Tree of the World* were: 1. Donatas Petrošius; 2. Gintaras Patackas; and 3. Antanas A. Jonynas. And, the results of the competition *Pinocchio, the floor is yours* were: 1. the Jury decided not to award a 1st place prize; 2. Antanas A. Jonynas; and 3. Tomas Taškauskas.

Kornelijus Platelis

Kęstutis Navakas

Kęstutis Navakas, poetas, eseistas, prozininkas, vertėjas, kritikas, gimė 1964 metais Šeimyniškiuose (Utenos r.); 1982 baigė vidurinę mokyklą Kaune. Dirbo knygyno-klubo „Septynios vienuolė“ Kaune direktorium, Lietuvos televizijos laidų apie knygas ir jų autorių vedėju. Išleido eilėraščių rinkinius: *Krintantis turi sparnus* (1988), *Pargriautas barokas* (1996), *Žaidimas gražiais paviršiais* (2003). Išvertė vokiečių poezijos, parašė straipsnių bei recenzijų. Jotvingių premija jam paskirta už eilėraščių rinkinį *Atspėtos fleitos* (Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006).

Ką tik

o jeigu nieko neveikčiau? gal tada
laikas stotų ir jo liūdnumas liautųs

Hölderlinas pro savo bokšto langą šypsotųs
ir Baskervilių šuo ramiai sulaižytų ugnį

jei į nieką nežvelgčiau: neskubėčiau nieko
suvokti: gal kambariai kas rytą liautųs kartotis

į vamzdžius grįžtų kulkos ir džipų
benzinas vėl susigertų į gręžinius

: tu atsigręžtum duryse ir už tavęs
gatvėje nutiltų mašinos kregždės ore pakibtų

arbatos lašas ant fajanso pagautų šviesos
kurioje stovėtum žvelgdama akies ketvirčiu

aš nieko nekalbėčiau nieko negalvočiau
viskas kas mano – būtų jau padaryta

Kęstutis Navakas

Kęstutis Navakas, poet, essayist, translator, and literary critic, was born in 1964 in Šeimyniški, Utena District. He lives in Kaunas. He has worked as the manager of a bookstore and as the host of a TV program on books and writers. He has published four collections of poetry and one of short stories, a book of essays, and translations of poetry from German. He also has written articles and critical studies. He was awarded the Yotvingiai Prize for his collection of poems *Atspėtos fleitos* (*Guessed Flutes*), Vilnius, Lithuanian Writers' Union Publishers, 2006.

Just Now

and if I did nothing? perhaps then
time would stop and its sadness would end

Hölderlin would smile from his tower window
and the Baskerville hound would calmly lick flame

if I looked at nothing: I wouldn't hurry to perceive
anything: perhaps the rooms each morning would stop repeating themselves

bullets would return into gunbarrels and the Jeeps'
gasoline would be reabsorbed into drilled holes

: you would turn around in the doorway and beyond you
in the street cars would quiet swallows would cling to the air

a drop of tea on the faience would catch the light
in which you'd stand watching with a quarter of an eye

I would say nothing would think nothing
everything that was mine would already be done

*: bet! skaitomą knygą ką tik užverčiau
nebaigtą: taip ji prasitęs į rytojų*

*nešdamasi ir mus: ir lašas nusileis
puodeliu ir kregždės atkels vartus*

*už kurių ištirpsi: nors ką tik – ką tik
apleidai mano laiką nespėjusį*

mumyse sustoti

JAUNOJO JOTVINGIO PREMIJOS LAUREATAS

244

Vytautas Dekšnys (žr. psl. 86)

VIENO ANONIMINIO EILĖRAŠČIO KONKURSO I VIETA

Kornelijus Platelis

S e k a m a s

*Atsigrįžęs matydavau pėdsakus –
viena koja žmogaus, kita – paukščio.*

*Ne, ne, čia nieko bendra
su tais romantiškais svaičiojimais,
kuriais, kaip manoma, dera kimšti poeziją.
Abi mano kojos normalios: kairė, dešinė.*

*: but! I would close the book I was reading
unfinished: that's how it would continue to tomorrow*

*carrying us as well: and the drop will move slowly
down the cup and swallows will open the gates*

*beyond which you will melt: though just now – just now
you abandoned my time which had not yet managed*

to come to an end in us

Translated by JONAS ZDANYŠ

YOUNG JOTVINGIAN'S PRIZE WINNER

245

Vytautas Dekšnys (see page 86)

COMPETITION OF ONE ANONYMOUS POEM. I PLACE

Kornelijus Platelis

F o l l o w e d

*Looking back over my shoulder I'd see footprints –
One foot human, the other a bird's.*

*No, there's nothing in common here
with those romantic gibberings
with which, as is supposed, it's proper to stuff poetry.
Both of my feet are normal: left, right.*

Vadinasi – sekamas. Kas jis?
Ėmiau studijuoti ornitologiją.
Pasirodo – tai pėdsakas sakalo (liekantis
šalia mano pėdos ant smėlio,
šaligatvio plokštės, asfalto, pagalvės,
šalia kilimėlio prie durų, prie lovos,
ant atminties likučių, ant to, kas buvo).
Horai, čia tu vaikaisi
vargšą triušėlį po senkančio smėlio dykumą –
Viena koja žmogaus, kita – paukščio?

Dievai niekada neatsako.
Tu tai padarai už juos.

It means I'm being followed. Who is it?
I began to study ornithology.
It seems it's the footprint of a falcon (remaining
alongside my foot in the sand,
on the slab of sidewalk, asphalt, pillow,
alongside the rug by the door, near the bed,
on the remains of memory, on that which was).
Horus, is it you hunting
the poor rabbit through the desert of shallowing sand
one foot human, the other a bird's?

The gods never answer.
You do it instead.

Translated by JONAS ZDANYŠ

246 VIENO ANONIMINIO EILĖRAŠČIO KONKURSO II VIETA

Pia Tafdrup

Danija

Medžioklės sezonas

Medžioklinis šautuvas ant lentynos
už kepurių eilės
civilizuotam naudojimui.
Ne į liūtus, sėlinančius šen ten
ar tykančius už akmeninių pilkapių.
Mes šaudėme
į tabaluojančias konservų dėžutes,
pakabintas ant obelių,
treniravomės taip,
kad neluošintume gyvūnų,
kaukiant kaimo šunims.

Pia Tafdrup

Danemark

Season for Game Hunters

The hunting rifle lies on the hat-stand
behind the row of headgear
for civilized use.
It wasn't lions that crept around
or hid behind the dolmen.
We fired at
tin cans, which dangling
hung down from the apple trees,
practiced
so as not to maim the creatures,
while the dogs howled in the village.

COMPETITION OF ONE ANONYMOUS POEM. II PLACE

Atatrankos smūgis
buvo per daug stiprus
merginos pečiui...
Mano žvilgsnis – medžiotojos,
bet nusprendžiau
taikytis į ką kita.
Žvėriena tebus žvėriena,
apkabinu tave
aštriais daiktais,
prarandu, ką turiu,
bet už tai gaunu kai ką vertinga,
nors nežinau,
kas tai –
tačiau vis laukiu ir laukiu,
ir bijau
– kaip kitaip įsidrąsinčiau?
Oras pilnas spazmų
ir klyksmo, purvas – išmatų.

Iš danų kalbos vertė GIEDRIUS TAMAŠEVIČIUS

VIENO ANONIMINIO EILĖRAŠČIO KONKURSO III VIETA

Donatas Petrošius

Klaidinantys judesiai

baltame stačiakampyje tuštuma yra
kietesnis varžovas už
kalbos komisiją už visus
žodžius kurių nežinodavai
neturėdavai formos leidžiančios taikliai smūgiuoti į

But the kick from the rifle-butt
was too brutal
against a girl's shoulder...
I had a hunter's eye,
but decided to aim
at something else.
I let game be game,
cuddle you diagonally
with sharp objects,
I lose what I have,
but receive something costly in return,
though I don't know
what it is –
but wait and wait
and am afraid
– how else would I gather courage?
The air is full of wings
and cries, a mud of excrements.

Translated by DAVID MCDUFF

COMPETITION OF ONE ANONYMOUS POEM, III PLACE

Donatas Petrošius

Misleading Movements

in the white rectangle emptiness is
a greater rival than
the language commission than all
the words you did not know

250
kryžiažodžių tinklą ar sumanumo nepapulti į nuošales
A4 aikštėse ar ankštuose pradinių klasių pratybų
sąsiuvinuose kur negrabiai įsiverždavai juodai mėlynu
rašalo tašku iš sulūžusio parkerio
kada rausva sugeriamojo popieriaus
spaustuko skiautės kortele pats sau teisėjas
mėgindavai įvesti tvarką šalinti lauk nepaklusnius ženklus
bėgo metai išaugdami visus tavo treniruočių kostiumus
pasiliko vienos nematomos nuospaudos ant kojų
pirštų vieną sezoną atrodydavo esi
čempionas bet grįžęs po atostogų rasdavai
savo persvaras ištirpusias ir net nepastebėdavai
kad pergalės deivės po mokyklinėmis
uniformomis slepia bręstančių krūtų apvalumus o
pats taip niekad ir nebeišaugai iš žaidimų
amžiaus judrumas neperaugo į jaudrumą
ir jau niekad nebepatikėsi jog galutinai išsiveržei
į priekį nes nieko nėra laikiniau ir pavojingiau kaip buvimas
turnyrinės lentelės viršuje kas kad keletą kartų pavyko
sutriuškinti tuštumą kuri tave gerai išstudijavusi ir
neberegauja į tavo pigius įvaizdžius stilių kas
tau belieka tik taktinės klaidos kurios ir
yra tavo gražiausi eilėraščiai juos išspaudi
iš pavojingų situacijų kurias susikuri
pats arba patenki į jas netyčia nieko
nėra efemeriskiau nei tavo menama
persvara baltame lape kuri
randasi iš tavo klaidinančių
judesių arba žaidimo ranka –

štai susikūrei dar vieną progą
štai turi dar vieną eilėrašį

štai ir arbitro sprendimas
štai ir baudos smūgis

251
did not have forms allowing accurate strikes into
the crossword net or the ingenuity not to get caught offside
in A4 squares or cramped exercise notebooks of elementary
classes where you unskillfully intruded in a blue-black
ink spot from a broken pen
when with a reddish card made from a shred of
blotting paper judging yourself
you tried to bring order push out disobedient marks
the years ran past outgrowing all of your training outfits
what remained were single invisible calluses on your
toes one season it appeared you were
a champion but returning from vacation you'd find
your superiorities melted and didn't even notice
that victory's goddesses under school
uniforms hide the roundness of maturing breasts while
you never grew out of the age
of games agility did not grow into excitability
and you will never believe that you finally escaped
to the front because there's nothing more temporary and dangerous than being
on top of score cards that which had succeeded several times
in crushing emptiness which had examined you carefully and
no longer responds to your cheap tropes style what
is left for you only tactical errors which are
your most beautiful poems you press them
from dangerous situations that you create
yourself or you fall into them accidentally there's
nothing more ephemeral than your imagined
superiority on the white page which
finds itself from your misleading
movements or play of the hand –

so you have created one more opportunity
so you have one more poem

so it's the arbiter's decision
so it's the penalty kick

Maria Grech Ganado

Malta

Įtrūkusi drobė

Jeigu pernelyg ilgai žingsniuoji koridoriais, turi naudotis turėklais – turi pamiršti, kurios durys veda į lauką. Turi pamiršti, kad durys yra atviros. Kai ieškai ir randi rankas, suteikiančias atramą, turi pamiršti, kad jos priklauso tiems, kurie perkuria tave pagal savo atvaizdą, kurie maitina tave savo pačių žinojimu, kas yra geriausia.

Ar neturėtum prisiminti, kaip sykį žydroje erdvėje svaigai eidama ratu, aukštyn atlošta galva, gerdama dangų – pamiršk tai. Tavo rankos tiesėsi, dangus švietė pro tavo pirštus, o jeigu kita ranka sutikdavo tavą, tai tik šokyje. Tada nežinojai jokių ribų, jokių sankirtų, ir, kai įkvėpdavai, tavo mintys atsiverdavo plūstančiam orui. Tuščią erdvę užpildydavo laisvė. Tačiau pamiršk tai.

Atėjo laikas, kai turi atsekti randus, kurie vagoja tavo kūną tarsi lopinių siūlės – kadaise kūną, dabar tik dvasios metaforą. Esi tik įtrūkusi drobė eskizams tave apglėbusių rankų, ritinys šventumos raštams, pergamentas, kuriame kartografbai braižo savo žemėlapius.

Iš anglų kalbos vertė EUGENIJUS ALIŠANKA

Maria Grech Ganado

Malta

Cracked Canvas

If you walk along corridors too long, you must use crutches – you must forget which doorway opens on space. You must forget that doorways open. When you reach out, if you find hands to hold you, you must forget that they're attached to those who recreate you in their image, who feed you knowledge of their knowledge of what's best.

Should you remember how once in a blue space you whirled around, head thrown far back, to drink the sky – forget it. Your arms stretched out, the sky showed through your fingers and if another hand met yours, it was in dance. You knew no borders then, no intersections, and when you breathed, your mind was clear for the air to flow through. The architecture of empty space was freedom. But, you must forget.

The time has come when you must trace the scars which cross your body like patches of sewn leather – once your flesh, now just a metaphor for spirit. You're only a cracked canvas for the sketches of hands around you, a scroll for the religious, a parchment where cartographers chart their maps.

Translated by the AUTHOR

Agnė Biliūnaitė

* * *

Viešpatie
Tavo sufleris
Miega ant medinės batų dėžės
Ir žinai, nebeliko raktų skylučių
Daugiaaukščių kloakoj
Raganos
Po grotuotais balkonais
Veisia gėles
Atrakink man rankas
Kad ausis prisidengčiau
Taip bedieviškai
Griaudžia ir barška
Raktikauliai mano
Ant tavojo pokerio stalo
Kažkas
Išdulkino kilimą
Smėlis į akis
Ir šermukšnių dar žalios uogos
Žodžiai
Suraityti į mėlyną kamuolį
Ripsu aplink kaklą
Akis prie akies

Agnė Bilūnaitė

* * *

Lord
Your prompter
Sleeps on a wooden shoe box
And you know
No keyholes remain
In the multi-storied cloaca
Witches
Under grated balconies
Breed flowers
Unlock my hands
So I could cover my ears
It's so godlessly
Thundering and my
Collarbone rattles
On your poker table
Someone
Dusted a rug
Sand in the eyes
And the mountain ash berries are still green
Words
Wound into a blue ball
A repp around the neck
Eye to eye

Donatas Petrošius

Šaknys

*žemės paviršius apipintas
špagatiniais siūlais tarsi tinklu iš kurio
akių visi ištraukti
esame*

*visi pasaulio dienovidžiai sueina į
baltą siūlą kurį pažeme įtempę su tėvu
tiesia eile sodinam šaltalankius
palei kelią į kiemą*

*žemė šaltiniuota bus tvirtos
mūsų krūminių šaknys*

*ties laikas praėjo
dantistė vos žandikaulio nenurovė
traukdama šaknis man per burną
kai norėjau išvalyti pievą
nuo šaltalankių ūglių
kiauras dienas draskančių
žemę kurios nebėra
iš ko atsiimti*

*dabar spjauk
sako dantistė
spjaunu
triskart per kairį petį
ir išvažiuoju*

Donatas Petrošius

Roots

*the earth's surface is woven
with twine strings as if with a net from whose
eyelets all of us
have been pulled*

*all of the world's meridians gather in
the white string that my father and I
have stretched out in a straight line along which
we plant buckthorns
by the road into the yard*

*the ground is full of springs and our
molar roots will be strong*

*so much time had passed
that the dentist almost yanked out my jawbone
pulling the roots through my mouth
when I wanted to clean the grass
off the buckthorn shoots
all day long tearing
the ground which could not
be taken back*

*now spit
the dentist says
I spit
three times over my left shoulder
and leave*

*pats savo šaknis išsitrauksiu
tuo pačiu siūlu
prie savo namų durų rankenos
prisirišęs esu*

KONKURSO „POEZIJOS MEDIS – PASAULIO MEDIS“ II VIETA

Gintaras Patackas

Medžio žmogus

258
*Medyje mano širdis medyje mano likimas
Kerta jį medkirtys iš gretimo kaimo
Kruvinas kirvis kruvinos medkirčio rankos
Ir aš nieko negaliu padaryti
Tik po kiekvieno smūgio susiimu sau už šono
Sakalo lizdas iškritęs ir graužia šaknis žebenkštis
Šoku aplink medį penktą valandą ryto
Lorkos ritmu ir kojos kaskart vis silpnėja
Šoku ir dainuoju medkirčiui apie savąją mirtį
Jis sakosi nieko nežinąs šitaip liepė teisėjas
Kalba gyvulių kalba ir išspjauna machorką į veidą
Šluostosi kraują į kelnes
Medyje mano širdis medyje mano gyvybė
Popierius padarytas iš jo atiteks naujai knygai
Ją aš rašau nuo smūgio lig smūgio
Laiko liko nedaug o skausmas nemąžta
Kol įeinu į medį valandos bėga
Kerta mane medkirtys iš gretimos parapijos
Dievo vardu įsako man griūti
Keturių lentos bus karstui išpjautos –*

*I will pull out my own roots
with that same string
with which I have tied myself
to the handle of my house's door*

Translated by JONAS ZDANYŠ

ANONYMOUS COMPETITION TREE OF POETRY – TREE OF THE WORLD. II PLACE

Gintaras Patackas

The Tree Man

259
*In the tree is my heart in the tree is my destiny
The woodcutter from the neighboring village cuts it
The axe is bloody the woodcutter's hands are bloody
And there's nothing I can do
Only after every blow I grab my own sides
The falcon's nest has fallen out and a weasel gnaws the roots
I dance around the tree at five in the morning
In Lorca's rhythms and my legs each time grow weaker
I dance and sing to the woodcutter about my own death
His says that he knows nothing about it the judge told him to do it
He speaks in the language of animals and spits a wad of tobacco in my face
Wipes the blood on his pants
In the tree is my heart in the tree is my life
Paper made from it will become my new book
I write it from blow to blow
There is not much time and the pain does not lessen
Until I enter into the tree the hours pass
The woodcutter from the neighboring parish cuts me
In the name of God tells me to fall down
Four boards will be cut for a coffin –*

*Likus mediena knygai
Iš driadžių gyvenimo ir miestelėnų
Pamokymai medžio žmogui
Kurs miško nebijo
Bijosi kirvio*

KONKURSO „POEZIJOS MEDIS – PASAULIO MEDIS“ III VIETA

Antanas A. Jonynas

Eilėraščių rašymas

*Kovas, laukimo medis
aptirpusios šakos
su sprogstančiais žvirbliais
Alpių blyškiuos šlaituose
išpaišytuos pavasario grafiti
ir žiemos nekantra
delnu bilsnojanti stalo peizažą*

*balandis, gailėsčio medis
ilgesingo gailėsčio medis
kuosos kaip vėtrungės juodos
tūkstančiai kuosų, identiškų
geležinkelio paukščių
prirakintų prie apdulkėjusių tuopų*

*ir gegužis, neišsipildymo medis
smulkiais išdavystės žiedeliais pražydęs
tarp gumbuotų šaknų*

*The remaining wood for a book
About the life of dryads and city dwellers
Lessons for the tree man
Who does not fear the forests
But fears the axe*

Translated by JONAS ZDANYŠ

ANONYMOUS COMPETITION TREE OF POETRY – TREE OF THE WORLD. III PLACE

Antanas A. Jonynas

Writing A Poem

*March, the tree of expectation
slowly melting branches
with bursting sparrows
on the Alps' pale slopes
marked by the graffiti of spring
and winter's impatience
tapping the table's landscape with its hand*

*april, the tree of sorrow
the tree of longing sorrow
jackdaws black as weathervanes
thousands of jackdaws, identical
railroad birds
locked to dust-covered poplars*

*and may, the tree of unfulfillment
blossoming with tiny buds of betrayal
arrogant peacocks stand out*

*stūksa išdidūs povai
dievybių žirgai nuodingomis plunksnom*

*aš viena ranka pasaulio arfą laikau
o kita braukiu per pušų stygas varines
mano šaknys danguj sako pušis
ir spyglių nageliais nedrąsiai dryksteli žemę*

*among its knobbed roots
the deities' steeds with poisonous feathers*

*I hold the harp of the world in one hand
and with the other strum across the copper chords of the pines
my roots are in the heavens the pine tree says
and with my nails of needles I timidly scratch the earth*

Translated by JONAS ZDANYŠ

ANONIMAI IR MIMAI:

EILĖS, ĮKVĖPTOS ĮSIMINTINŲ PDR'06 ĮVYKIŲ

262 Jüri Talvet

Estija

* * *

*Lietuviai sekmadienio rytą traukia į bažnyčią
kavinės uždarytos Tas puikus žodis hojarasca: klevo lapai
kurie sykiu ore plazdena ir čeža mums po kojų Lietuvos
moterys – sako Antonio – pasaulyje visų gražiausios Mano
dukros – sakau aš – pasaulyje visų gražiausios Kregždės
širdies auksinės atplaišėlės O tu sergsti jas Druskininkų
žiemą sergėdama labiau už mano ir net savo pačios
gyvenimą Lietuviai vyrai – tai granito luitai Grūto
parke Zurbaráno ir El Greco derinys Balsai dūdena iš
gūdžios olos tačiau podraug čiurlena ir poezija Todėl nenuostabu
kad Gražina į kovą puola Žalgirio mūšis kur vokiečiai
po nesėkmės su Roma pirmą kartą lupti
gavo Skaldų gremėzdo Fafniro atžala jau antrą kartą
braunasi prie baro nustumdama mane į nebūtį Laiku
beržinės košės neragavo Betgi tiesa: jų kraštuose neauga medžiai Krikščionis*

*tarė Nikaragvos kunigas ir poetas pažeminimą kęst
privalo ir klaupėsi prieš popiežių bučiuot jam kojų manau aš
kuris bažnyčion neina ant suolo parke klevo lapams drebian prieš Druskininkų
bažnyčią kur lietuviai sekmadienio rytą suklupę poteriauja*

* * *

*Amerikiečių kilmės žilagalvis lietuvis
poetas jaučiasi esąs rocky mountains
uolų tarpeklyje su indėne
savo mylimąja
šūkčiodamas jaudrina salę
įsimylėjusių kūnų karštine
uolų meilės aidesiai*

*Tuo tarpu jaunutė jo žmona
lietuvi viešbučio kambary ramina
metukų amžiaus klykiančius dvynius
bei nirtulį siautėjančią
savo širdies kanjonuose*

*Grazina nežino ką reiškia pulti
mūšinė kovoti drauge su vyru*

Iš estų kalbos vertė DANUTĖ SIRIJOS GIRAITĖ

Nuotraukų autoriai/ Photographers

Balbierius – GINTARAS ŽILYS
Briedis – TOMS GRĪNBERGS
Dekšnys – GINTARAS ŽILYS
Henry – OWEN SHEERS
Kaevats – KATZ
Muldoon – PETER COOK
Norvilas – VLADAS BRAZIŪNAS
Nechit – VLADAS BRAZIŪNAS
Wagner – MARITTA ISELER
Rudžianskas – GINTARAS ŽILYS

Jotvingių premijos laureatai/ Jotvingiai Prize Winners

1985 – Kornelijus Platelis
1986 – Vytautas P. Bložė
1987 – Bronius Kutavičius
1988 – Alfonsas Nyka-Niliūnas
1989 – Kazys Bradūnas
1990 – Henrikas Čigriejus
1991 – Henrikas Nagys
1992 – Donaldas Kajokas
1993 – Knuts Skujenieks
1994 – Sigitas Geda
1995 – Sigitas Parulskis
1996 – Marijus Šidlauskas-Jonaitis
1997 – Antanas A. Jonynas
1998 – Marcelijus Martinaitis
1999 – Nijolė Miliauskaitė
2000 – Alfonsas Bukontas
2001 – Jonas Strielkūnas
2002 – Jonas Zdanys
2003 – Vladas Braziūnas
2004 – Stasys Jonauskas
2005 – Tomas Venclova
2006 – Kęstutis Navakas

Jaunojo jotvingio premijos laureatai/ Young Yotvingian's Prize Winners

1998 – Darius Šimonis
1999 – Gintaras Bleizgys
2000 – Gintaras Beresnevičius
2001 – Tomas S. Butkus
2002 – Gytis Norvilas
2003 – Agnė Žagrakalytė
2004 – Donatas Petrošius
2005 – Sonata Paliulytė
2006 – Vytautas Dekšnys

PDR ekspertų taryba / DPF Board of Experts:

Kornelijus Platelis (pirmininkas/ chairman), Antanas A. Jonynas (pavadootojas/ vice-chairman), Andrius Mosiejus (iždininkas/ treasurer), Gerardo Beltrán (Meksika/ Mexico), Gintaras Bleizgys, Vladas Braziūnas, Erika Drungytė, Leszek Engelking (Lenkija/ Poland), Antanas Gailius, Sigitas Geda, Liudvikas Jakimavičius, Donaldas Kajokas, Laurynas Katkus, Kerry Shawn Keys, Liana Ruokytė, Zenonas Streikus, Marijus Šidlauskas, Ričardas Šileika, Antanas Šimkus, Alvydas Šlepikas, Jonas Zdanyš, Agnė Žagrakalytė.

Rengėjai / Organizers:

Asociacija „Poetinis Druskininkų ruduo“, Lietuvių P.E.N centras, Centras „Dainava“/ Association „Druskininkai Poetic Fall“, Lithuanian PEN Centre, Centre „Dainava“.

Rėmėjai:

Kultūros ir sporto rėmimo fondas; Lietuvos Respublikos kultūros ministerija; „Airijos kultūra“, Airijos ambasada Vilniuje; Servanteso institutas, Ispanijos ambasada; Portugalijos ambasada; Goethe institutas; Velso literatūra užsieniui; Lenkų institutas Vilniuje; AB „Alita“; Centras „Dainava“; Druskininkų savivaldybė; savaitraštis „Literatūra ir menas“; IĮ „Drusva“; UAB „Druskininkų Rasa“.

Sponsors:

Fund for Support Culture and Sports; Ministry of Culture of the Lithuanian Republic; Culture Ireland; Embassy of Ireland in Vilnius; Cervantes Institute; the Embassy of Spain; the Embassy of Portugal; Goethe Institute; Llenyddiaeth Cymru Dramor/ Welsh Literature Abroad; Polish Institute in Vilnius; AB “Alita”; Centre “Dainava”; Druskininkai Municipality; weekly “Literatūra ir menas”; “Drusva”; “Druskininkų Rasa.”

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

EMBAXADA DE ESPAÑA
VILNIUS (LITHUANIA)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS IR SPORTO
RĖMIMO FONDAS

promoting the arts abroad
cur chun cinn na n-ealaíon thar lear

Welsh Literature Abroad
Llenyddiaeth Cymru Dramor

EMBAIXADA DE PORTUGAL
VILNIUS

Instituto
Cervantes
Varsovia
Cracovia

INSTYTUT POLSKI
LENKŲ INSTITUTAS

DRUSKININKŲ
SAVIVALDYBĖ

GOETHE
INSTITUT
VILNIUS

Poetinis Druskininkų ruduo 2007

Almanachas

Maketo autorius *Kęstutis Vasiliūnas*

Viršeliuose *Ričardo Šileikos* nuotraukos

Viršelio dailininkė *Deimantė Rybakovienė*

Maketavo *Ernestas Vinickas*

Leidykla VAGA,

Gedimino pr. 50, LT-01110 Vilnius

el. p. info@vaga.lt

<http://www.vaga.lt>

tel. +370 5 2498121; faks. 370 5 2498122

Spausdino AB AUŠRA,

Vytauto pr. 23, LT-44352 Kaunas

